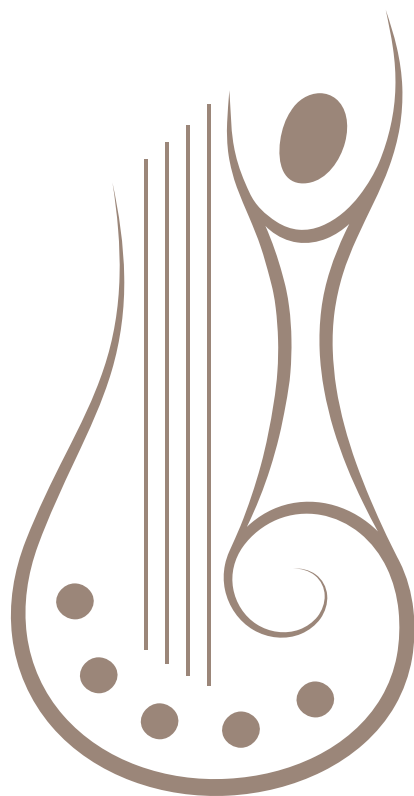

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA
KARLA HALÍŘE VRCHLABÍ

Školní vzdělávací program

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

**Školní vzdělávací program
Základní umělecké školy Karla Halíře Vrchlabí**

Motivační název:

„... první krok k umění!“

Logo školy:

ZÁKLADNÍ UMELECKÁ ŠKOLA
KARLA HALÍŘE VRCHLABÍ

Předkladatel:

Název školy:
Adresa školy:
IČO:
Jméno a příjmení ředitele:

Základní umělecká škola Karla Halíře Vrchlabí
Al. Jiráskova 748, 543 01 Vrchlabí
674 406 65
BcA. Radek Hanuš, DiS.

Telefon:
E-mail:
Web:

+420 499 421 937
info@zus-vrchlabi.cz
www.zus-vrchlabi.cz

Zřizovatel:

Název:
Adresa:

Město Vrchlabí
Zámek čp. 1, 543 01 Vrchlabí

Telefon:
Fax:
E-mail:
Web:

+420 499 405 311
+420 499 421 691
posta@muvrchlabi.cz
www.muvrchlabi.cz

Platnost dokumentu od:

1. září 2014
Aktualizace č. 1 (platnost od 1.9.2015)

Podpis ředitele školy a razítko:

BcA. Radek Hanuš, DiS.
ředitel školy

OBSAH

Obsah

Identifikační údaje	1
Charakteristika školy	2
Zaměření školy a její vize	5
Výchovné a vzdělávací strategie	6
Organizační struktura školy	7

Vzdělávací obsah uměleckých oborů

Hudební obor	8
Učební plány hudebního oboru.....	9

Učební osnovy hudebního oboru

<i>Akordeon</i>	10
<i>Bicí nástroje</i>	13
<i>Elektronické klávesové nástroje</i>	17
<i>Elektrická kytara</i>	20
<i>Fagot</i>	23
<i>Hoboj</i>	26
<i>Housle</i>	29
<i>Klarinet</i>	32
<i>Klavír</i>	35
<i>Klavír v jazzové a populární hudbě</i>	38
<i>Kontrabas</i>	41
<i>Kytara</i>	44
<i>Pozoun</i>	47
<i>Pěvecká a hlasová výchova</i>	54
<i>Příčná flétna</i>	59
<i>Saxofon</i>	63
<i>Sborový zpěv</i>	66
<i>Trubka</i>	70
<i>Varhany</i>	73
<i>Violoncello</i>	76
<i>Zobcová flétna</i>	79

Kolektivní výuka hudby

<i>Skupinová praxe</i>	83

Oblast recepce a reflexe hudby - hudební nauka a hudební teorie

<i>Hudební školka</i>	85
<i>Přípravná hudební výchova (PHV)</i>	86
<i>Hudební nauka</i>	87
<i>Nauka o hudbě a poslechový seminář</i>	89
<i>Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku</i>	90
<i>Základy skladby a aranžování</i>	91

Výtvarný obor	93

Literárně dramatický obor	99

Zabezpečení výuky žáků se spec. vzdělávacími potřebami	104

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	105

Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy.....	106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Karla Halíře Vrchlabí poskytuje základy uměleckého vzdělání ve třech uměleckých oborech – v hudebním, výtvarném a literárně dramatickém, v rámci doplňkové činnosti realizuje výuku dětí od 3,5 let věku a věnuje se také uměleckému vzdělávání dospělých.

České umělecké školství ve Vrchlabí vzniklo díky iniciativě ředitele Josefa Václava Kratochvíla ihned po skončení druhé světové války, Městská hudební škola zahájila svoji činnost 1. září 1945. Před založením české hudební školy mělo umělecké vzdělávání za německého obyvatelstva velkou tradici, existenci Musikschule Hohenelbe (Vrchlabí) máme doloženou již od konce 19. století.

V 80. letech se škola přejmenovala na Lidovou školu umění (LŠU) a výuka probíhala ve všech čtyřech uměleckých oborech. K hudebnímu oboru přibýly obory výtvarný, literárně dramatický a taneční, ale hudební obor měl výraznou převahu.

Od roku 1990 nese škola název Základní umělecká škola (ZUŠ), od školního roku 1995/1996 sídlí ve vile bývalého vrchlabského továrníka Petery v ulici Aloise Jiráska. V roce 2004 se podařilo získat část prostor v bývalé základní škole „Dukla“ v Komenského ulici, kam se přestěhovaly některé učebny. Do budovy se přestěhoval také výtvarný obor a vznikl víceúčelový sál, který umožnil znovuotevření literárně-dramatického oboru.

V současné době má škola 2 budovy, hlavní - vila v ulici Al. Jiráska, a Budovu A v sousedství budovy hlavní. Realizace výuky ve všech uměleckých oborech probíhá v těchto budovách, pro rozsáhlejší projekty a vystoupení orchestrů využívá škola další koncertní prostory ve městě jako je KD Střelnice, Komorní divadlo, Klášterní kostel sv. Augustina a další.

V roce 2013 byl škole udělen čestný název, ta tedy nese jméno po vrchlabském rodákovi a koncertním houslovém mistrovi Karlu Halířovi.

Kapacita školy je nastavena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na 300 žáků. Ta je však k velikosti města a vzhledem ke spádovosti nedostačující - vzrůstající zájem o umělecké vzdělávání v oblasti středních Krkonoš nedokáže uspokojit. Škola rozšiřuje nabídku vyučovaných předmětů a reaguje na trendy v oblasti uměleckého vzdělávání, zásadní pro nové podněty a inspiraci je mezinárodní spolupráce. Zároveň se snaží reagovat na pokles zájmu o určité typy nástrojových skupin a motivovat případné zájemce.

Počet oborů

V naší škole se vyučuje ve třech oborech - hudebním, výtvarném a literárně dramatickém. Z celkového počtu 300 žáků připadá na výtvarný obor cca 16% a na literárně dramatický obor 5 - 6% žáků.

Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Projekt	Místo	Spolupráce s...	Popis
Koncerty v Augustiniánském klášteře	Vrchlabí	Muzeum KRNAP	Open Air koncert v rajském dvoře spojený s vernisáží výtvarného oboru
Swingové večery Big Bandu	Vrchlabí	Divadelní klub Vrchlabí	Cyklus koncertů Big Bandu v Komorním divadle
Hommage á Karel Halíř	Vrchlabí Praha	Společnost Karla Halíře, o.s. Město Vrchlabí, KRNAP, Evropská unie	Koncert k připomínce vrchlabského rodáka a evropského koncertního mistra houslisty Karla Halíře
Spolupráce s akordeonovým oddělením Konzervatoře Pardubice	Vrchlabí	Konzervatoř Pardubice	Pořádání koncertů studentů KP
Česko - německé hudební dny	Vrchlabí	Musikschule Baunatal Město Vrchlabí	Tradiční setkání našich přátel z partnerské hudební školy z německého Baunatalu ve Vrchlabí
Česko - německé hudební dny	Baunatal, Hessensko, Německo	Musikschule Baunatal Organizace Tandem Regensburg	Tradiční zájezd na společné muzicírování do Baunatalu.
Projekt Labská suita aneb "Labe - jak krásná je naše řeka"	Magdeburg Německo	Konservatorium und Musikschule Georg Philipp Telemann Magdeburg	Mezinárodní projekt, který formou uměleckého hudebního díla představí řeku Labe jako evropský veletok.
Hudební kurzy Vrchlabí	Vrchlabí	Julie Braná - flétna Edita Keglerová - cembalo	Kurzy pro zájemce zejména o "starou hudbu"

Hlavní budova školy

Budova A

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

ŠVP je zaměřen na:

- rozvoj osobnosti a talentu žáka, jeho duševní obohacení a zdravé posílení volného jednání, ověření si svých schopností
- rozvíjení návyků k samostatné práci, ke spravedlivému hodnocení vlastního výkonu, k získání zdravého sebevědomí a to i ve vztahu k pracovním výsledkům spolužáků, touha experimentovat a objevovat
- ukotvení morálních postojů, vstřípení kulturního chování, veřejný projev, kultivovaná mluva, přístup k okolí, lidem a věcem, rozpoznání nebezpečí „úpadkových“ forem umění, podpora kultury

Základní umělecké vzdělávání:

- formou umění umožňuje žákům i jiné poznávání světa
- mělo by být součástí každodenního života
- umožňuje žákům tvůrčím způsobem ověřit své schopnosti, vyzkoušet si umění sám na sobě – vlastní tvorba, uplatnění vlastních nápadů a prožitků, zvládnutí veřejného vystupování a posílení sebevědomí
- chce u žáků preferovat metody, které budou rozvíjet jejich tvůrčí činnost a nabízet jim účast v různých soutěžích a akcích školního, městského, celorepublikového i mezinárodního významu

Škola:

- je prostředím, kde se dětem s rozdílnými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované umělecké vzdělávání, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně
- vytváří u žáků celoživotní tvůrčí i konzumní vztah ke kvalitnímu umění a řadu z nich připravuje na příští profesní dráhu
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení
- vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- připravuje žáky k tomu, aby se dokázali projevit jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti kultury a umění
- vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učí je žít společně s jinými lidmi
- pěstuje u žáků morálně volní vlastnosti, vede žáky k dodržování daných pravidel a zásad slušného chování
- poznává žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování a vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhá u žáků prohlubovat estetické cítění

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie k umělecké komunikaci:

- přizpůsobujeme nároky každému žákovi podle jeho individuálních schopností.
- sestavujeme a upravujeme IP žáka v návaznosti na aktuální vývoj a technické možnosti
- vedeme žáka k utváření vlastního názoru a respektujeme jej, zachováváme možnost volby
- při výběru skladeb diskutujeme s žákem o jeho názoru, zařazujeme poslech formou ukázky učitelem nebo nahrávky
- nabízíme žákovi možnost účasti na mezioborových aktivitách

Strategie ke kompetenci osobnostně - sociální:

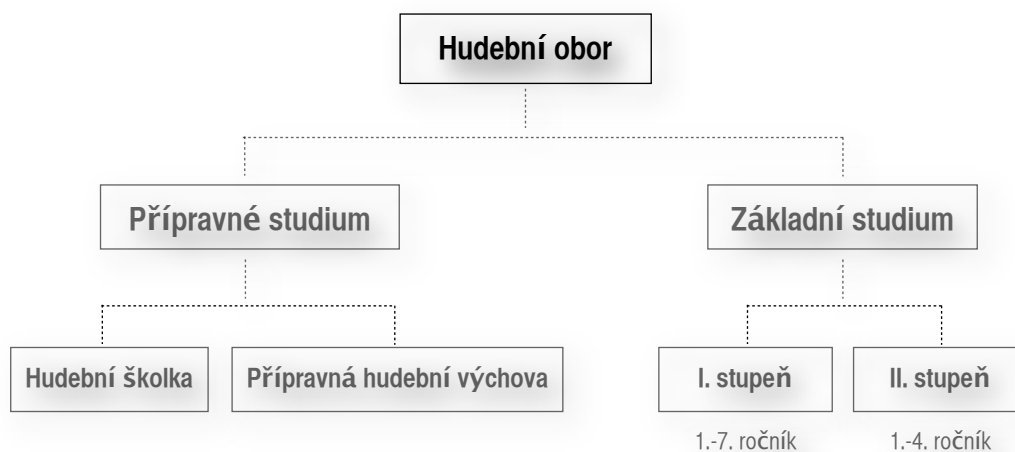
- důsledně vedeme žáka k soustavné a cílené práci na hodinách i v domácí přípravě.
- spolupracujeme s rodiči a jejich prostřednictvím tak ovlivňujeme kvalitu žakovy domácí přípravy.
- nabídkou informací a vlastním příkladem motivujeme žáka k návštěvě koncertů a kulturních akcí.
- k návštěvě akcí žáka motivujeme vhodným výběrem repertoáru.
- pomocí dialogu motivujeme žáka k odpovědnosti za odvedenou práci.
- navozujeme atmosféru spolupráce a tvořivosti.
- osobním příkladem vedeme žáka k respektu k odlišnosti od druhých.
- vysvětlujeme důležitost umělecké spolupráce.
- umožňujeme žákovi podílet se na veřejných aktivitách.
- uměleckou a kulturní reprezentací školy umožňujeme žákům aktivně se zapojovat do dění ve městě, v regionu.
- vedeme žáky k vytváření vlastních školních tradic.
- návštěvami kulturních akcí pěstujeme u žáků úctu ke kulturnímu dědictví českého národa, k národním tradicím.
- v rámci výuky pořádáme zájezdy, exkurze na koncerty, divadelní a baletní představení, na výstavy v galeriích, na místa zajímavá z hlediska kulturní tradice.
- po návštěvě kulturní akce s žáky diskutujeme a o shlédnuté akci, vedeme žáky k demokratickému vyjádření svého názoru a jeho obhajobě.
- učitel jde příkladem, účastní se kulturních akcí, má přehled o kulturním dění v regionu, státu i ve světě.

Strategie ke kompetenci kulturní:

- nabízíme možnost individuální interpretace i kolektivní spolupráce.
- při studiu nové skladby žáka seznamujeme s obdobím jejího vzniku a stylu interpretace formou ukázky nebo nahrávky.
- prostřednictvím pracovních přehrávek, seminářů, různých představení, koncertů, společných návštěv kulturních akcí vedeme žáky k chápání uměleckých děl.
- po veřejném vystoupení žáka s ním vždy diskutujeme o jeho interpretaci, o názorech na poslouchané skladby.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ŠKOLY

VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

HUDEBNÍ OBOR

Charakteristika hudebního oboru

Posláním hudebního oboru ZUŠ je poskytnout žákům s potřebnými předpoklady a zájmem o studium hudby základy odborného vzdělání a vychovat z nich zaujaté hudebníky amatéry nebo budoucí profesionály. To znamená vychovat mladého člověka schopného vlastního pěveckého nebo instrumentálního projevu, s rozvinutou schopností proniknout do výrazu a struktury hudebního díla, člověka s určitým měřítkem hodnot, který si je vědom, že tyto hodnoty jsou výsledkem cílevědomé a ukázněné práce.

Tato výchova se uskutečňuje prostřednictvím řady odborných předmětů ze vzájemně provázaných oblastí – Hudební interpretace a tvorba a Recepce a reflexe hudby.

Průpravu k vlastnímu studiu na hudebním oboru ZUŠ představuje přípravná hudební výchova (Hudební škola a Přípravná hudební výchova), kde se hravým způsobem ověřují a upevňují předpoklady a zájem žáků pro toto studium a podle osobitých vloh a fyziologických dispozic žáků se v instrumentálních nebo pěveckých skupinách zjišťuje oprávněnost volby hlavního předmětu.

V oblasti Hudební interpretace a tvorba se žáci učí zvládnout technické a výrazové možnosti zvoleného nástroje nebo zpěvu tak, aby se jim stal prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb sólových, ansámblových a komorních a k vlastní improvizaci. Seznamují se postupně s hodnotnou literaturou svého vzdělávacího zaměření, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové dovednosti prakticky uplatňují v jednoduchých improvizovaných doprovodech apod.

Hudební interpretace a tvorba se v základním uměleckém vzdělávání realizuje v podobě individuální a kolektivní.

Orientovat se ve světě hudby, využívat a přenášet zkušenosti, dovednosti a vědomosti získané z praktických činností do vnímání hudby, poučeněji interpretovat dílo prostřednictvím aktivního poslechu a kriticky je hodnotit umožňuje žákovi vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby, která se realizuje především v podobě kolektivní výuky.

Pro všechny absolventy hudebního oboru ZUŠ by mělo být cílem dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby byli schopni samostatně hrát na zvolený nástroj, respektive zpívat, studovat nové skladby v rozsahu svých možností, uplatňovat se jako platní členové hudebních souborů zájmové umělecké činnosti a ti nejvyspělejší z nich se mohli stát budoucími profesionály.

UČEBNÍ PLÁNY HUDEBNÍHO OBORU

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

	Předmět	Týdenní hodinová dotace
1. ročník (pro žáky MŠ - od 5ti let)	Hudební školka	2
2. ročník (pro žáky ZŠ - od 6ti let)	Přípravná hudební výchova	1
	Hra na nástroj	1
	nebo	
	Sólový zpěv	1

Poznámka: Výuka probíhá individuálně nebo ve skupinkách dvou žáků na základě doporučení učitele a schválení ředitele školy. Učební osnovy přípravného studia ke hře na jednotlivé hudební nástroje jsou uvedeny v konkrétních studijních zaměřeních.

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU - TABULACE

Údaje v tabulce znamenají týdenní hodinovou dotaci jednotlivého předmětu.

	I. STUPEŇ							II. STUPEŇ			
Studijní zaměření	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na akordeon											
Hra na bicí nástroje											
Hra na elektronické klávesové nástroje											
Hra na elektrickou kytaru											
Hra na fagot											
Hra na hoboj											
Hra na housle											
Hra na klarinet											
Hra na klavír											
Hra na klavír - jazzová a pop. hudba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na kytaru											
Hra na kontrabas											
Hra na pozoun											
Hra na příčnou flétnu											
Hra na saxofon											
Hra na trubku											
Hra na varhany											
Hra na violoncello											
Hra na zobcovou flétnu											
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
	16							8			
Nepovinný předmět											
Nauka o hudbě a poslechový seminář						1	1	1	1	1	1
Technika zvuku a zpracování hudby								1	1	1	1
Základy skladby a aranžování								1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na klavír, Hra na saxofon, Hra na flétnu, Hra na housle, Hra na violoncello, Hra na bicí nástroje, Hra na fagot, Hra na kontrabas, Pěvecká a hlasová výchova		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámka: Studijní zaměření Pěvecká hlasová výchova a Sborový zpěv mají vlastní učební plán.

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA AKORDEON

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na akordeon je realizováno přípravné studium, trvající jeden rok a následně základní studium I. stupně (7 let) a základní studium II. stupně (4 roky). V přípravném studiu žák získává základy správných návyků hry na nástroj, zejména správné sezení, upevnění nástroje a postavení ruky. Hravou formou je zjišťována přirozená hudebnost žáka a jeho vztah k hudbě. V obou stupních základního studia dochází k postupnému upevňování správných návyků, vše závisí na individuálních fyzických dispozicích žáka. Na základě těchto kritérií, je také individuálně přistupováno k postupné změně různých velikostí nástrojů u jednotlivých žáků.

Akordeon je svěbytný, vícehlasý hudební nástroj, který plní funkci sólového, doprovodného i souborového nástroje a proto je maximálně využíváno možností jeho specifík jak ve folklórní hudbě, tak v transkripcích starých mistrů klasické hudby a originální soudobé literatury.

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák: - orientuje se v 5-ti prstové poloze, ovládá postavení pravé ruky, zvládá správné sezení u nástroje   - umí zahrát jednoduchou skladbu, cvičení nebo píseň pravou rukou s jednoduchým doprovodem   - zvládá základní práci s měchem, rozliší základní druhy tempa a dynamické odstíny   - ukáže a pojmenuje základní části nástroje
Postupová zkouška: - 2 písně nebo cvičení (na souhru rukou), zpěv lidové písně, zopakování jednoduchého rytmického modelu

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zvládá postavení pravé a levé ruky, orientaci na pravém a levém hmatníku - ovládá dosavadně získané návyky (správné sezení, upevnění a držení nástroje) - vyzná se v rovném vedení měchu, tvoření tónu a správnosti měchových obrátů - zvládá základní orientaci v houslovém a basovém klíči, rozšiřuje 5-ti prstovou polohu - orientuje se v základní a pomocné basové řadě s příslušnými durovými akordy, zvládá hru akordického doprovodu - hraje prstová cvičení v pravé ruce: příprava ke hře staccata, legata, tenuta - zvládá přípravu k souhře, umí rozlišit základní dynamiku (p, mf, f, cresc.), připravuje se ke hře nezávislosti rukou	Ročníková zkouška : - 1 cvičení nebo jednoduchá etuda, 1 lidová píseň nebo jednoduchá skladba s akordickým basem

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zvládá rozšíření polohy pravé ruky, rozlišuje hru legato, staccato a tenuto - umí akordický doprovod dur s terciovým a kvintovým basem, mollová akordická řada, připravuje se ke hře dvojhmatů - pracuje na vylepšení vedení měchu a tvoření tónu, rozlišuje druhy tempa, získává základní znalosti ve správné péči o nástroj - je veden k samostatnosti u údržbě nástroje	Ročníková zkouška : - 1 cvičení nebo etuda, 1 originální skladba, 1 lidová píseň

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zdokonaluje měchovou a prstovou techniku, dokáže hrát dvojhmaty a jednoduchý dvojhlas - rozšiřuje další dynamické a agogické odstíny - zvládá akordický doprovod, přidá D7, hraje stupnice (C, G, D, A, F) s durovým akordem dohromady oběma rukama - rozšiřuje polohu pravé ruky-skoky - je schopen orientace na klaviatuře bez zrakové kontroly, připravuje se k transpozicím jednoduchých lidových písní - umí rozlišit složitější rytmické útvary (nota s tečkou, triola), hraje jednoduché skladby z listu	
Ročníková zkouška : - stupnice dur do 2 #, 1 b, T5 s obraty, 1 etuda, 2 kontrastní skladby, 1 lidová píseň	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zvládá prsto-měchovou techniku, využívá zvukově barevných možností nástroje (registrování) - hraje durové stupnice oběma rukama dohromady a tříhlasy akordy (C, G, D, A, , F, B) přes 2 oktávy - umí zahrát jednoduchou skladbu z paměti, rozlišuje měchovou práci-akcent, synkopa - zvládá problematiku melodických ozdob (přiraz, nátryl), orientuje se v mollové tónině, příprava ke hře mollových stupnic - chápe základních harmonické funkce (T, S, D)	
Ročníková zkouška : - stupnice dur, moll do 3 # , 2 b, T5 s obraty, 1 etuda, 2 kontrastní skladby, 1 lidová píseň s doprovodem z paměti	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje dvojhmaty a akordy v pravé ruce - zvyšuje dovednost technických nároků, pokládá důraz na tempovou, rytmickou a dynamickou stránku hry - umí pracovat s měchem, hraje mollové stupnice a čtyřhlasy akordy, hraje dle akordických značek - obohacuje repertoár o skladby různých stylových období, ovládá registrační techniku - zvládá technickou a dynamickou stránku hry, je schopen ohodnotit kriticky svůj výkon	
Ročníková zkouška : - stupnice dur moll do 5 #, 3b, T5 s obraty, 1 etuda, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru, 1 lidová a 1 umělá píseň s vlastním doprovodem, hra z listu	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - prohlubuje všechny dosavadně získané znalosti - ovládá techniku pravé a levé ruky, měchová technika (střídavý měch), hraje D7 v pravé ruce - prohlubuje hru polyfonních skladeb, důraz na správnou interpretaci, ovládá hru z paměti a hru z listu - je samostatný ve hře z listu, zvládá doprovod lidové písně se základními harmonickými funkcemi a transpozici do dalších tónin	
Ročníková zkouška : - stupnice dur, moll do 6#, 4b, T5 s obraty, D7, 1 etuda nebo píseň s variacemi 2 odlišné přednesové skladby (z toho jedna původní), hra z listu	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - upevňuje dosavadně získané znalosti a zkušenosti v oblasti techniky hry - hraje durové a mollové stupnice všemi probranými způsoby, hraje v terciích a sextách, umí hrát jednoduchá zadání z listu - ovládá samostatně měchovou techniku, připravuje absolventské vystoupení, přemýšlí samostatně o stavbě skladeb	
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Ročníková zkouška : Stupnice do 7 #, 5 b, T 5 s obraty, D7 1 náročnější etuda nebo píseň, 3 kontrastní skladby (z toho min. jedna originální a jedna z období baroka či klasicismu), hra z listu	

1. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - využívá získaných schopností v oblasti technik prstové a měchové - je schopen kriticky posoudit kvalitu stylové interpretace skladby - umí hrát z listu skladby a písně nižší technické úrovně - využívá registrační techniky a široké škály dynamických odstínů	

2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - umí zahrát čtyřhlasý kvintakord a D7 ve stupnicích, zvládá stylově interpretovat skladby různých žánrů - umí pracovat s barvou tónu a dynamikou, zvládá techniku střídavého měchu	
Souhrnná zkouška za I. a II. ročník: - 1 stupnice (do 7#, 7b, T5 s obraty, D7, Zm.7) nebo náročnější etuda 3 kontrastní skladby (z toho jedna z období baroka nebo klasicismu) 2 lidové nebo umělé písně s vlastním doprovodem z paměti, hra z listu	

3. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - samostatně se orientuje v notovém zápisu - je schopen řešit otázku prstokladů - orientuje se bez problémů na klaviatuře i basové tastatuře - zvládá hru skoků, nepravidelných dvojhmatů a akordů a hru melodických ozdob - zapojuje se do souborů či orchestrů různých obsazení a je schopen samostatnosti - umí samostatně reagovat na předepsané tempo a dynamiku	

4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - je schopen se podílet na výběru skladeb k nastudování - je samostatný v nastudování skladeb a písní - spolupracuje na utváření způsobu interpretace - aktivně se zajímá o nahrávky různých interpretů - umí harmonizovat a stylizovat písně a využívá získaných poznatků z hudební teorie - zapojuje se do souborů nejrozličnějších obsazení, pracuje samostatně	
Možnost absolventské výkonu: minimální délka 20 min. Souhrnná zkouška za III. a IV. ročník: - 1 Stupnice (7#, 7b, T 5 s obraty, D7, zm. 7) nebo etuda dle vlastního výběru, - 2 originální skladby z paměti, 2 písně s variacemi z paměti, 1 doprovod k sólovému nástroji, hra z listu	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Charakteristika studijního zaměření

Bicí nástroje jsou pravděpodobně nejstarší a nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Jako celek jsou rozmanitým členem skupiny hudebních nástrojů a používají se ve všech hudebních formách. Dělí se na blanozvučné (membranofony) a samozvučné - melodické (idiofony).

Blanozvučné bicí jsou hudební nástroje, které vydávají zvuk kmitáním napjaté membrány, což jsou např. bicí souprava, různé kotle, tamburína, konga, bonga a tympány a další. Melodické bicí jsou hudební nástroje, které vydávají tóny a zvuky chvěním sebe sama, nikoliv chvěním membrány, struny nebo vzduchového sloupce. Jsou to xylofon, marimba, zvonkohra, vibrafon ad.

Žáci začínají hrát nejprve na malý buben, kde se naučí základní techniku a v návaznosti na to začnou využívat celou bicí soupravu a ostatní melodické a perkusní nástroje. Cílem studia hry na bicí nástroje je vychovat kvalitní a schopné bubeníky a perkusionisty, kteří se mohou uplatnit v různých uskupeních, jako např. Školní orchestr, Big band, soubor bicích nástrojů, různé kapely a komorní soubory. V naší škole máme širokou paletu bicích nástrojů - bicí soupravy, xylofon, marimbu, tympány a další perkuse, např. tamburína, triangel, kongo, bonga a cajon – se kterými se během studia žáci seznámí.

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - se seznámí s bicími nástroji, jejich historií a uplatněním   - dokáže popsat bicí nástroje   - dle svých možností správně drží tělo při hře, má uvolněné ruce a správně drží paličky   - zvládá základy čtení notového zápisu, dělení celých not až po osminy

I. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - ovládá základy hry na malý buben, správné držení paliček a uvolňování rukou   - postupně zvládá rytmické cítění, smysl pro tempo   - zopakuje dvoutaktovou ozvěnu   - předvede hru celých, půlových, čtvrtových a jim odpovídajících pomlk
Ročníková zkouška :   - žák zahraje dvě cvičení z látky probírané v 2. pololetí, etuda na malý buben, jednoduchý paradiddle.
2. ROČNÍK
Žák: - zvládá náročnější formy hry na malý buben   - hraje jednoduché akcenty a využívá základy hry na bicí soupravu   - dokáže procvičovat hudební paměť na čtyřtaktových ozvěnách   - rozlišuje 2/4, 3/4, 4/4 takt
Ročníková zkouška :   - žák zahraje dvě cvičení z látky probírané v 2. pololetí, etuda na malý buben, akcenty, zahraje jednoduchý doprovod na bicí soupravu.
3. ROČNÍK
Žák: - zvládá víření na malý buben   - při hře na soupravu bicích nástrojů dosáhl dovednosti nezávislého ovládání rukou nohou při hře jednoduchých koordinací   - hru na bicí ovládá s přidáním hry na tom-tomy a hi-hat   - rozvíjí hudební a rytmickou paměť   - pokročilejší žáci uplatňují získané dovednosti při hře v souboru
Ročníková zkouška :   - žák předvede víření na malý buben, dvě cvičení – etuda, koordinace, akcenty a krátké ukázky doprovodů tanečních skladeb (beat, disco, valčík, polka)
4. ROČNÍK
Žák: - zvládá víření na malý buben s dynamickým odstíněním hry   - ovládá hru jednoduchých beatových doprovodů a jednoduchých breaků na 4 a 8 taktu na bicí soupravu, rytmické figury dle akcentů   - samostatně doprovází písně nebo skladby různého charakteru (polka, valčík, beat apod.)   - uplatňuje se při hře v souboru nebo orchestru, předvede hru z listu   - hraje z paměti jednoduché skladby, zvládá hru na tympány, triangel, tamburinu atd.
Ročníková zkouška :   - žák předvede víření na malý buben s dynamickým odstíněním, dvě cvičení z látky probírané v 2. pololetí – etuda na m.b., etuda koordinace na bicí soupravu, taneční doprovod na bicí soupravu.

5. ROČNÍK	
Žák:	- uvědomuje si výstavbu hudebních frází a je schopen je zahrát - koordinačním cvičením rozvíjí dovednost nezávislého ovládání rukou a nohou - zvládá ve hře jednoduché paradiddle na malý buben, ovládá víření na osminových a šestnáctinových notách, přírazy – jednoduchý, dvojitý a trojitý - ovládá hru synkop, triol a sextol a akcentů - rozpozná a zahraje různé taneční doprovody
	Ročníková zkouška : - žák zahraje dvě cvičení z látky probírané v 2. pololetí – přírazy, paradiddle, koordinace, předvede doprovod na bicí soupravu v několika ukázkách
6. ROČNÍK	
Žák:	- projevuje smysl pro rytmické citění – tempo, metrum - má zažité správné držení těla při hře na bicí soupravu a malý buben - má zažité nezávislé ovládání rukou a nohou - ovládá víření s dynamickým odstíněním - ve hře na bicí soupravu používá paradiddle v kombinaci s velkým bubnem, malým bubnem a tom-tomy, zvládá hru jednoduchých přírazů v breacích - vytváří improvizace jednoduchého doprovodu skladby tanečního charakteru - hru z listu ovládá dle svých schopností
	Ročníková zkouška : - žák předvede doprovod na bicí soupravu se sólistickými prvky a koordinačně zvládnutými breaky, zahraje dvě cvičení z látky 2. pololetí.
7. ROČNÍK	
Žák:	- dosavadní získané dovednosti a návyky uplatňuje při hře v souborech nebo v orchestrech - ovládá hru různých rytmických figur, hru přírazů – jednoduchých, dvojitých, synkopy, trioly, sextoly, kvintoly, septoly - improvizuje různé doprovody s využitím beaků - ovládá hru z listu a z paměti dle svých individuálních schopností - ukončí I. stupeň studia veřejným vystoupením
	Absolventská zkouška: - jedna přednesová skladba „play along“ Ročníková zkouška : - žák předvede doprovod na bicí soupravu v ukázkách rozdílných stylů (beat, country, disco, funk, swing, latin, rock apod.) se sólistickými prvky a koordinačně zvládnutými breaky v paradiddlech a akcentech.

1. - 2. ROČNÍK	
Žák: - využívá znalosti, dovednosti s návyky získané v I. stupni základního studia a soustavně je rozvíjí - zdokonaluje se ve víření na různé typy nástrojů (několik druhů), - seznamuje se s dalšími druhy bicích nástrojů - je schopen kontrolovat své rytmické a výrazové interpretace skladeb na různé druhy bicích nástrojů.	
	Ročníková zkouška : - ukázka víření (malý buben, tympány a další nástroje), 1 etuda na soupravu, stupnice na melodický nástroj, etuda nebo přednesová skladba (souprava bicích nebo melodických nástrojů)
3. - 4. ROČNÍK	
Žák: - formuje si vlastní názoru na reprodukci skladeb a na výsledek společné práce v souboru, rozvíjí hudební paměť a pohotovost hry z listu, - dokáže improvizovat breaky a vícetaktová sóla v různých stylech hudby, - dokáže zahrát různé druhy přírazů, - má všeobecný přehled o bicích nástrojích, jejich historii a vývoji, sleduje poslední trendy ve vývoji nástrojů.	
	Žák ukončí studium na ZUŠ veřejným vystoupením. - etuda na soupravu bicích nástrojů, etuda na melodický nástroj, doprovod taneční skladby, přednesová skladba. Absolventská zkouška: 1 přednesová skladba (souprava bicích nebo melodických nástrojů)

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Charakteristika

Výuka hry na keyboard začíná přípravným studiem, ve kterém se žák učí a postupně zvládá základy pro ovládání nástroje. V sedmiletém studiu I.stupně žák využívá všech možností nástroje, pracuje s akordy a zapojuje se do komorní hry. II. stupeň vede žáka k samostatné práci s nástrojem, dle jeho možností je seznámen s jazzovou improvizací, s nahrávací technikou a úpravami zvukového záznamu na PC.

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - popíše nástroj a základní pravidla péče o nástroj   - používá základní postavení rukou na klaviatuře   - orientuje se na klávesnici, ovládá základní funkce   - využívá základní úhozy pro hru na elektronický klávesový nástroj   - reprodukuje jednoduché melodie dle sluchu, popř. z listu v rozsahu jedné oktávy   - využívá jednorprstý doprovod k jednoduchým písním

I. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - hraje všemi prsty a dodržuje notový zápis   - zahraje stupnici v jedné oktávě a akordy s jejich obraty každou rukou zvlášť   - zahraje jednoduchou lidovou píseň v durové tónině klavírní technikou, nebo s jednorprstým doprovodem   - interpretuje snadné skladby
Ročníková zkouška : 2 cvičení, 2 skladbičky různého charakteru
2. ROČNÍK
Žák: - při hře stupnic podkládá palec a překládá prsty   - hraje podle akordových značek   - prakticky využívá dominantní septakord   - hraje jednoduché lidové písně a skladby původní klavírní technikou   - pracuje se základními rejstříky zvukových barev
Ročníková zkouška : 1 durová stupnice (C, G, D, A) dohromady, kvintakord, 2 cvičení, 2 skladbičky různého charakteru z toho jedna původní
3. ROČNÍK
Žák: - rozezná tónorod dur a moll   - zvládá synkopické rytmy, trioly, tečkované rytmy v rychlejším tempu   - samostatně zvolí zvukový a rytmický rejstřík   - hraje vhodné úpravy populárních skladeb klavírní technikou   - používá formální části doprovodu (intro, ending, fill in)
Ročníková zkouška : 1 durová stupnice dohromady, kvintakord s obraty zvlášť, 2 delší skladby různého charakteru, z toho jedna původní
4. ROČNÍK
Žák: - využívá možností komunikace mezi elektronickými hudebními nástroji   - používá kvintakordy a jejich obraty k doprovodu levou rukou   - samostatně si připraví a zapojí nástroj v souboru   - hraje náročnější skladby různých období a skladby původní klavírní technikou
Ročníková zkouška : 1 durová stupnice do 5 a 3b, 1 mollová stupnice, kvintakord s obraty dohromady, 1 cvičení, 2 delší skladby s použitím rytmu, z toho jedna původní

5. ROČNÍK	
Žák:	
- dokáže se podle svých schopností podílet na aranžmá souboru - hraje skladby polyfonního charakteru klavírní technikou - využívá plný rozsah nástroje	
Ročníková zkouška:	
1 durová stupnice protipohybem s akordy, 1 mollová stupnice, 1 cvičení, 2 skladby různého charakteru s použitím rytmu	
6. ROČNÍK	
Žák:	
- zvládá interpretaci skladeb různých stylů a období klavírní technikou - využívá možností nástroje k interpretaci původních skladeb - jednoduše upraví skladbu z repertoáru jiných hudebních nástrojů	
Ročníková zkouška:	
1 stupnice s akordy, 2 skladby různého charakteru s využitím možností nástroje	
7. ROČNÍK	
Žák:	
- využívá svých dovedností k výběru skladeb složitějšího charakteru, skladeb jazzových či alternativních žánrů s důrazem na harmonickou a melodickou přesnost provedení, správného výběru zvukových a rytmických rejstříků - zahraje obtížnější klavírní skladbu - v souboru zvládá základy ozvučení a nastavení kapely - ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením	
Žák ukončí studium absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou.	
Ročníková zkouška:	
2 skladby většího rozsahu rozdílného charakteru s využitím všech funkcí nástroje, z toho jedna původní	

II. stupeň

1. - 2. ROČNÍK	
Žák:	
- využívá desetiprstové techniky - obohacuje hru o další prvky, které nástroj nabízí - zahraje přednesové skladby různých období, stylů a žánrů - uplatňuje se v komorní a souborové hře	
Souhrnná zkouška za 1. – 2. ročník:	
2 skladby různých období, stylů a žánrů	
3. 4. ROČNÍK	
Žák:	
- samostatně uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru - zvládá korepetice mladších žáků - dle možností zvládá základy jazzové improvizace - má základní znalosti o nahrávací technice a úpravách zvukového záznamu v PC - je schopen samostatné práce s nástrojem - ukončí studium veřejným absolventským vystoupením	
Souhrnná zkouška za 1. – 2. ročník:	
Ve 3 skladbách různých období, stylů a žánrů ukáže žák své technické i výrazové dovednosti a schopnosti při ovládnutí nástroje.	

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na elektrickou kytaru je nejprve zařazeno přípravné studium na kytaru akustickou, které trvá jeden až dva roky a následně 3 ročníky I. stupně. Po absolvování těchto ročníků na kytaru akustickou žák začíná hrát na kytaru elektrickou. V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na kytaru. Důsledně se dbá na správné a uvolněné sezení a vyvážené a uvolněné držení nástroje. Žáci se seznamují s akustickou kytarou po technické stránce, která jde ruku v ruce s prvními hudebními motivy a ucelenými melodiemi a doprovody. Společně za doprovodu učitele začínají vnímat i ostatní nástroje a záživnou formou se učí prvním návykům pro hru v souborech, orchestrech a kapelách.

I.stupeň základního studia trvá sedm let. Od prvního ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí technická úroveň hry s důrazem na kvalitu tónu, rytmické cítění které je podporováno kytarovým doprovodem učitele nebo starších žáků. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních schopností a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů.

Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II.stupeň. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále zkvalitňovány. Žák si rozšiřuje své portfolio koncertního repertoáru. Tyto skladby prezentuje na konci roku v postupových zkouškách a při veřejných koncertech. U kreativních žáků je podporována jejich vlastní hudební tvorba. Pokud je ke hře na elektrickou kytaru přijat žák starší 14-ti let, je zařazen do přípravného ročníku II. stupně nebo do I. ročníku II. stupně.

Od čtvrtého ročníku I. stupně následuje povinná skupinová praxe.

Cílem studia hry na elektrickou kytaru v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium	
Žák: - dokáže popsat nástroj, ovládá hru na prázdných strunách a dokáže je pojmenovat - je schopen přehrát jednoduché rytmicko-melodické motivy - zvládá správné držení nástroje a postavení levé a pravé ruky	
Postupová zkouška:	

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - umí popsat nástroj a ladění nástroje, ovládá správné držení nástroje - ovládá jednoduché prstové cvičení pro levou a pravou ruku, ovládá jednoduché motivy skladeb z paměti - orientace na hmatníku od C1 do G2 + prázdné struny	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice, 1 dvouhlasá píseň, 1 přednesová skladba klasického autora	

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - základní notace na hmatníku do 5. polohy, ovládá stupnice (pentatonické stupnice C dur, diatonické stupnice C dur, G dur, D dur) - zvládá synchronizaci pravé a levé ruky, ovládá dle svých možností hru jednoduchých motivů skladeb z paměti	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice dur a 1 moll s kadencí, 1 etuda, 1 přednesová skladba	

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - ovládá z paměti notaci na hmatníku do V. polohy, používá dynamiku v přednesu - využívá stupnice (základy improvizace) a akordy (jednoduché doprovody) - prohlubuje technické schopnosti hry	
Ročníková zkouška: 1 stupnice dur a 1 moll s kadencí, 2 etudy odlišného technického zaměření, 2 přednesové skladby z různých stylových období	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - umí popsat nástroj a osvětlit jeho využití, ovládá hru trsátkem i prsty - ovládá hru pravou rukou v rytmických motivech, používá stupnice (improvizace) a akordy (doprovody) - zapojí se do souborové hry, pracuje na přednesovém repertoáru - rozšiřuje technické a výrazové prvky hry (slide, pull-off, hammer-on)	
Ročníková zkouška: Doškálné kvintakordy – C, církevní stupnice, 2 etudy, 2 přednesové skladby,	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - prakticky využívá znalosti stupnic a akordových značek - dokáže se orientovat na hmatníku do VII polohy - zvládá 3 oktávové stupnice - obohacuje a využívá technické možnosti hry na elektrickou kytaru	
Ročníková zkouška: Doškálné kvintakordy – G, F, církevní stupnice, 2 etudy, 2 přednesové skladby,	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - orientuje se v akordických značkách, ovládá rytmické doprovody v základních akordech - hraje z listu a z paměti, prezentuje přednesový repertoár	
Ročníková zkouška: Doškálné kvintakordy – D, B, církevní stupnice, 2 etudy, 2 přednesové skladby,	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - ovládá základní nástrojovou techniku (hra trsátkem, hra prsty) - umí si naladit nástroj, hraje plynule i ve vyšších polohách a v základních tóninách - orientuje se v notovém zápise, interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů - doprovází podle notace i akordových značek - hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností - uplatňuje se v komorních či souborových seskupení	
Žák ukončí studium 1. stupně závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Závěrečná zkouška: Doškálné kvintakordy – A, E, As, Es, církevní stupnice, 2 etudy, 2 přednesové skladby	

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - orientuje se v zápisech písní a skladeb psaných pomocí tabulatury - orientuje se v základech improvizace - používá své znalosti v různých žánrech (rock, blues, jazz, country) - rozumí úvodu k počítačovým programům pro elektrickou kytaru - používá své znalosti v rytmické a sólové hře (riff, lick) - obohacuje znalosti kytarových počítačových programů - má přehled mezi výrobcí kytar a kytarového příslušenství - je schopen sám nastavovat výsledný zvuk kytary a kytarového aparátu - zvládá notaci na celém hmatníku - zvládá transponování písní - ovládá v úvodu princip analogových efektů	
Souhrnná zkouška za 1. – 2. ročník: Doškálné septakordy do 4 posuvek, církevní stupnice, 2 přednesové etudy 1 přednesová skladba světového autora z oblasti rock, blues, country	

3. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - ovládá analogové i digitální efekty - zvládá souhru ve skupině - využívá kytarové programy - zná nazpaměť alespoň 3 jazzové standardy (doprovod i téma) - zvládne z paměti bluesovou formu (bluesová dvanáctka) alespoň v pěti tóninách - dokáže realizovat své vlastní nápady pomocí hudebních programů (Finale, Cubase SX....) - zvládá přípravu na koncerty - tvoří vlastní repertoár - zvládá samostatný nácvik skladeb pomocí poslechu a tabulaturového zápisu a využívá internetové zdroje	
Studium ukončí absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou Závěrečná zkouška: Doškálné septakordy do 5 posuvek, církevní stupnice, 2 přednesové etudy 1 přednesová skladba světového autora z oblasti jazzu popřípadě rock, blues, country	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA FAGOT

Charakteristika

Studijní zaměření hra na fagot vyžaduje určitou fyzickou a duševní vyzrálост žáka. Je realizováno kolem čtrnácti let věku. Výhodou je předchozí studium dechových nástrojů dřevěných.

I.stupeň základního studia trvá sedm let. Od prvního ročníku se navazuje na dovednosti získané v předchozím studiu, pokud proběhlo. Rozvíjí se prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky. S důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Žák je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální.

Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II.stupeň Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány.

Od čtvrtého ročníku 1. stupně následuje povinná skupinová praxe. Cílem studia hry na fagot v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat vybrané skladby. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák: - umí popsat jednotlivé části nástroje, zaujímá správný uvolněný postoj   - popíše a případně i předvede správné dýchání, správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón   - dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu   - zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku
Postupová zkouška:

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: -umí správně pečovat o nástroj a strojky, ovládá základní hygienické návyky, má správné držení nástroje a postoj při hře - zapojuje bránici při dýchání, má správný nátisk, hraje bezpečně v tónovém rozsahu F-f - zvládá zahrát podle sluchu jednoduchou melodii - bezpečně čte a hraje (mimálně v rámci svého tónového rozsahu) noty v basovém klíči - vytváří si základní studijní návyky (pravidelné systematické cvičení, hra vydržovaných tónů), hraje portamento, legato	

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje v tónovém rozsahu C–b, vč. většiny půltónů - zvládá hrát podle sluchu jednoduché melodie, improvizuje dokončení melodie - bezpečně čte a hraje (minimálně v rámci svého tónového rozsahu) noty v basovém klíči - vnímá kvalitu tónu, má zvukovou představu o tónu/melodii - hraje portamento, legato, staccato - rozlišuje hru min. ve 2 dynamikách (p–f)	

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje v tónovém rozsahu C–b, vč. většiny půltónů - zvládá hrát podle sluchu jednoduché melodie, improvizuje dokončení melodie - bezpečně čte a hraje (minimálně v rámci svého tónového rozsahu) noty v basovém klíči - vnímá kvalitu tónu, má zvukovou představu o tónu/melodii - hraje portamento, legato, staccato - rozlišuje hru min. ve 2 dynamikách (p–f)	
Souhrnná zkouška za 1. - 3. ročník: Durová stupnice (2#,b) T5, lidová píseň z paměti, skladba s doprovodem	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - kultivuje tón, doladuje intonačně labilní tóny, upevňuje správný nátisk a studijní návyky - vnímá kvalitu tónu, má zvukovou představu o tónu/melodii - zlepšuje své dynamické a výrazové možnosti, prohlubuje dech, hraje chromaticky v tónovém rozsahu B1–a1 - bezpečně čte a hraje noty v basovém klíči, orientuje se v notovém zápise, rozpozná začátek/konec fráze - uplatňuje se v komorní a souborové hře	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - kultivuje tón, doladuje intonačně labilní tóny - vnímá kvalitu tónu, má zvukovou představu o tónu/melodii a průběhu fráze - zlepšuje své dynamické a výrazové možnosti, hraje v různých artikulacích s ohledem na charakter a požadavky skladby - hraje v tónovém rozsahu B1–b1 - uplatňuje se v komorní a souborové hře	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje kultivovaným tónem, doladuje intonačně labilní tóny - vnímá kvalitu tónu, má zvukovou představu o tónu/melodii - zlepšuje své dynamické a výrazové možnosti, hraje v různých artikulacích s ohledem na charakter a požadavky skladby - hraje v tónovém rozsahu B1–c2, zvládá hru legato i ve větších intervalových skocích - pohotově čte a hraje v basovém klíči, orientuje se v pomalém tempu v tenorovém, hraje složitější rytmy - aktivně se zapojuje do komorní/souborové hry	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje kultivovaným tónem, doladuje intonačně labilní tóny, zná základní použití „doladovacích“ klapek - vnímá kvalitu tónu, má zvukovou představu o tónu/melodii, průběhu fráze - zvládá pracovat s dechem - zvládá hru legato i ve větších intervalových skocích - zvládá hru složitějších rytmů - zná základní trylkovací hmaty - aktivně se zapojuje do komorní/souborové hry - je schopen samostatné práce	
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem - minimální délka vystoupení 15 minut. Závěrečná zkouška: Dur, či moll stupnice (4#,b) T5, D7, zm7, 1 etuda, 2 přednesové skladby závažnějšího obsahu	

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - Hraje v celém rozsahu nástroje. - Hraje dlouhé tóny v oktávách a kvintách s dynamikou. - Má rozvinutou hudební paměť a představivost, cítí fráze ve skladbě - Zkvalitňuje intonační jistotu. - Orientuje se v různých žánrech. - Hraje z paměti - Uplatňuje se v souborové/komorní hře	
Souhrnná zkouška za I.-II. ročník: 1 stupnice dur, moll do 4#,b T5, D7, zm7, 1etuda, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru	

3. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - Zvládne základní úpravu fagotových strojků - Hraje různé hudební žánry. - Pohybuje se ve všech druzích taktů. - Samostatně užívá dynamiku ve skladbě. - Má rozvinutou hudební paměť a představivost, cítí fráze ve skladbě - Orientuje se ve složitých rytmických útvarech	
- Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Absolventský koncert v délce minimálně 20 minut Souhrnná zkouška za III. a IV. ročník: 2 stupnice dur, moll do 7#,b T5, D7, zm7, 2etudy odlišného charakteru, 2 přednesové skladby rozdílného období	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA HOBOJ

Charakteristika

Studijní zaměření hra na hoboje vyžaduje určitou fyzickou a duševní vyzrálост žáka. Výhodou je předchozí studium dechových nástrojů dřevěných.

Rozvíjí se prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky. S důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Žák je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální. Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II. stupeň. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány. Od čtvrtého ročníku 1. stupně následuje povinná skupinová praxe. Cílem studia hry na hoboje v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat vybrané skladby. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

Pro žáky od 7 let

Přípravné studium

Přípravný nástroj zobcová flétna. Žák: - umí popsat jednotlivé části nástroje   - zaujímá správný uvolněný postoj   - popíše a případně i předvede správné dýchání   - správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón   - dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary   - zahraje lehkou píseň podle sluchu   - zvládá jednoduchou píseň s doprovodem   - rozlišuje základní dynamiku

I. stupeň

1. ROČNÍK Žák: - Správně složí a rozloží nástroj, vyčistí ho a ošetří po hře.   - Má správný postoj a držení nástroje.   - Dodržuje základy bráničního dýchání, nasazení tónu jazykem.   - Hraje dlouhé tóny v jedné dynamické linii na 4 doby.   - Hraje jednoduché skladbičky a písně
2. ROČNÍK Žák: - Prezентuje správné dýchání na hře vydržovaných tónů na 4 doby.   - Užívá bezpečně během hry nádech a výdech.   - Hraje v rozsahu c1 – g2.   - Hraje tenuto, legato.   - Užívá při hře 2. a 3. hmat F.
3. ROČNÍK Žák: - Pohybuje se v rozsahu c1 – h2.   - Hraje vydržované tóny v daném rozsahu na 6 dob.   - Hraje v základní dynamické škále p – mf – f.   - Hraje tenuto, legato, staccato.   - Zvládne jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem klavíru.
Souhrnná zkouška za 1. - 3. ročník: Durová stupnice (2#,b) T5, lidová píseň z paměti, skladba s doprovodem

4. ROČNÍK
Žák: - hraje v rozsahu h – c3.   - předvede správné dýchání na vydržovaných tónech na 6 dob crescendo a decrescendo.   - orientuje se v základních rytmických útvarech (tečkovaný rytmus, osminové noty aj.)   - užívá bezpečně 2. hmat dis, gis.   - hraje jednoduché písničky z listu.
5. ROČNÍK
Žák: - pohybuje se rozsahu h – d3.   - hraje vydržované tóny v oktávách na 8 dob.   - zvládá hru staccato.   - hraje v rychlejších tempech.   - užívá trylkovací klapky cis, d, gis.   - orientuje se v základních melodických ozdobách – trylek, nátryl, příraz.   - hraje snadné skladbu z paměti.
6. ROČNÍK
Žák: - hraje v rozsahu b – es3.   - hraje vydržované tóny v oktávách vzestupně i sestupně s dynamikou na 8 dob.   - užívá při hře rozličných melodických ozdob – skupinka, mordent, opora.   - hraje lehčí skladby z listu.   - ovládá jednoduché staccato.
7. ROČNÍK
Žák: - pohybuje se v celém rozsahu nástroje.   - předvede hru vydržovaných tónů v oktávách a kvintách.   - hraje v osminových i půlových taktech.   - užívá všech dovedností získaných předchozím studiem.   Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem - minimální délka vystoupení 15 minut.
Souhrnná zkouška za 5. - 7. ročník: Dur, či moll stupnice (4#,b) T5, D7, zm7, 1 etuda, 2 přednesové skladby závažnějšího obsahu

II. stupeň

1. - 2. ROČNÍK
Žák: - hraje v celém rozsahu nástroje.   - předvede hru shora dolů.   - hraje dlouhé tóny v oktávách a kvintách s dynamikou.   - zvládá intonační jistotu.   - orientuje se v různých žánrech.   Hraje z paměti.
Souhrnná zkouška za I.-II. ročník: 1 stupnice dur, moll do 4#,b T5, D7, zm7, 1etuda, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru s doprovodem
3. - 4. ROČNÍK
Žák: - hraje různé hudební žánry.   - pohybuje se ve všech druzích taktů.   - samostatně užívá dynamiku ve skladbě.   - orientuje se ve hře z listu jednodušších skladeb.   - orientuje se ve složitých rytmických útvarech   - studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem.
Absolventský koncert v délce minimálně 20 minut   Souhrnná zkouška za III. a IV. ročník: 2 stupnice dur, moll do 7#,b T5, D7, zm7, 2etudy odlišného charakteru, 2 přednesové skladby rozdílného období

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA HOUSLE

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na housle je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu si žáci osvojují základní návyky pro hru na housle, zejména správné držení houslí a smyčce. Hravou formou se seznamují s nástrojem, získávají základní návyky a dovednosti nezbytné pro navazující výuku samotné hry na housle.

I.stupeň základního studia trvá 7 let. Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují správné návyky (uvolněný postoj, držení nástroje). Repertoár žáka se sestavuje na základě jeho individuálních dispozic. Žák je od počátku studia veden k veřejnému vystupování na školních i mimoškolních akcích jak v sólové hře na nástroj, tak při hře ve školních souborech a orchestrech.

II.stupeň základního studia je čtyřletý a plynule navazuje na I. stupeň. Při studiu žák využívá nabyté schopnosti a dovednosti, které dále rozšiřuje a zkvalitňuje. Od 4. ročníku je povinná skupinová praxe. Cílem studia hry na housle je v obou stupních základního studia je rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, seminářích, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák: - dokáže popsat nástroj, pojmenovat jeho jednotlivé části   - zná jména strun a jejich notového zápisu   - rozezná v notovém zápisu durový a mollový prstoklad   - zvládá základní návyky v držení smyčce a houslí   - hraje jednoduchá cvičení ve zvoleném prstokladu dur nebo moll na jedné či více strunách (pizzicato, vyrovnané tahy smyčcem)
Postupová zkouška: - 2 jednoduchá cvičení, popřípadě jedno cvičení a jedna lidová píseň

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - při hře správně uvolněně stojí, provádí samostatně usazení nástroje a jeho správné držení - zná funkce levé paže a uchopení houslí ve výchozí poloze - vede smyčec rovně při hře u žabky, středem, u špičky a při hře celým smyčcem - ovládá zásady kladení prstů na hmatník v první poloze dle zvoleného prstokladu (dur/moll) - propojuje techniku levé a pravé ruky při hře jednoduchých cvičení smyčcem v prstokladu dur, moll - používá základní smyk (detaché), popřípadě hru legato	
Ročníková zkouška : - dvě lidové písně hrané smyčcem na dvou strunách v základním prstokladu jedno lehké cvičení z houslové školy	

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - drží nástroj správným způsobem - ovládá hru detaché celým smyčcem i zvlášť ve všech jeho částech - ovládá hru legato a oba druhy smyku propojuje - ovládá hru v durovém i mollovém prstokladu a jejich vzájemné kombinace, tyto základní prstoklady rozezná v notovém zápisu - rozlišuje základní dynamické rozdíly: p, mf, f - hraje z paměti lidové písně a skladby lehčího charakteru apod. - zahraje dur stupnici přes jednu oktávu	
Ročníková zkouška : - durová stupnice kratší technické cvičení krátká přednesová skladba nebo lidová píseň	

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zvládá smyk staccato a propojuje je se smyky detaché a legato - ovládá hru dalšího prstokladu dle zvoleného postupu (zvýšený 3. prst, snížený 1. prst) - rozpozná intonačně čistý tón a je schopen vlastní intonační korekce při souhře s jiným nástrojem nebo s učitelem - ovládá hru drobných etud - z listu i z paměti zahraje jednoduchou skladbu nebo píseň	
Ročníková zkouška : - durová stupnice dvouoktávová, příslušný kvintakord kratší technické cvičení dle svých schopností a dovedností zahraje přednesovou skladbu s doprovodem	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - ovládá hru všech prstokladů v rámci 1. polohy, provádí výměnu z 1. do 3. polohy a zpět - vědomě dbá o čistý a rovný tón - provádí průpravná cvičení k technice vibrata a tuto techniku je schopen aplikovat na dlouhých tónech - kombinuje smyky detaché, legato, staccato v rychlejším tempu a je schopen hry řadového staccato v pomalém tempu - zahraje dur, moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy - zahraje rovnoměrný souzvuk prázdných strun - uplatňuje se v komorním souboru	
Ročníková zkouška : - durová stupnice dvouoktávová s příslušným kvintakordem kratší etuda přednesová skladba s doprovodem	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - provádí výměnu z 1. do 3. polohy v rámci hrané skladby a aplikuje ji rovněž při hře stupnic a kvintakordů - při delších tónech využívá hru vibrato, hraje skladby většího rozsahu, hraje melodické ozdoby: trylek, nátryl - je schopen dynamického odstínění hry na menších úsecích: p, mf, f, crescendo, decrescendo - intonační sebekontrola a autokorekce, hraje dvojzvuky v 1. poloze, zná a zahraje mollovou stupnici melodickou a harmonickou - je schopen hry z listu	
Ročníková zkouška : - durová stupnice s kvintakordem využívající 3. polohu etuda využívající 3. polohu, přednesová skladba s doprovodem	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - provádí plynulé výměny z 1. do 3. polohy - zahraje dur, moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy - používá vibrato, předvede hru dvojmatů (např. cvičení, drobné etudy), rozezná a zahraje melodické ozdoby - zná zápis a způsob provedení přirozeného flažoletu 4. prstem - ve spojení se skladbou hraje složitější rytmické útvary: trioly, tečkovaný rytmus a další, z paměti hraje delší skladby - uplatňuje se při souborové hře, kde je schopen sebekontroly intonační a rytmické, zahraje z listu složitější skladby - rozezná základní členění skladeb, orientuje se v zápise	
Ročníková zkouška : - jedna stupnice dur, moll s přechodem do poloh, příslušné kvintakordy etuda s výměnami z 1. do 3. polohy přednesová skladba s doprovodem, hra z listu. Vyspělejší žák zahraje skladbu komorního charakteru	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi - dbá na intonační čistotu a je schopen rytmické sebekontroly - orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojmatů - interpretuje přednesové skladby z různých stylových období - zahraje základní dur, moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy - samostatně užívá vibrato dle svých individuálních dispozic - část skladby dokáže nastudovat samostatně s přihlédnutím k technické a výrazové stránce hry (výběr prstokladu, dynamika) - hra z listu složitějších skladeb	
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Ročníková zkouška : - 2 sólové skladby rozdílného charakteru s doprovodem 1 skladba komorního charakteru	

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - hraje stupnice přes tři oktávy s rozloženým kvintakordem a jejich obraty - provádí uvolněnou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět při hře stupnic, etud a přednesů - využívá všechny probrané druhy smyků - provádí intonační a rytmickou sebekontrolu - zahraje složitější dvojzvuky, realizuje hru více tónů - aktivně se uplatňuje v rámci komorní a souborové (orchestrální) hry - hra z listu složitých skladeb	
Souhrnná zkouška za I.-II. ročník: - jedna dur, jedna moll stupnice přes tři oktávy s příslušnými kvintakordy etuda s využitím výměny poloh - přednes s doprovodem hra z listu jedna skladba komorního charakteru	

3. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - orientuje se ve všech polohách - ve vyšších polohách samostatně provádí intonační sebekontrolu - samostatně volí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby - ovládá akordickou hru - dokáže sebekriticky posoudit a zhodnotit svůj výkon - samostatně nastuduje složitější skladbu, volí správné prstoklady, smyky, dynamiku a barvu tónu - v souboru pomáhá vést mladší žáky - vyspělejší žák nastuduje v souboru jednodušší skladbu komorního charakteru	
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Souhrnná zkouška za III.-IV. ročník: - 2 sólové skladby rozdílného charakteru s doprovodem, 1 skladba komorního charakteru	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA KLARINET

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na klarinet je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia. I. stupeň je specifikován dle fyziologických dispozic studentů dvojím rozdělením. Hra na nástroj od sedmi let s využitím přípravných nástrojů (zobcová flétna v prvním ročníku, saxonet ve druhém), a hra na nástroj od let jedenácti, respektive od plně prořezaných horních a dolních stálých středních řezáků.

V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na klarinet, zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na bazální úrovni se seznamují s múzickými základy a dokáží zopakovat jednoduchou melodii. Hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k muzice a svému nástroji.

I. stupeň základního studia trvá sedm let. Od prvního ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci dle stylového zaměření. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Žák je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální.

Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II. stupeň. V tomto je dána možnost profilace žáka směrem artificiálním, či nonartificiálním. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány. Pokud je ke hře na klarinet přijat žák starší 14-ti let, je zařazen do přípravného ročníku II. stupně nebo do I. ročníku II. stupně.

Od čtvrtého ročníku 1. stupně následuje povinná skupinová praxe.

Cílem studia hry na klarinet v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák: - cílevědomě prohlubuje zájem o hru na klarinet, umí popsat jednotlivé části nástroje, zaujímá správný uvolněný postoj   - popisuje a případně i předvede správné dýchání, správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón   - dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu, zvládá jednoduchou píseň s doprovodem   - rozlišuje základní dynamiku
Postupová zkouška: - 2 jednoduchá cvičení nebo lidové písně

1. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na zobcovou flétnu
Žák: - zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech) - zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr), umí správně nasadit a ukončit tón - uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulaci model TÝ –DÝ - vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 – d2 - dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti, je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů - opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace, orientuje se v základních rytmech (2/4, 3/4 a C takt) - zahraje jednoduchou píseň z paměti, umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD		
Ročníková zkouška : Stupnice C dur nebo D dur, lidová píseň z paměti, jeden starý tanec		

2. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na zobcovou flétnu
Žák: - používá správný nátisk, uvědomuje si brániční dýchání, nasazuje jazykem „tá“ - pozná podle sluchu i notového zápisu staccato a legato, je schopen zadanou skladbu interpretovat z paměti - ovládá základní hmaty v rozsahu c1 – d2, zahraje stupnici C dur, hraje čistě v unisonu s učitelem - pracuje na prstové technice, umí optimálně navlhčit a nasadit plátek na hubici - má povědomí o změnách buněčné struktury plátku při „zahrávání“ - uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem		
Ročníková zkouška : Stupnice C dur, 2 skladby, z toho jednoduchá píseň z paměti		

3. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klarinet
Žák: - umí sestavit a rozložit nástroj, provádí základní údržbu, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu - má vědomí o lehké a těžké době, ovládá šalmajový rejstřík - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu, pracuje na uvědoměném bráničním dýchání - zvládá hru detachè a legato, je schopen interpretovat lidovou píseň z paměti		
Ročníková zkouška : Durová stupnice (1#,b) v šalmajovém rejstříku, 2 lidové písně		

4. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klarinet
Žák: - umí se pohybovat v klarinovém rejstříku, je schopen hry v základních dynamických odstínech - ovládá hru detachè a legato, vědomě používá správné dýchání - používá optimální prstovou techniku, orientuje se v lichých a sudých taktech, dokáže zahrát delší tóny bez intonačních výkyvů		
Ročníková zkouška : Durová stupnice (2#,b) T5, lidová píseň z paměti, skladba s doprovodem		

5. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klarinet
Žák: - hraje detachè, legato a staccato, chápe význam základních tempových označení - užívá optimální frázování, používá optimální malíkový prstoklad, akceptuje dynamiku a grafické značky v partu - uvědomuje si charakter skladby dle období, má povědomí o odlišném ladění svého nástroje, rozlišuje jemnější dynamické odstíny - pracuje na přípravě k souhře		
Ročníková zkouška : Durová stupnice (3#,b) T5, 1 etuda, 2 snazší přednesové skladby.		

6. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klarinet
Žák: - pohybuje se v tříčárkové oktávě, zná alternativní hmaty konkrétních tónů - pracuje na kultivovaném přednesu, zahraje chromatickou řadu, dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních - ovládá hru detachè, legato a staccato, účastní se hry v souboru		
Ročníková zkouška : Dur, či moll stupnice (4#,b)T5, D7, zm7 1 etuda, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru.		

7. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klarinet
Žák: - intonačně ovládá tříčárkovou oktávu, používá ukončení tónu dechem - je schopen samostudia, hraje melodické ozdoby, realizuje všechny grafické značky v partu, ví o systému nácvičku skladeb - reaguje v souboru na dirigentské gesto, používá agogiku, dynamiku, optimální frázování - ovládá elementární transpozici dle svých schopností		
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem - minimální délka vystoupení 15 minut.. Ročníková zkouška : Dur, či moll stupnice (4#,b) T5, D7, zm7, 1 etuda rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby závažnějšího obsahu		

1. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - hraje detache, legato, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu. ovládá šalmajový rejstřík - pohybuje se v klarinovém rejtríku, připravuje se na hru v souboru	
2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - používá dynamiku, agogiku a správné frázování, hraje detache, legato, staccato, dbá na rytmickou pregnanci - je parciálně schopen hry z listu, orientuje se v tříčárkované oktávě, realizuje hru v souboru	
Souhrnná zkouška za I.-II. ročník: 1 stupnice dur, moll do 4#,b T5, D7, zm7, 1etuda, 2 přednesové skladby rozdílného charakteru s doprovodem.	
3. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - ovládá tříčárkovanou oktávu, rozlišuje jemnější dynamické nuance, orientuje se v notovém zápisu - dokáže ukončení tónu dechem, dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních	
4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - ovládá celý přirozený rozsah nástroje, pracuje s barvou a kvalitou tónu, umí nasadit a ukončit tón dechem - je schopen samostudia, účastní se hry v souboru	
Absolventský koncert v délce minimálně 20 minut Souhrnná zkouška za III. a IV. ročník: 2 stupnice dur, moll do 7#,b T5, D7, zm7, 2etudy odlišného charakteru, 2 přednesové skladby rozdílného období.	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA KLAVÍR

Charakteristika

Oproti jiným nástrojům se při hře na klavír více uplatňuje smysl pro harmonické cítění a pro vedení jednotlivých hlasů. Při studiu hry na klavír má žák možnost vybudovat si soubor dovedností a schopností v oblasti sólové hry, komorní hry, doprovodu sólových nástrojů a zpěvu, improvizace. V rámci tématických koncertů a besídek mají žáci možnost seznámit se s tvorbou konkrétních hudebních skladatelů a mezi sebou navzájem sdílet své pocity a radost z interpretovaných skladeb.

Výuka probíhá na klavírech (křídlech) značek Bösendorfer, Koch & Korsept, August Förster, Petrof a Steinway & Sons. V rámci studia se žáci seznámí nejen se hrou na klavír, ale mají možnost vyzkoušet si skladby starých mistrů také na kopii historického nástroje - jednomanuálovém vlámském cembalu, popřípadě na varhanách. V průběhu studia je žák seznamován se všemi hudebními slohy a žánry, žáci se zájmem o moderní jazzovou hudbu mají například možnost být členy školního Big Bandu.

Znalost hra na klávesový nástroj je také základním požadavkem ve všech hudebních profesích a při studiu učitelských oborů s hudebním zaměřením na středních a vysokých školách pedagogického směru.

Specifika:

Ve studijním zaměření hra na klavír je realizovaná výuka přípravného studia a následně I. a II. stupeň základního studia. Přípravné studium je určeno pro žáky zpravidla od 6 let, kde se seznamují s nástrojovými dovednostmi na základní úrovni. Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu. Na předešlé studium plynule navazuje II. stupeň a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá své nabyté znalosti a schopnosti a dále je rozšiřuje. Od 4. ročníku je žák povinen chodit do předmětu skupinová praxe.

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák: - ovládá hru portamento, staccato, sedí u nástroje s chodidly pevně opřenými o podložku,   - má přirozené postavení ruky na klaviatuře, zahraje z not v rozsahu f-g1 ve čtvrtových takttech,   - zahraje podle sluchu lidovou píseň v rozsahu kvinty, hraje lidové písně ve čtyřruční hře s doprovodem učitele
Postupová zkouška: - 2 skladbičky dle možností žáka

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - využívá správné návyky a dovednosti, získané v přípravném studiu - osvojuje si elementární druhy úhozu, je veden k přirozenému sezení u nástroje - příprava ke hře stupnic a akordů dle možností žáka, ozvíjí schopnost vyhledat na nástroji jednoduché písně nebo říkadla - je učitelem veden k uvědomělému metrickému a rytmickému cítění, pěstuje smysl pro souhru hrou s doprovodem učitele - seznamuje se se čtením not v houslovém a basovém klíči, hraje elementární skladby oběma rukama dohromady	Ročníková zkouška: - stupnice a akordy dle možností žáka, 3 skladbičky oběma rukama dohromady různého technického a výrazového charakteru (ne 4 ručně), píseň nebo říkadlo s jednoduchým doprovodem

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí všechny osvojené technické a výrazové prvky získané v I. ročníku, je veden ke sluchové sebekontrolě - rozvíjí uvolněnou hru, hru dvojhmatů a akordů v propojení s pohotovou orientací na klaviatuře - pracuje na rozvíjení koordinace obou rukou, ve hře využívá dvojhmaty, kvintakord dur od bílých kláves, - zvládá hru stupnic přes jednu až dvě oktávy zvlášť od bílých kláves - hraje tonický kvintakord s obraty tenuto, staccato, rozložené zvlášť - seznamuje se s elementárními základními hudebními útvary různých stylových období	Ročníková zkouška: - durová stupnice oběma rukama dohromady přes 2 - 4 oktávy, akordy ten., stacc., rozkl., zvlášť jedna etuda - 2 skladbičky různého výrazového charakteru (ne 4 ručně) píseň s jednoduchým doprovodem (T, D)

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji) a používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem na základě rytmického cítění, prstová technika na základní úrovni, používání pedálů podle návodu pedagoga) - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu - vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky - využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře u jednoduchých doprovodů	
Ročníková zkouška: - jedna stupnice dur i moll, dohromady v rovném pohybu přes 3.-4. oktávy, akordy ten., stacc., rozkl., dohr. jedna etuda - dvě přednesové skladby odlišného charakteru, z nichž jedna musí být z období baroka - píseň se složitější variantou doprovodu (jednoduchá figurace, složitější ostinát...) v rámci T, D, S	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - žák je schopen nastudovat skladbu podle pokynů učitele a s využitím osvojených technických a výrazových prostředků - zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakter interpretované skladby - prohlubuje schopnost vyjádřit emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků (barvitá dynamika, uvědomělá agogika, stylotvorné prvky) - rozvíjí technickou zběhlost, pasážovou a úhozovou techniku, melodické ozdoby a kultura prstokladu dle dispozic žáka, rozvíjí pedalizační techniku na základě sluchové kontroly - seznamuje se s dalšími melodickými ozdobami v souvislosti s probíraným hudebním materiálem, - je veden ke správnému frázování - seznamuje se s většími hudebními formami, uvědoměle propojuje fantazii se správnými výrazovými prostředky, seznamuje se se skladbami různých stylů a při hře aplikuje adekvátní výrazové prostředky	
Ročníková zkouška: - jedna stupnice dur i moll od stejného tónu v rovném pohybu přes 4 oktávy, obraty tříhlasého kvintakordu tenuto, staccato dohromady, malý rozklad kvintakordu ve 4 hlasé úpravě zvlášť - nebo jedna delší nebo dvě kratší etudy - 3 přednesové skladby odlišného charakteru, z nichž jedna musí být z období baroka, jedna z období klasicismu, jedna dle výběru - píseň se složitějším doprovodem (např. střídavý bas)	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - žák je schopen nastudovat skladbu podle pokynů učitele a s využitím osvojených technických a výrazových prostředků - zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakter interpretované skladby - prohlubuje schopnost vyjádřit emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků (barvitá dynamika, uvědomělá agogika, stylotvorné prvky) - rozvíjí technickou zběhlost, pasážovou a úhozovou techniku, melodické ozdoby a kultura prstokladu dle dispozic žáka - rozvíjí pedalizační techniku na základě sluchové kontroly - seznamuje se s dalšími melodickými ozdobami v souvislosti s probíraným hudebním materiálem, - je veden ke správnému frázování - seznamuje se s většími hudebními formami, uvědoměle propojuje fantazii se správnými výrazovými prostředky - seznamuje se se skladbami různých stylů a při hře aplikuje adekvátní výrazové prostředky	
Ročníková zkouška: - jedna stupnice dur i moll od stejného tónu v kombinovaném pohybu přes 4 oktávy, obraty čtyřhlasého kvintakordu tenuto, staccato dohromady, malý rozklad kvintakordu ve 4 hlasé úpravě dohromady, velký rozklad kvintakordu zvlášť nebo jedna delší etuda - 3 přednesové skladby odlišného charakteru, z nichž jedna musí být z období baroka, jedna z období klasicismu, jedna dle výběru - píseň s užitím vedlejších harmonických funkcí v doprovodu, popř. užití polyfonního vedení melodické linky	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - samostatně interpretuje skladby s použitím získaných dovedností v dosavadním studiu - zdokonaluje kulturu prstokladu, pohotovost prstů v pasážové technice, chromaticke, - snaží se o plastičnost ve hře polyfonie, využívá dovedností v oblasti dynamiky, techniky a pedalizace - uvědoměle využívá techniky pedálu současného a synkopického - prohlubuje své rytmické citění a smysl pro určení tempa dle charakteru skladby (klade důraz na prvky, které určují styl dané skladby) - zdokonaluje smysl pro uvědomělé tvoření tónu v různých dynamických a barevných odstínech na základě předběžné sluchové představy a následné sluchové kontroly, je schopen určit fráze, hraje z listu na úrovni 1.- 3. ročníku - zásady souhry procvičuje ve čtyřruční hře s učitelem nebo žákem, nastuduje snadný klavírní doprovod, příp. hraje v souboru	
Ročníková zkouška: - stupnice dur i moll v kombinovaném pohybu, obraty kvintakordu ve 4 hlasé úpravě tenuto, staccato, malý rozklad dohromady, velký rozklad kvintakordu dohromady v rovném pohybu nebo jedna delší etuda v odpovídajícím stupni obtížnosti - jedna skladba barokní jedna skladba klasicistní jedna skladba romantická jedna skladba autora 20. nebo 21. století - píseň s užitím vícehlasé melodie, oktáv v basu, mimotonálních harmonických funkcí, apod.	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - samostatně interpretuje skladby s použitím získaných dovedností v dosavadním studiu - zdokonaluje kulturu prstokladu, pohotovost prstů v pasážové technice, chromaticke, - snaží se o plastičnost ve hře polyfonie - využívá dovedností v oblasti dynamiky, techniky a pedalizace - uvědoměle využívá techniky pedálu současného a synkopického - prohlubuje své rytmické citění a smysl pro určení tempa dle charakteru skladby (klade důraz na prvky, které určují styl dané skladby) - zdokonaluje smysl pro uvědomělé tvoření tónu v různých dynamických a barevných odstínech na základě předběžné sluchové představy a následné sluchové kontroly - je schopen určit fráze, hraje z listu na úrovni 1.- 3. ročníku, zásady souhry procvičuje ve čtyřruční hře s učitelem nebo žákem - nastuduje snadný klavírní doprovod, příp. hraje v souboru	
Absolventské vystoupení - 1 skladba barokní nebo klasická, 1 skladba romantická nebo 20. století - 1 skladba dle výběru	

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru - s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu - zvládá korepetice mladších žáků dle svých schopností - je schopen orientace v klavírní literatuře všech stylových období a dle svých možností používat všech dostupných znalostí, které vedou ke správné interpretaci	
Ročníková zkouška 1. - 2. - 1 skladba barokní nebo klasická - 1 skladba romantická nebo 20. století - 1 skladba dle výběru	

3. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru - s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu - zvládá korepetice mladších žáků dle svých schopností - je schopen orientace v klavírní literatuře všech stylových období a dle svých možností používat všech dostupných znalostí, které vedou ke správné interpretaci - aktivně se zajímá o historii klavírní literatury všech stylových období - uvědomuje si rozdíly v interpretaci klavírních skladeb vzhledem k vývoji klávesových nástrojů (cembalo, varhany, klavírkový klavír)	
Ročníková zkouška 3. - 4. 1 skladba barokní nebo klasická, 1 skladba romantická nebo 20. století 1 skladba dle výběru Absolventské vystoupení - 1 skladba barokní nebo klasická, 1 skladba romantická nebo 20. století - 1 skladba dle výběru, 1 skladba komorního obsazení (doprovod)	

HRA NA KLAVÍR

POPULÁRNÍ A JAZZOVÁ HUDBA

Učební osnovy

Přípravné studium
- ovládá základní prstovou techniku a to hru legato, staccato   - sedí správně u nástroje s pevnou oporou nohou   - má správně připravené prsty na klaviatuře   - čte notový zápis v rozsahu f – c2   - hraje rytmicky podle předepsaných čtvrtkových taktů   - umí pracovat s menšími rytmickými změnami ve skladbě   - hraje při hodinách s učitelem, nebo s jiným žákem a zvyká si na souhru
Postupová zkouška: - zahraje dvě skladbičky různého charakteru, jedna z nich může být i jiného žánru

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - používá správné návyky pro zvolený nástroj - ovládá základní prstové návyky pro hru tónových běhů po bílých klávesách. Jde o správný způsob podkládání palce pod druhý a třetí prst pravou i levou rukou - je schopen souhry s učitelem - ovládá čtení not v houslovém klíči, v basovém klíči alespoň v rozsahu c – e1 - zná postup, jak noty správně číst - umí pracovat v rytmice skladeb s akcenty na různých dobách v taktu - hraje vhodná technická cvičení podle potřeby	
Ročníková zkouška: - zahraje tři skladbičky různého charakteru a tempa, jednou z nich může být i ukázka souhry s učitelem	

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí dovednosti, získané v prvním ročníku - ovládá čtení not v rozsahu C – c3 - pracuje s dvojhmaty - umí interpretovat skladbičku se změnou taktu - je seznámen a pracuje – v případě zájmu a schopností, s jednoduchými jazzovými tematy - hraje s učitelem skladbičky a prstová cvičení s automatickým rytmem z keyboardu - dokáže zahrát píseň s doprovodem levé ruky podle akordických značek alespoň se třemi základními harmonickými funkcemi T – S – D - hraje s učitelem, nebo spolužákem	
Ročníková zkouška: - zahraje dvě skladbičky různého charakteru, délky a tempa z oblasti populární hudby - zahraje jednu skladbu podle vlastního výběru, případně i v duu s učitelem	

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí dovednosti, získané v druhém ročníku - zvládá v pomalém tempu zadané tónové běhy v rozsahu jedné, až dvou oktáv - je seznámen se základními tříhlasými akordy, jejich obraty a používáním - umí hrát s automatickým bubeníkem keyboardu - zvyká si také na souhru s více hudebními nástroji - hraje, podle svých možností a schopností, zapsanou skladbu jazzového charakteru	
Ročníková zkouška: - zahraje dvě skladbičky různého charakteru, délky a tempa z oblasti populární hudby - zahraje jednu skladbu podle vlastního výběru, případně i v duu s učitelem (v případě potřebných schopností a dovedností, předvede krátkou improvizaci)	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí dovednosti, získané ve třetím ročníku - zvládá v rychlejším tempu zadané tónové běhy v rozsahu dvou oktáv - doprovází levou rukou podle akordických značek i s použitím mollových akordů - zvládá prstová cvičení určených akordických rozkladů zvlášť a rychleji - dokáže zahrát píseň s doprovodem levé ruky podle akordických značek, rozšířených o akordy mollové - hraje v případě zájmu a schopností krátké improvizace na nápěvy lidových písní - hraje technická cvičení podle potřeby a doporučení učitele	
Ročníková zkouška: - zahraje dvě skladbičky různého charakteru, délky a tempa z oblasti populární hudby - zahraje jednu skladbu podle vlastního výběru, případně i v duu s učitelem (v případě potřebných schopností a dovedností, předvede krátkou improvizaci)	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí dovednosti, získané ve čtvrtém ročníku - hraje technická cvičení podle potřeby a doporučení učitele - hraje přednesové skladby podle vlastního výběru - dokáže zahrát skladbu jazzového charakteru - umí při interpretaci vhodným způsobem používat pedály - hraje v případě zájmu a schopností krátké improvizace na zadaný harmonický podklad	
Ročníková zkouška: - zahraje dvě skladbičky různého charakteru, délky a tempa z oblasti populární hudby - zahraje jednu skladbu podle vlastního výběru, případně i v duu s učitelem (v případě potřebných schopností a dovedností, předvede krátkou improvizaci)	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí dovednosti, získané v pátém ročníku - zvládá technická cvičení podle výběru učitele - je schopen pod vedením svého učitele upravit krátký melodický úryvek pro klavír - hraje většinou skladby podle svého výběru – se souhlasem a pod vedením učitele - dokáže v případě zájmu a schopností zahrát improvizovaný druhý hlas k zadané melodii v klavírní stylizaci - hraje v případě zájmu a schopností krátké a volné improvizace	
Ročníková zkouška: - zahraje dvě skladby různého charakteru, délky a tempa z oblasti populární hudby - zahraje jednu skladbu podle vlastního výběru, případně i v duu s učitelem (v případě potřebných schopností a dovedností, předvede krátkou improvizaci)	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozvíjí dovednosti, získané v šestém ročníku - hraje skladby podle vlastního výběru, případně i ve vlastní úpravě – se souhlasem a pod vedením učitele - hraje v souboru ve třídě svého učitele, nebo ve školním souboru - je seznámen (v případě zájmu a možnosti) se základy techniky zvukového záznamu a jeho zpracováním - je připraven k absolutoriu I.stupně studia v ZUŠ při příležitosti třídního, nebo školního koncertu	
Absolventské vystoupení <u>Ročníková zkouška</u> – absolventské vystoupení při příležitosti třídního, nebo školního koncertu	

1. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - zdokonalí všechny své dovednosti, získané studiem I.stupně - pracuje mnohem více samostatně, hodiny s učitelem mají spíše konzultativní charakter - zapojuje se více do komorní a souborové hry - pracuje na vlastních projektech, které konzultuje se svým učitelem - dokáže vést soubor a připravit pro něj notový materiál – částečně ještě pod dohledem svého učitele - zakončí studium absolventským koncertem, kde se ukáže jako sólista i jako člen souboru	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA KONTRABAS

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák   - popíše nástroj   - se seznamuje a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku   - rozvíjí své rytmické schopnosti   - dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv
Postupová zkouška: - zahraje tónovou řadu

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák hraje na prázdných strunách a v půlové poloze na všech strunách v tóninách F dur, B dur, a moll, e moll si osvojuje kontrolu intonace sluchem, hmatem i zrakem nacvičuje běžné smyky: celým smyčcem, středem, dolní a horní polovinou smyčce, hra legato na jedné struně si osvojuje čtení v basovém klíči	Ročníková zkouška: 1 stupnice a akord v půlové poloze (I. poloze) hra jednoduché lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou smyčce smykem legato zahraje forte a piano hraje v půlové a I. poloze čte noty v basovém klíči používá tečkovaný rytmus (půlová a čtvrtá s tečkou) provede snadnou skladbičku v duu se spolužákem nebo s učitelem	Ročníková zkouška: 1 stupnice dur nebo moll s tónickým kvintakordem v půlové nebo I. poloze hra lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: Žák - kombinuje smyky detaché, legato, staccato - správně klade prsty levé ruky na struny, bez prolamování a ve správných vzdálenostech - využívá více odstínů dynamické hry (p, mf, f), crescendo a decrescendo - hraje v půlové až II. poloze - rozumí základním tempovým označením a dokáže je aplikovat při hře (andante, moderato, allegro) - zahraje z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem (na úrovni např. N. Baklanova: Mazurka)	Ročníková zkouška: 1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem v rozsahu oktávy 1 etuda nebo cvičení z not hra jednoduché skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák - tvoří vyrovnaný tón pomocí plynulé výměny smyku - dokáže vytvořit na jednom smyku crescendo a decrescendo - hraje v půlové až III. poloze - umí vložit do hry další detaily notového zápisu (accelerando, ritardando, fermata) - hraje složitější rytmické útvary - využívá tónovou kulturu - se zapojuje do komorní nebo souborové hry - využívá technické a výrazové prostředky	
Ročníková zkouška: 1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami 1 etuda nebo cvičení z not hra přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje v půlové až VI. poloze - používá různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních - se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem, v komorní nebo souborové hře - ovládá dosud probrané technické prvky - zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu - hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky	
Ročníková zkouška: 1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami 1 etuda nebo cvičení z not 1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - hraje v půlové až VI. poloze - si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů - zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu - hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky - Poslech hudebních ukázek taneční, jazzové a etnické hudby. Hra duet, triu a kvartet (i s jinými nástroji).	
Ročníková zkouška: 1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami 1 etuda nebo cvičení z not 1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák - využívá při hře všechny možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu (od pp do ff) - používá obtížnější způsoby smyku (martellé, spiccato) - používá základní variantu hry v palcové poloze - se orientuje v zápise a struktuře interpretované skladby - zahraje z paměti přednesovou skladbu s doprovodem (na úrovni barokní sonáty)	
Absolventské vystoupení: Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.	

1. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - hraje v půlové až VII. poloze - si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů - zdokonaluje vibrio a kvalitu tónu - hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky - hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách - studuje orchestrální party	
Jedna stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami 1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not) 1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)	

2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák - hraje v půlové až VII. poloze se základní polohou palcovou - si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3 - zdokonaluje vibrio a kvalitu tónu - hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky - hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách - studuje orchestrální party	
1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami 1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not) 1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)	

3. ROČNÍK	II. stupeň
Žák - hraje od půlové až po základní polohu palcovou - si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3 - zdokonaluje vibrio a kvalitu tónu - zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích - hraje detaché, staccato a spiccato - hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových - hraje technikou pizzicato metodou krácejícího basu a hraje z akordových značek - studuje orchestrální party	
1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami 1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not) 1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)	

4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák - hraje v celém rozsahu nástroje s uplatněním flažoletů - si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3 - zdokonaluje vibrio a kvalitu tónu - zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích - hraje detaché, staccato a spiccato - hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových - hraje technikou pizzicato metodou krácejícího basu a hraje z akordových značek - studuje orchestrální party	
Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA KYTARU

Charakteristika

Kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Z hlediska historického vývoje zahrnuje všechna stylová období až po současnost. Uplatňuje se v sólové, komorní hře, v orchestru a různých hudebních seskupeních.

V přípravné studiu si žáci osvojují základní návyky hry na kytaru. Učí se postupně zvládat následující technické prvky kytarové hry – držení nástroje a hra pravé ruky palcem na basových strunách, střídavým úhozem na melodických strunách, hra levé ruky.

I. stupeň základního studia je sedmiletý. Žák postupně zvládá hru jednohlasých melodií a akordů, úhazovou techniku pravé ruky, hru dvojhmatů a snadných trojhmatů, dbá na kvalitu tónu a dynamické odstínění. Svě dovednosti postupně rozšiřuje o další technické a výrazové prvky nutné ke zvládnutí náročnějších skladeb jak sólových, tak komorních a orchestrálních. Od počátku je žák veden ke společnému muzicírování v různých hudebních seskupeních. Repertoár učitel sestavuje tak, aby žák získával zkušenosti a znalosti interpretace skladeb z různých stylových období.

Od čtvrtého ročníku I. stupně následuje povinná skupinová praxe.

Na I. stupeň navazuje čtyřletý II. stupeň. Žák opakováním již nastudovaných skladeb získává základ repertoáru. Soustavně je veden k pohotovosti ve hře z listu a samostatnosti při studiu nových skladeb bez pomoci učitele.

Učební osnovy

Přípravné studium	
Žák: - dokáže popsat nástroj - ovládá hru na prázdných strunách a dokáže je pojmenovat - je schopen přehrát jednoduché rytmicko-melodické motivy - zvládá správné držení nástroje a postavení levé a pravé ruky	
Postupová zkouška: Žák zahraje jednoduchou skladbu.	

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - je schopen popsat ladění nástroje - ovládá základy techniky hry a úhoz na prázdných strunách - je schopen hrát jednoduché melodické motivy - ovládá hru s doprovodem volné basové struny - využívá jednoduchá prstová cvičení pro zlepšení technických možností hry	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice, 1 dvouhlasá píseň, 1 přednesová skladba klasického autora	

2. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - ovládá notaci na hmatníku do III. polohy - v rámci stupnic (C-dur, G-dur, F-dur) hraje prstová cvičení - v rámci možností zahraje vícehlasou skladbu - je schopen hrát jednoduché skladby z paměti - zapojuje do přednesu dynamiku	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice dur a 1 moll s kadencí, 1 etuda, 1 přednesová skladba	

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - ovládá notaci na hmatníku do V. polohy - hraje z paměti jednoduché skladby - je schopen podle svých individuálních schopností doprovázet jednoduché písně pomocí základních akordů - používá základní technické prvky hry, cvičení dvojhmatů a snadných trojhmatů - ovládá a používá základní italské názvosloví	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice dur a 1 moll s kadencí, 2 etudy odlišného technického zaměření, 2 přednesové skladby z různých stylových období	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - rozšiřuje repertoár o skladby z různých stylových období včetně hudby soudobé - při interpretaci využívá dynamiky a agogiky - ovládá hru barré hmatů – malé barré - zapojuje se do komorní nebo souborové hry - ovládá přípravná cvičení a etudy s použitím legata	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice dur a 1 moll s kadencí z paměti, 2 etudy odlišného technického zaměření, - 2 přednesové skladby z různých stylových období z toho jedna z paměti	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zvládá orientaci na hmatníku do VII. polohy - orientuje se v 2. oktávových stupnicích - hraje z paměti kadence v nejpoužívanějších tóninách - orientuje se na jednotlivých strunách hrou stupnic do XII. polohy - je zapojen do komorní nebo souborové hry	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice dur a 1 moll s kadencí a s obraty kvintakordu, - 1 etuda motorického technického charakteru, 1. věta z klasické sonatiny, 1 skladba soudobého autora	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - zvládá obraty kvintakordů v rozsahu I. – XII. polohy - orientuje se v akordických značkách a 2 – 3 oktávových stupnicích - interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylových období (v rámci možností z paměti) - zvládá dle svých možností hru z listu - je zapojen do komorní nebo souborové hry	
Ročníková zkouška : - 1 stupnice dur a 1 moll přes 2 oktávy s kadencí a obraty kvintakordu, 1 etud z technikou pro pravou ruku a jedna pro levou, - sonatina nebo 1. věta sonatiny, 1 skladba polyfonní a 1 skladba soudobého autora	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: - ovládá techniku barré hmatů - zvládá hru ve vyšších polohách - zvládá doprovody dle notace i akordických značek a využívá tyto znalosti při hře v komorních nebo souborových uskupeních - orientuje se v notových zápisech a zvládá interpretování složitějších rytmů - interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylových období	
Žák ukončí studium 1. stupně závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Závěrečná zkouška: - 1 skladba polyfonní nebo klasická, popřípadě sonatina, variace nebo jiná skladba cyklická - 1 skladba z období romantismu nebo 20. století	

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - zvládá hru legata - umí hmaty malé a velké barré - zvládá hru chromatické řady v jedné poloze na jedné struně - zahraje durové stupnice a mollové melodické stupnice přes 3 oktávy - zvládá kadence v harmonických funkcích	
Souhrnná zkouška za I. a II. ročník: - 2 stupnice dur a 2 moll s kadencemi, 2 etudy odlišného technického zaměření - 1 skladba s polyfonickými prvky, 1 skladba volného výběru	

3. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - zvládá legato ve skupinách - zvládá hru melodických ozdob a flažoletů - zvládá tlumení tónu - zvládá hru staccato a rasguado - získané technické a výrazové dovednosti uplatňuje při nácviu skladeb a je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu	
Studium ukončí absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou Závěrečná zkouška: 1 cyklická skladba klasického autora, 1 skladba renesanční nebo barokní - 1 skladba volného výběru nebo 20. století, 1 skladba komorního charakteru	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA POZOUN

Charakteristika hudebního nástroje

Pozoun neboli trombon je žesťový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy - trombon pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Podle Sachs-Hornbostelovy klasifikace patří mezi aerofony. Zvuk vzniká chvěním rtu na nátrubku. V soustavě trubek ústících do ozvučníku se pak vytváří charakteristický tón.

Pozoun je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Za první moderní trombon se považuje výrobek nástrojaře Hanse Neuschela z roku 1478. Princip snižce, tedy dvou do sebe zasunutých dvojic trubek, přišel ze Španělska, tak je pravděpodobné, že se na jeho vývoji nezanedbatelnou měrou podíleli Arabové. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový a komorní nástroj (z důvodu nálevkovitého nátrubku, užší menzury a kóničtějšího roztrubu byl jeho zvuk jemnější a dobře se tedy zvukově vázal s tehdejšími violami a zobcovými flétnami), později v klasicismu jeho využití pokleslo z důvodu menšího obsazení symfonického orchestru.

Návrat pozounu nastal v období romantismu, ve kterém skladatelé začali znovu preferovat velký symfonický orchestr.

Existují mechanicky dva druhy pozounů :

- snižcový pozoun, pozoun s mechanikou

Typy pozounů:

- sopránový, altový, tenorový, basový, kontrabasový

Charakteristika hudebního oboru

Z důvodu velikosti nástroje přechází žáci do oboru Hra na trombon (pozoun) až od 8 let (dle fyzických dispozic žáka). Přípravným nástrojem pro hru na trombon jsou nástroje příbuzného charakteru: odlehčený snižcový trombon z plastu, ventilový trombon krátký, bass-křídlovka, euphonium (baryton) a altový trombon.

První 4 roky jsou zaměřeny na práci s tónem a fixaci žeberně - bráničního dýchání, důležitého pro správnou interpretaci tónu. Hrou na přípravné nástroje získá správné návyky, podstatné pro kvalitní tón. Při přechodu na žesťový snižcový trombon (pozoun) se pak věnuje především získání techniky hry.

Od 4. ročníku je povinná kolektivní hra (v souboru či orchestru). Během školního roku každý žák minimálně 2x veřejně vystoupí.

Cílem studia je vychovat samostatně pracujícího muzikanta s osobitými schopnostmi zaujmout posluchače dynamicky vyváženou a přesvědčivou hrou.

Učební osnovy

ARTIFICIÁLNÍ ZAMĚŘENÍ

Přípravné studium

Žák: - cílevědomě prohlubuje zájem o hru na pozoun   - umí popsat jednotlivé části nástroje   - zaujímá správný uvolněný postoj   - popíše a případně i předvede správné dýchání   - správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón   - dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary   - zahraje lehkou píseň podle sluchu   - zvládá jednoduchou píseň s doprovodem   - rozlišuje základní dynamiku

I. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - popíše jednotlivé části svého přípravného nástroje. Samostatně složí nástroj, po hraní uloží nástroj do pouzdra.   - správně pečuje o nástroj, vypustí z něho zkondenzované páry pomocí tzv. „vodní klapky“.   - nadechuje se ústy, aplikuje při domácí přípravě dechová cvičení vedoucí ke správnému žeberně - bráničnímu dýchání.   - při hře správně stojí a drží nástroj.   - nasadí tón na hlásku „t“. Zahraje tónovou řadu od G – b v tónině B dur, v taktu 4/4, 3/4, 2/4.   - orientuje se v basovém klíči.   - hraje noty celé, půlové a čtvrté.
2. ROČNÍK
Žák: - aplikuje základní návyky v oblasti držení nástroje, postoje při hře a dýchání.   - za podpory učitele pracuje na zkvalitňování tónu. Dbá na nasazení i ukončení tónu.   - procvičuje obličejové svaly na udržování tónu a retních vazbách, provádí dechová cvičení.   - zahraje stupnice C, G, F, B dur v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5.   - zahraje v celých až osminových hodnotách.   - hraje alespoň ve dvou dynamických odstínech.   - zahraje jednoduchou lidovou píseň či skladbičku v rozsahu G – c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.
3. ROČNÍK
Žák: - tvoří tón, osvojuje si základní nátlakové a dechové návyky, přičemž správně nasazuje nátrubek na rty.   - zahraje stupnice C, G, F, B dur tenuto v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5 s obraty.   - zahraje jednoduché skladby v rozsahu G – c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.   - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu.   - hraje jednoduché melodie podle sluchu.   - při hře s druhým nástrojem sleduje rytmus a melodii sebe a druhého nástroje.   - při hře odlišuje p, mf, f, crescendo a decrescendo.   - hraje legato a staccato.   - zahraje z paměti lidovou píseň či jednoduchou skladbičku.

4. ROČNÍK
Žák: - žák hrající dosud na ventilový či pístový přípravný nástroj, přechází na snížcový pozoun.   - žák rozlišuje intonační výchylku tónu.   - ze 7 poloh snížce využívá minimálně 6 poloh.   - v pomalém tempu kombinuje tóny mezi polohami a na upozornění vyučujícího opravuje odchylky od intonačně správného tónu.   - ovládá smíšené legato, retní legato a základy snížcového legata.   - zahraje z paměti jednoduchou skladbu.   - má osvojené základní návyky pro hru v komorním souboru – pracuje v kolektivu, poslouchá sebe, ostatní i celek.   - zahraje stupnice C, G, F, B dur a jejich paralelní mollové stupnice tenuto v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5 s obraty.   - zahraje jednoduché skladby v rozsahu G – c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.
5. ROČNÍK
Žák: - žák hraje durové a mollové stupnice do 2 křížku a 2 béček, se samostatnou schopností opravit intonačně nejistý tón, a to ve všech dynamických rozdílech.   - žák zahraje chromatickou stupnici v rozsahu E – f1 ve čtvrtovém pohybu.   - synchronizuje nasazení tónu a pravé ruky v rychlejším tempu-osminový pohyb.   - na dlouhém tónu vyvine dynamický kontrast z p – do ff a zpět v rámci maximální dynamické rozdílnosti.   - spočítá složitější notový zápis, složený z not čtvrtových, osminových, triolových, šestnáctinových, synkop. Tento notový zápis z části nacvičí samostatně.
6. ROČNÍK
Žák: - se lépe orientuje v polohách snížce, je jistější v kombinování a přesnosti poloh snížce.   - čte notové zápisy samostatně, sám kontroluje a odhalí chyby při vlastním cvičení.   - hraje durové a mollové stupnice do 4 křížku, 4 béček.   - pracuje s dynamikou, tempem a agogikou.   - dobře zvládá snížcové legato.   - zahraje z paměti přednesovou skladbu.
7. ROČNÍK
Žák: - hraje v rozsahu E-b1.   - ovládá všechny stupnice durové a mollové, T5, D7 s obraty ve čtvrtovém pohybu.   - rozlišuje rozdíl mezi kvalitním širokým tónem a mezi tónem přiškrceným, tento nedostatek si uvědomí a pomocí praktických cvičení jej samostatně opraví.   - využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje.   - nastuduje samostatně jednodušší skladbu.   - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností.   - rytmicky, tempově i intonačně se dobře uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních.   - ke svému uměleckému růstu a hráčské jistotě přispívá jeho účinkování na veřejnosti při různých kulturních příležitostech.   - žák končí první stupeň studia vystoupením na absolventském či jiném veřejném koncertě.
Žák ukončí studium 1. stupně základního studia závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem v rozsahu nejméně 15 minut. Ročníková zkouška :

I. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - žák popíše jednotlivé části svého přípravného nástroje. Samostatně složí nástroj, po hraní uloží nástroj do pouzdra.   - správně pečuje o nástroj, vypustí z něho zkondenzované páry pomocí tzv. „vodní klapky“.   - nadechuje se ústy, aplikuje při domácí přípravě dechová cvičení vedoucí ke správnému žeberně - bráničnímu dýchání.   - při hře správně stojí a drží nástroj.   - nasadí tón na hlásku „t“. Zahraje tónovou řadu od G – b v tónině B dur, v taktu 4/4, 3/4, 2/4.   - orientuje se v basovém klíči.   - hraje noty celé, půlové a čtvrtové.
2. ROČNÍK
Žák: - žák aplikuje základní návyky v oblasti držení nástroje, postoje při hře a dýchání.   - za podpory učitele pracuje na zkvalitňování tónu. Dbá na nasazení i ukončení tónu.   - procvičuje obličejové svaly na udržovaných tónech a retních vazbách, provádí dechová cvičení.   - zahraje stupnice C, G, F, B dur v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5.   - hraje v celých až osminových hodnotách.   - hraje alespoň ve dvou dynamických odstínech.   - zahraje jednoduchou lidovou píseň a jazzovou skladbičku v rozsahu G – c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.
3. ROČNÍK
Žák: - žák tvoří tón, osvojuje si základní nátiskové a dechové návyky, přičemž správně nasazuje nátrubek na rty.   - zahraje stupnice C, G, F, B dur tenuto v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5 s obraty.   - zahraje jednoduché skladby v rozsahu G – c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.   - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu.   - hraje jednoduché melodie podle sluchu.   - při hře s druhým nástrojem sleduje rytmus a melodii sebe a druhého nástroje.   - při hře odlišuje p, mf, f, crescendo a decrescendo.   - hraje legato a staccato.   - zahraje z paměti lidovou píseň či jednoduchou jazzovou skladbičku.
4. ROČNÍK
Žák: - žák hrající dosud na ventilový či píšťový přípravný nástroj, přechází na snízcový pozoun.   - žák rozlišuje intonační výchylku tónu.   - ze 7 poloh snížce využívá minimálně 6 poloh.   - v pomalém tempu kombinuje tóny mezi polohami a na upozornění vyučujícího opravuje odchylky od intonačně správného tónu.   - ovládá smíšené legato, retní legato a základy snízcového legata.   - zahraje z paměti jednoduchou (jazzovou) skladbu.   - má osvojené základní návyky pro hru v komorním souboru – pracuje v kolektivu, poslouchá sebe, ostatní i celek.   - zahraje stupnice C, G, F, B dur a jejich paralelní mollové stupnice tenuto v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5 s obraty.   - zahraje jednoduché jazzové skladby v rozsahu G – c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.

5. ROČNÍK

Žák:

- žák hraje durové a mollové stupnice do 2 křížku a 2 béček, se samostatnou schopností opravit intonačně nejistý tón, a to ve všech dynamických rozdílech.
- žák zahraje chromatickou stupnici v rozsahu E – f1 ve čtvrtovém pohybu.
- synchronizuje nasazení tónu a pravé ruky v rychlejším tempu-osminový pohyb.
- na dlouhém tónu vyvine dynamický kontrast z p – do ff a zpět v rámci maximální dynamické rozdílnosti.
- spočítá složitější notový zápis, složený z not čtvrtových, osminových, triolových, šestnáctinových, synkop. Tento notový zápis z části nacvičí samostatně.
- improvizuje na jednoduchá harmonická schémata – základní blues, improvizuje na různé harmonické postupy – př. C, Ami, F, G7 i jiné harmonické postupy, běžně používané v populární i jazzové hudbě.

6. ROČNÍK

Žák:

- žák se lépe orientuje v polohách snižce, je jistější v kombinování a přesnosti poloh snižce.
- čte notové zápisy samostatně, sám kontroluje a odhalí chyby při vlastním cvičení.
- pracuje s dynamikou, tempem a agogikou.
- dobře zvládá snižcové legato.
- improvizuje na harmonické téma sledu dominantních jader (př. Dm7, G7, Cmaj, Cm7, F7, Bbmaj .....atd.).
- rozpozná podle sluchu rozdíl mezi durovým a mollovým akordem, akordem maj, D7 a zmenšeným.
- teoreticky popíše vztahy mezi tóny dórské a mixolydické stupnice. Stupnice zahraje bez pomoci notového zápisu.
- popíše stavbu zmenšeného akordu, zahraje ho podle sluchu od libovolného tónu.
- zahraje téma a improvizaci na blues.
- zahraje z paměti přednesovou jazzovou skladbu.

7. ROČNÍK

Žák:

- žák hraje v rozsahu E-b1.
- zvládá popsat charakteristiku lokrinské a zmenšené stupnice, popíše jejich použití v harmonických funkcích. Zahraje je podle sluchu.
- zná tónový sled alterované stupnice, popíše její vznik.
- zvládne zahrát alterovanou, zmenšenou stupnici podle ucha od libovolného tónu, umí ji uplatnit v jazzové improvizaci.
- zná harmonické označení akordických značek dle amerického značení.
- sluchově rozpozná rozdíl mezi akordem zmenšeně zmenšeným a polozmenšeným.
- zahraje akord zmenšený a polozmenšený + několik obrátů.
- zazpívá jednotlivé tóny komplexně zahráného akordu X, Xm, Xmaj, Xmoll7, Xzm, Xm7b5, X6, Xm6, X#5maj.
- zahraje jazzový standard o více jako 5 harmonických funkcí.
- rozlišuje rozdíl mezi kvalitním širokým tónem a mezi tónem přiškrceným, tento nedostatek si uvědomí a pomocí praktických cvičení jej samostatně opraví.
- využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje.
- nastuduje samostatně jednodušší skladbu.
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností.
- rytmicky, tempově i intonačně se dobře uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních.
- ke svému uměleckému růstu a hráčské jistotě přispívá jeho účinkování na veřejnosti při různých kulturních příležitostech.

Žák končí první stupeň studia vystoupením na absolventském či jiném veřejném koncertě.

II. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - se velmi dobře orientuje v polohách snižce, je jistý v kombinování a přesnosti poloh snižce.   - hraje v rozsahu E1 – b1 (podle fyzických předpokladů žáka).   - žák používá techniku glissanda.   - samostatně pracuje na tónu, intonaci, barvě, má dobrou představu o znělém tónu.   - posoudí samostatně vlastní úroveň přednesu a odhaluje nedostatky hry.   - svou hrou zaujme posluchače.
2. ROČNÍK
Žák: - žák se orientuje v tenorovém klíči.   - hraje v rozsahu E – b1 (podle fyzických předpokladů žáka).   - jeho tón je kultivovaný, průzračný, konkrétní.   - žák ovládá snižcové legato přes šest poloh bez glissandového efektu, s cílem vytvořit přirozené legatové vazby.   - samostatně pracuje s výrazem skladby, posoudí samostatně vlastní úroveň přednesu a odhaluje nedostatky hry, poradí spoluhráčům.   - dokáže sám obohatit přednesovou skladbu či etudu vlastní promyšlenou dynamikou a agogikou.   - zapojuje se do samostatných hudebních aktivit - využívá nejen souborové a orchestrální hry ZUŠ, ale může hrát také v mimoškolních tělesech, se kterými vystupuje na veřejnosti.
3. ROČNÍK
Žák: - žák se orientuje v tenorovém i houslovém klíči.   - hraje v rozsahu kontra E – c2 podle fyzických předpokladů žáka.   - hraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7 ve čtvrtovém rychlejším pohybu.   - zvládá základní techniku nácviu násobného staccata (dvojitý jazyk).   - ovládá retní legato ve vyšším rejstříku (d1 – b1) v rychlejším tempu, v dobré kvalitě tónu, s cílem připravit se na pozdější nácvik retního trylku.   - pozná intonační odchylky a odstraní je.   - projevuje chuť a odhodlání dále rozvíjet svoje schopnosti. Sám si vytyčí svůj žánr, který ho v hudbě nejvíce oslovuje.   - na základě poslechu koncertů a nahrávek, si prezentuje vlastní úsudek a vkus.
4. ROČNÍK
Žák: - uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje.   - orientuje se v altovém i tenorovém houslovém klíči.   - orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb.   - ovládá techniku nácviu retního trylku.   - při hře využívá základní techniku násobného staccata (dvojitý, trojitý jazyk).   - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu.   - hraje z listu s rytmickou jistotou.   - má vytvořený názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor dokáže zformulovat.   - uvede příklady skladeb pro pozoun významných světových a českých autorů.   - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských, interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.   - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb.
Žák končí druhý stupeň studia vystoupením na absolventském či jiném veřejném koncertě.

II. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - žák se velmi dobře orientuje v polohách snižce, je jistý v kombinování a přesnosti poloh snižce.   - hraje v rozsahu E1 – b1 (podle fyzických předpokladů žáka).   - žák používá techniku glissanda, samostatně pracuje na tónu, intonaci, barvě, má dobrou představu o znělém tónu.   - posoudí samostatně vlastní úroveň přednesu a odhaluje nedostatky hry.   - zná stavbu akordů. Vyjmenuje tóny těchto typů akordů: dur, mol, D7, Xm7,Xm7b5,Xdim,X7b9,X9,X11#,X13.   - správně frázuje jazzová témata, promýšlí dynamiku, vhodně volí akcenty a sforzata.   - zaimprovizuje na téma středně harmonicky obtížného jazzového standardu.
2. ROČNÍK
Žák: - žák se orientuje v tenorovém klíči.   - hraje v rozsahu E – b1 (podle fyzických předpokladů žáka), jeho tón je kultivovaný, průzračný, konkrétní.   - žák ovládá snižcové legato přes šest poloh bez glissandového efektu, s cílem vytvořit přirozené legatové vazby.   - samostatně pracuje s výrazem skladby, posoudí samostatně vlastní úroveň přednesu a odhaluje nedostatky hry, poradí spoluhráčům, dokáže sám obohatit přednesovou skladbu či etudu vlastní promyšlenou dynamikou a agogikou. používá akcenty, sforzata, hraje přesvědčivě.   - přečte z listu téma středně obtížného jazzového standardu, zápis správně interpretuje a přesvědčivě frázuje.   - zapojuje se do samostatných hudebních aktivit - využívá nejen souborové a orchestrální hry ZUŠ, ale může hrát také v mimoškolních tělesech, se kterými vystupuje na veřejnosti.
3. ROČNÍK
Žák: - žák se orientuje v tenorovém i houslovém klíči, hraje v rozsahu kontra E – c2 podle fyzických předpokladů žáka.   - zahraje dórské a mixolydické stupnice do čtyř křížků a béček. Stupnice aplikuje v improvizaci.   - vyjmenuje akordy, ve kterých lze použít stupnici – alterovanou, zmenšenou, mixolydickou - prakticky předvede.   - zvládá základní techniku nácviu násobného staccata (dvojitý jazyk).   - ovládá retní legato ve vyšším rejstříku (d1 – b1) v rychlejším tempu, v dobré kvalitě tónu, s cílem připravit se na pozdější nácvik retního trylku.   - pozná intonační odchylky a odstraní je, projevuje chuť a odhodlání dále rozvíjet svoje schopnosti. Sám si vytváří svůj žánr, který ho v hudbě nejvíce oslovuje, na základě poslechu koncertů a nahrávek si prezentuje vlastní úsudek a vkus.   - na téma jazzového standardu dle vlastního výběru zaimprovizuje zajímavé sólo s dobrou stavbou a gradací.
4. ROČNÍK
Žák: - žák uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje.   - žák se orientuje se v altovém i tenorovém houslovém klíči.   - orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb.   - žák ovládá techniku nácviu retního trylku, při hře využívá základní techniku násobného staccata (dvojitý, trojitý jazyk).   - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu, hraje z listu s rytmickou jistotou.   - má vytvořený názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor dokáže zformulovat.   - zahraje libovolný jazzový standard i s improvizací na dané téma.   - při hře působí přesvědčivě, drží se harmonie a s elegancí zaimprovizuje jednoduchou melodii v daném akordickém schématu, kterou pak postupně obohacuje složitějšími prvky, pracuje s dynamikou, dobře vystaví sólo, které vede k postupnému gradování.   - uvede příklady skladeb pro pozoun významných světových a českých autorů.   - profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských, interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.   - zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb.   - žák končí druhý cyklus studia vystoupením na absolventském či jiném veřejném koncertě.
Žák končí druhý stupeň studia vystoupením na absolventském či jiném veřejném koncertě.

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

PĚVECKÁ A HLASOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika

Výuka pěvecké a hlasové výchovy je vedena na základě klasických metod, jejichž cílem je především zdravý a hlasu prospěšný rozvoj hlasových dispozic žáka a dále zvládnutí přirozených pěveckých návyků vedoucích k interpretaci zvoleného repertoáru. Na základě osvojení základů pěvecké techniky, správných pěveckých, dechových i hlasově-hygienických návyků je možné rozšířit s ohledem na zájem a typ hlasu žáka výuku o populární zpěv (zpěv na mikrofon).

Cílem jednotlivých předmětů vyučovaných v rámci tohoto studijního zaměření je:

- získání základů správného a hlasu prospěšného využívání individuálních dispozic
- schopnost interpretace skladeb různých žánrů a slohových období s jejich náležitými znaky, a to na základě vlastního prožitku a osobitého pojetí
- zvládnutí intonačně čistého zpěvu bez doprovodu i s doprovodem různých hudebních nástrojů, či zpěvu v komorních nebo sborových (vícehlasých) uskupeních
- vzbuzení zájmu podělit se s druhými o umělecký zážitek (touha po vlastní prezentaci bez stresu i po společné návštěvě koncertu)
- sebezpoznání svých vlastních schopností (sebehodnocení, sebereflexe) a snaha o jejich maximální možné využití s ohledem na osobitý zájem a charakterový profil žáka (klasický nebo popový zpěv)
- nasměrování žáků k celoživotnímu zájmu o hudbu i jiné umělecké směry a vlastní zdokonalování v interpretaci i celkovém kulturním přehledu.

Učební plán

		I. STUPEŇ								II. STUPEŇ					
		1 . roč.	2. roč.	3 . roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	Σ	1 . roč.	2. roč.	3 . roč.	4. roč.	Σ	
Povinný předmět	Pěvecká a hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1	7	1	1	1	1	4	
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5						
	Sbor Motýlek				1	1			4	1	1	1	1		
	Pěvecký sbor						1	1		1	1	1	1	4	
Celkem									16					8	

- Komorní zpěv možno absolvovat ve výuce Komorního sboru nebo v jiných vokálně instrumentálních uskupeních školy.
- Sborový zpěv možno absolvovat ve výuce pěveckého sboru Motýlek v ZUŠ Vrchlabí.
- Výuku povinně volitelných předmětů lze zařadit podle individuálních možností žáka na základě doporučení pedagoga a předmětové komise i do jiných ročníků (schvaluje ředitel školy)
- Tabulka uvádí minimální hodinovou dotaci; tato může být v případě zvýšeného zájmu žáka a se souhlasem ředitele školy, pokud to dovolí ekonomická situace školy, rozšířena – horní hranice není v žádném předmětu stanovena.
- Výuku sólového zpěvu v 1. – 5. ročníku možno vyučovat individuálně nebo ve skupince maximálně 2 žáků.

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - osvojuje si základní návyky a dovednosti, poznává základní technické prvky - vnímá správné a přirozené držení těla při zpěvu - používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly - dbá pokynů učitele ve smyslu zřetelné a uvolněné výslovnosti (uvolnění dolní čelisti); případné drobné vady výslovnosti řeší - odstraňuje ve spolupráci s logopedem - zvládá zpěv s melodickým doprovodem - cvičí klidné a hluboké dýchání (prodloužený výdech) - rozeznává a ovládá čistou intonaci - rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu, pěstuje paměť - pracuje s rytmem a melodií, začíná pěstovat hudební představivost - zvládá zpěv s melodickým i harmonickým doprovodem - používá hlas ve střední hlasové poloze v rozsahu daném individuálními předpoklady - zpívá lidové i umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku	Postupová zkouška : 2 lidové písně odlišného charakteru a 1 umělá píseň s doprovodem klavíru nebo jiného hudebního nástroje – z paměti.

1. ROČNÍK	
Žák:	- dbá na správné držení těla - uvědomuje si klidné a hluboké dýchání (dodržení tří fází: nádech, zadržení, výdech) - dbá na měkké nasazení tónu s jasnou intonační představou - pracuje s učitelem na uvolnění mluvidel a odstranění případných artikulačních nedostatků (v případě potřeby využívá na doporučení pedagoga konzultaci u logopeda) - pomocí písni a hlasových cvičení rozvíjí rytmickou, melodickou a tonální paměť a hudební představivost - zachovává charakter dětského hlasu, jeho lehkost a přirozenost
	Ročníková zkouška : Žák přednese z paměti 2 lidové písně odlišného charakteru a 1 umělou píseň; všechny s doprovodem klavíru nebo jiného hudebního nástroje. Technická cvičení na zjištění hlasového rozsahu nejsou součástí hodnocení, ale podávají informaci o rozvoji hlasových dispozic.
2. ROČNÍK	
Žák:	- uplatňuje správné držení těla, žeberně-brániční dýchání a uvolňování mluvidel – přiměřeně svému věku a fyziologickým možnostem - postupně rozšiřuje hlasový rozsah - vnímá melodický a rytmický zápis písně - zvládá zpěv písně s doprovodem i bez doprovodu - zpívá jednoduchý dvojhlas - začíná pracovat s dynamikou a agogikou skladeb
	Ročníková zkouška : hlasový rozsah, 2 lidové písně (1 bez doprovodu, 1 s hudebním doprovodem), 1 umělá píseň s hudebním doprovodem
3. ROČNÍK	
Žák:	- důsledně a vědomě dbá na správné držení těla, užívá žeberně-brániční dýchání - spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachovávání zásad správné pěvecké výslovnosti - rozšiřuje dynamické možnosti vlastního zpěvního hlasu - učí se pracovat s legatem i staccatem v celém svém hlasovém rozsahu - používá kantilénu bez přepínání sil a při zachování hlasové přirozenosti - zpívá dvojhlas
	Ročníková zkouška : Hlasový rozsah, 2 lidové písně (1 bez doprovodu, 1 s hudebním doprovodem), 1 umělá píseň s hudebním doprovodem
4. ROČNÍK	
Žák:	- využívá získaných dovedností a soustavně zdokonaluje žeberně-brániční dýchání - dbá na uvědomělé spojování hlavové a hrudní resonance - rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah dle svých možností - pěstuje hudební paměť a představivost - tvoří plynulou kantilénu - systematicky procvičuje hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy a zároveň sestupné stupnice, kombinuje rozložený kvintakord dur i moll do oktávy - zapojuje se do veřejných vystoupení - je schopen interpretace přiměřeně náročného dvojhlasu - je schopen zapojit se do komorního zpěvu
	Ročníková zkouška : Hlasový rozsah, 2 lidové a 1 umělá nebo 1 lidová a 2 umělé písně odlišného charakteru a tempa, zpěv kánonu

5. ROČNÍK	
Žák:	- upevňuje a kultivuje získané pěvecké návyky a dovednosti, rozvíjí pěveckou techniku - používá dechovou oporu a spojuje hlavovou a hrudní rezonanci - rozvíjí hlas v celé své hlasové poloze, kombinuje hlasová cvičení v rozsahu oktávy (dur i moll) - poslouchá vokálně instrumentální hudbu a je schopen rozlišení žánrů - zpívá dvojhlasy, případně snadné tříhlasy - je schopen zapojit se do komorního zpěvu - uplatňuje zásady hlasové hygieny dle svých poznatků - vzhledem k přemutačnímu období (u některých žáků) pracuje s hlasem co nejšetrněji, dbá rad učitele, případně foniatra
Ročníková zkouška : Hlasový rozsah, 2 lidové a 2 umělé písně odlišného charakteru a tempa, zpěv jednoduchého dvojhlasu	
6. ROČNÍK	
Žák:	- opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy - uvědoměle používá žeberně-bráničního dýchání s dechovou oporou - pracuje na rozšiřování a vyrovnávání hlasového rozsahu a uvědoměle spojuje hlavovou a hrudní rezonance - ovládá plynulou kantilenu s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází - je schopen rozlišení žánrů - rozvíjí tvůrčí fantazii, představivost a vědomé čtení notového zápisu - uvědoměle uvolňuje mluvidla - rozvíjí a zdokonaluje zpěv s mikrofonem - je schopen veřejného vystoupení - uplatňuje se v komorním souboru - poslouchá nahrávky nejrozličnějších interpretů a nejrozličnějších slohových období a forem - uplatňuje zásady hlasové hygieny
Ročníková zkouška : Hlasový rozsah, 2 lidové a 2 umělé písně odlišného charakteru a tempa, zpěv dvojhlasu	
7. ROČNÍK	
Žák:	- ovládá správný pěvecký postoj, kultivovaná gesta a mimiku - ovládá základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace rytmu a všech hudebně výrazových prostředků - dokáže pohotově a přitom kultivovaně a správně používat svůj hlas - uvědoměle používá dynamiku a rytmické citění (frázování) i agogiku - zvládá nácvik skladeb dle notového zápisu - orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby - je schopen veřejného vystoupení - uplatňuje se v komorních seskupeních - uplatňuje zásady hlasové hygieny
Studium I. stupně je zakončeno absolutoriem, které má formu veřejného vystoupení nebo závěrečné komisionální zkoušky. Pro obě formy ukončení studia si žák připraví: 2 lidové písně v náročnější úpravě, 2-3 umělé písně z různých stylových období. (Zkouška hlasového rozsahu je prováděna pouze v případě komisionální zkoušky.)	

II. stupeň

1. - 3. ROČNÍK	
Žák: - s pomocí zvládnuté dechové techniky uvědoměle používá a zdokonaluje pěvecké návyky - zvládá zpěv plynulé kantilény - pracuje na vyrovnávání vokálů a hlasových poloh - dbá na správné uvolnění mluvidel, zřetelnou výslovnost - orientuje se v hudebním zápisu i textu (správné porozumění obsahu, charakteru a stylu studovaných písní) - uvědoměle používá a zdokonaluje dynamické a rytmické cítění (frázování) i agogiku - získává přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období - je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby - zdokonaluje práci při korepetici, hudební představivosti, při souhře s korepetitorem používá prvky originality - je schopen uvědoměle vnímat ostatní hlasy (smysl pro harmonické cítění) - orientuje se v základních pěveckých pojmech - zvládá kultivovaný hudební projev a chování na pódiu - uplatňuje zásady hlasové hygieny	
Souhrnná zkouška za 1.-3. ročník: Hlasový rozsah, 1 lidová píseň, 1 vokalizace nebo <i>arie antiche</i> , 1 píseň 20. nebo 21. století, ve dvojhlasu, případně i vícehlasu (1 – 2 skladby)	
4. ROČNÍK	
Žák: - ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje - používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu - zvládá zpěv plynulé kantilény - orientuje se v hudebním zápisu i textu - kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správné vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou a agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby - samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení - kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu - profiluje se podle svého zájmu a preferencí - má základní znalosti o hlasové hygieně - zná základní pěvecké pojmy	
Studium II. stupně je zakončeno absolutoriem, které má formu veřejného vystoupení nebo závěrečné komisionální zkoušky. Pro obě formy ukončení studia si žák připraví: 2 lidové písně odlišného charakteru v náročnější úpravě 1 píseň z období baroka nebo klasicismu, případně vokalizu 1 píseň z období romantismu 1 píseň z 20. nebo 21. století (může být píseň z muzikálu) 1 skladbu interpretovanou ve vícehlasu (2 – 3 hlasy) (Zkouška hlasového rozsahu je prováděna pouze v případě komisionální zkoušky.)	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na příčnou flétnu je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu si žáci osvojují základní návyky pro hru na flétnu, zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje základní dechovou techniku a způsob nasazení tónu. Na základní úrovni se seznamují s nástrojovými dovednostmi a dokážou zopakovat a zahrát jednoduchou melodii. Žáci hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k hudbě a ke svému nástroji.

I. stupeň základního studia trvá 7 let. Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují se správné dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na správnou a odpovídající artikulaci (portamento, legato, staccato) v běžně používaném rozsahu c1 – g3. Repertoár žáka se sestavuje na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím řady flétnových škol a dalších dostupných notových materiálů – úpravy folklorních písní, barokní a klasicistní hudba, hudba 20. století a jazz. Součástí studia je i aktivní hra v některém souboru nebo uskupení ZUŠ – např. školí orchestr či Big Band. Žák je od počátku studia veden k veřejnému vystupování na školních i mimoškolních akcích jak v sólové, tak i souborové hře na nástroj.

II. stupeň základního studia je čtyřletý a plynule navazuje na I. stupeň. Žák využívá nabyté schopnosti, dále prohlubuje svoje poznatky a kvalitní interpretaci s důrazem na samostatnou práci, výběr a nácvič skladeb.

Cílem studia hry na příčnou flétnu v obou stupních základního studia je poznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, seminářích, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - cílevědomě prohlubuje zájem o hru na zobcovou flétnu - umí popsat jednotlivé části nástroje - dovede správně pečovat o nástroj - zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje - popíše a případně i předvede správné dýchání - správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón - dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary - zahraje lehkou píseň podle sluchu - zvládá jednoduchou píseň s doprovodem - rozlišuje základní dynamiku (p – f)	Postupová zkouška: - žák zahraje 2 skladbičky z Flautoškoly I.

I. stupeň

1. ROČNÍK	
Žák: - ovládá bezpečnou manipulaci s nástrojem, tj. složení, rozložení a přenos - zvládá základní techniku bráničně - hrudního dýchání - vědomě dbá na správný postoj a držení nástroje - zvládá tvoření tónu s nasazením i bez něho - je schopen ovládat kvalitu tónu - ovládá základní prstoklady v rozsahu $d^1 - d^2$	Ročníková zkouška: - 1 durová stupnice, 1 etuda, 2 skladby přednesového charakteru
2. ROČNÍK	
Žák: - dbá na prohlubování bráničně - hrudního dýchání - je schopen rovnoměrného výdechu - ovládá kvalitu a intonaci tónu na odpovídající úrovni - ovládá základní prstoklady v rozsahu $c^1 - d^3$ - zahraje stupnice durové i mollové do dvou křížků a dvou bček s příslušnými tónickými kvintakordy - zvládá požadovaná dechová a technická cvičení	Ročníková zkouška: - stupnice (1 dur, 2 moll), 1 etuda, 2 skladby přednesového charakteru
3. ROČNÍK	
Žák: - dbá na prohlubování bráničně - hrudního dýchání a rovnoměrný výdech - vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku - zvládá artikulace legato a détaché - je schopen hrát z listu a z paměti - ovládá prstoklady v rozsahu $c^1 - f^3$ - orientuje se ve stupnicích durových a mollových do tří křížků a tří bček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	Ročníková zkouška: - stupnice (1 dur, 2 moll), 2 etudy, 2 skladby přednesového charakteru

4. ROČNÍK	
Žák: - dbá na dodržování správných návyků při hře (postoj, držení, dýchání) - vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku - dbá na správnou polohu jazyka - zvládá artikulace legato, staccato a detaché - je schopen hrát z listu a z paměti - ovládá prstoklady v rozsahu $c^1 - g^3$ - orientuje se ve stupnicích durových a mollových do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	
Ročníková zkouška: - stupnice (1 dur, 2 moll), 1 etuda, 2 skladby přednesového charakteru	
5. ROČNÍK	
Žák: - dbá na prohlubování bráničně - hrudního dýchání a rovnoměrný výdech - vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku - zvládá artikulace legato a detaché - je schopen hrát z listu a z paměti - ovládá prstoklady v rozsahu $c^1 - f^3$ - orientuje se ve stupnicích durových a mollových do tří křížků a tří béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	
Ročníková zkouška: - stupnice (1 dur, 2 moll), 2 etudy, 2 skladby přednesového charakteru	
6. - 7. ROČNÍK	
Žák: - dbá na dodržování správných návyků při hře (postoj, držení, dýchání) - vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku - dbá na správnou polohu jazyka - zvládá artikulace legato, staccato a detaché - je schopen hrát z listu a z paměti - ovládá prstoklady v rozsahu $c^1 - g^3$ - orientuje se ve stupnicích durových a mollových do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	
Ročníková zkouška: - žák zakončí studium I. stupně veřejným absolventským koncertem nebo komisionální zkouškou	

II. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - vědomě zrychluje a prohlubuje nádech   - dbá na kultivovanost projevu a kvalitu tónu   - zvládá artikulace legato, staccato a detaché   - je schopen hrát z listu a z paměti   - je schopen samostatného studia a stylové interpretace skladby   - ovládá prstoklady v rozsahu $c^1 - g^3$ - zahraje stupnice durové i mollové do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a jejich obraty   - ovládá chromatické stupnice   - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení
Ročníková zkouška: stupnice (1 dur, 2 moll), 2 etudy, 2 skladby přednesového charakteru
2. ROČNÍK
Žák: - ovládá kvalitu a intonaci tónu   - zvládá přípravná dechová cvičení k výuce vibrata   - dbá na správnou polohu jazyka a vědomě zdokonalování prstové techniky   - zvládá artikulace legato, staccato a detaché   - je schopen hrát z listu a z paměti   - je schopen samostatného studia a stylové interpretace skladby   - ovládá prstoklady v rozsahu $c^1 - a^3$ - zahraje stupnice durové a mollové do pěti křížků a pěti béček s příslušnými tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a jejich obraty v rychlejším tempu   - ovládá chromatické stupnice   - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení
Ročníková zkouška: stupnice (1 dur, 2 moll), 2 etudy, 2 skladby přednesového charakteru
3. - 4. ROČNÍK
Žák: - ovládá kvalitu a intonaci tónu   - je schopen hrát z listu a z paměti   - zvládá přípravná dechová cvičení k výuce vibrata a přípravná cvičení k výuce dvojitého staccata   - vědomě zdokonaluje a zrychluje prstovou techniku   - prstoklady v rozsahu $c^1 - h^3$ - zahraje veškeré durové i mollové stupnice do sedmi křížků a béček s příslušnými tónickými kvintakordy, dominantními a zmenšenými septakordy a jejich obraty v rychlejším tempu   - ovládá chromatické stupnice   - zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení
Souhrnná zkouška za III. a IV. ročník: stupnice (1 dur, 2 moll), 2 etudy, 2 skladby přednesového charakteru

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA SAXOFON

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na saxofon je realizováno přípravné studium a následně I. a II. stupeň základního studia. I. stupeň je specifikován dle fyziologických dispozic studentů.

V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na saxofon (přípravným nástrojem je zobcová flétna nebo saxonett), zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na bazální úrovni se seznamují s hudebními základy a dokáží zopakovat jednoduchou melodii. Hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k muzice a svému nástroji.

I. stupeň základního studia trvá sedm let. Od prvního ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci dle stylového zaměření. Repertoár frekventanta je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Student je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální.

Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II. stupeň. V tomto je dána možnost profilace žáka směrem artifičním, či nonartifičním. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány. Pokud je ke hře na klarinet přijat žák starší 14-ti let, je zařazen do přípravného ročníku II. stupně nebo do 1. ročníku II. stupně.

Od čtvrtého ročníku I. stupně následuje povinná skupinová praxe.

Cílem studia hry na saxofon v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium	
Žák: - cílevědomě prohlubuje zájem o hru na saxofon, umí popsat jednotlivé části nástroje, dovede správně pečovat o nástroj - zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje, popíše a případně i předvede správné dýchání - správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón, dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary - zahraje lehkou píseň podle sluchu, zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku (p – f)	

1. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na zobcovou flétnu nebo saxonett
Žák: - zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech), zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr) - umí správně nasadit a ukončit tón, uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulaci model TÝ – DÝ - vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 – d2 - dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti - je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů, opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace - orientuje se v základních rytmech (2/4, ¾ a C takt), zahraje jednoduchou píseň z paměti - umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD		
Ročníková zkouška : lidová píseň z paměti		

2. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na zobcovou flétnu nebo saxonett
Žák: - používá správný nátisk, uvědomuje si brániční dýchání, nasazuje jazykem „tá“ - pozná podle sluchu i notového zápisu staccato a legato, je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti - ovládá základní hmaty v rozsahu c1 – d2, zahraje stupnici C dur, hraje čistě v unisonu s učitelem - pracuje na prstové technice, umí optimálně navlhčit a nasadit plátek na hubici - má povědomí o změnách buněčné struktury plátku při „zahrávání“ - uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem		
Ročníková zkouška : Stupnice C dur, 2 skladby, z toho jednoduchá píseň z paměti		

3. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na saxofon
Žák: - umí sestavit a rozložit nástroj, provádí základní údržbu, užívá správný postoj, nátisk a nasazování tónu - pohybuje se v rozsahu f1 – f2, zvládá hru detachè a legato, má vědomí o lehké a těžké době - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu - pracuje na uvědoměném bráničním dýchání, je schopen interpretovat lidovou píseň z paměti		
Ročníková zkouška : Durová stupnice (1#,b) ve střední poloze, 2 lidové písně		

4. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na saxofon
Žák: - umí se pohybovat v rozsahu c1 – c3, je schopen hry v základních dynamických odstínech - ovládá hru detachè a legato, vědomě používá správné dýchání, používá optimální prstovou techniku - orientuje se v lichých a sudých taktech, dokáže zahrát delší tóny bez intonačních výkyvů		
Ročníková zkouška : Durová stupnice (2#,b) T5, lidová píseň z paměti, přednesová skladba		

5. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na saxofon
Žák: - hraje detachè, legato a staccato, rozlišuje jemnější dynamické odstíny, chápe význam základních tempových označení - užívá optimální frázování, akceptuje dynamiku a grafické značky v partu - uvědomuje si charakter skladby dle období, má povědomí o odlišném ladění svého nástroje - pracuje na přípravě k souhře		
Ročníková zkouška : Durová stupnice (3#,b) T5 1 etuda, 2 snazší přednesová skladba		

6. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na saxofon
Žák: - pohybuje se v tříčárkované oktávě, ovládá hru detachè, legato a staccato, zná alternativní hmaty konkrétních tónů - pracuje na kultivovaném přednesu, zahraje chromatickou řadu - dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních, účastní se hry v souboru		
Ročníková zkouška : Dur, či moll stupnice (4#,b) T5, D7, zm7 1 etuda, 2 přednesová skladba		

7. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na saxofon
Žák: - intonačně ovládá tříčárkovanou oktávu, používá ukončení tónu dechem, je schopný samostudia - používá agogiku, dynamiku, optimální frázování, hraje melodické ozdoby - realizuje všechny grafické značky v partu, ví o systému nácvičky skladeb, reaguje v souboru na dirigentské gesto - ovládá elementární transpozici dle svých schopností		
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem - minimální délka vystoupení 15 minut.. Ročníková zkouška : Dur, či moll stupnice (4#,b) T5, D7, zm7 1 etudy rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby závažnějšího obsahu		

1. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - hraje detache, legato, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu - ovládá jednočárkovanou oktávu, pohybuje se v dvoučárkované oktávě - připravuje se na hru v souboru, orientuje se v základním jazzovém frázování - je schopen zahrát jednoduché téma na formu dvanáctitaktového blues	
2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - používá dynamiku, agogiku a správné swingové frázování, hraje detache, legato, staccato - orientuje se v tříčárkované oktávě, realizuje hru v souboru - sleduje kvalitní interprety dle vlastního výběru a dokáže se jejich výkony inspirovat - je schopen zahrát chorus ve dvanáctitaktovém blues	
Souhrnná zkouška za I.-II. ročník: bluesová, dorská, či mixolydická stupnice ve vybraných artikulacích, 12taktové blues s možností improvizace výplně.	

3. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - ovládá tříčárkovanou oktávu, rozlišuje jemnější dynamické nuance - orientuje se v notovém zápisu, dokáže ukončení tónu dechem, je schopen improvizace na jednoduchý jazzový standart	
4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: - ovládá celý přirozený rozsah nástroje, pracuje s barvou a kvalitou tónu - umí nasadit a ukončit tón dechem, je schopen aktivního samostudia, účastní se hry v souboru - je schopen improvizace na běžný jazzový standart	
Absolventský koncert v délce minimálně 20 minut Souhrnná zkouška za III. a IV. ročník: bluesová, dorská, mixolydická, celotonová, či alterovaná stupnice ve vybraných artikulacích, Jazzový standart s aktivním chorem	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika

Studium v oboru Sborový zpěv směřuje k:

- vytvoření kladného vztahu k hudbě, vytváření a formování hodnotových kritérií
- rozvoji žákovy hudebnosti a celkovému rozvoji žákovy osobnosti
- vnímání hudby jako důležité součásti života jednotlivce i celé společnosti prostřednictvím vokálních, vokálně instrumentálních a poslechových aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy vyjádření a komunikace
- orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- seznámení se s hudební kulturou dalších národů
- vytváření možností i potřeb setkávat se s hudebními díly a s uměním obecně
- aktivnímu způsobu přijímání hudby
- vytváření žebříčku hodnot a následné schopnosti hodnocení hudebního díla nebo hudebního sdělení.

Učební plán

I. STUPEŇ										II. STUPEŇ				
		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	Σ	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	Σ
Sborový zpěv	Sbor Motýlek	2	2	2	2	2			10					
	Pěvecký sbor						2	2	4	2	2	2	2	8
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5					
Celkem									19					8
Nepovinný předmět	Hudební a poslechový seminář						1	1		1	1	1	1	

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - začleňuje se do kolektivu, nachází v něm své místo, rozvíjí své komunikační a sociální dovednosti   - učí se vnímat své tělo, ovládat ho, používat ho jako nástroj k vytváření hudby (uvolněné držení těla, dýchání, artikulace)   - učí se poslouchat svůj hlas a pracovat s ním   - zpívá přirozeným hlasem, neforzuje   - seznamuje se se základy notopisu a základními hudebními pojmy, rozlišuje zvuky a tóny, vlastnosti tónů   - rozvíjí své rytmické citění, zejména pulzaci   - seznamuje se s dirigentskými gesty a učí se na ně adekvátně reagovat   - podle svých možností doprovází hlasový projev hrou na tělo

I. stupeň

1. - 2. ROČNÍK
Žák: - dbá na správné držení těla   - je schopen klidného a hlubokého dýchání   - je schopen dostatečného uvolnění mluvidel   - pokouší se o vytvoření hlavového tónu, nekřičí, neforsíruje, k tvorbě tónu   - využívá i mimohudebních představ, gest, mimiky   - rozlišuje hlas mluvený a zpěvný   - v rámci hlasového rozsahu a individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky jistě písňový repertoár   - chápe průběh melodie na základě gesta, grafického znázornění, nebo notového záznamu (orientačně)   - při zpěvu používá základní dynamiku (p,f,mf) a ritardando   - zná zásady hlasové hygieny, nepřepíná své síly   - zvládá elementární hru na Orffovský instrumentál   - rytmitizuje slova

3. - 4. ROČNÍK

Žák:

- prohlubuje a upevňuje již získané dovednosti a návyky
- uvědomuje si zásady správného držení těla při zpěvu
- dbá na správné otvírání úst, artikulaci, volný krk
- aktivně využívá dechový režim- nádech do břicha – volný plynulý výdech
- osvojuje si frázování s důrazem na kantilénu
- rozšiřuje si hlasový rozsah dle svých dispozic
- zpívá za použití hlavového tónu
- měkce nasazuje tóny, je schopen čisté intonace
- při zpěvu používá základní dynamiku (p, f, mf crescendo, decrescendo) a ritardando
- dbá na hlasovou kulturu a rozšiřování hlasového rozsahu
- upevňuje aktivní jistotu ve vícehlasu
- podílí se na vytváření rytmických a pohybových doprovodů
- cítí dobu přízvuknou, důraz v 2,3, a 4 dobém taktu
- spojuje 2 a více činností (zpěv- hra na tělo/Orff – pohyb)
- osvojuje si základní italské názvosloví

5. - 6. ROČNÍK

Žák:

- prohlubuje a upevňuje již získané dovednosti a návyky
- pracuje s ohledem na změny hlasu související s mutací
- zvládá hlasová cvičení v akordech
- zpívá písně různých období a žánrů
- svůj hudební projev dokáže přizpůsobit kolektivní tvorbě
- dodržuje zásady kázně
- podílí se na vytváření rytmických a pohybových doprovodů
- rozlišuje pěvecké hlasy
- rozlišuje základní nástrojové skupiny

7. ROČNÍK

Žák:

- prohlubuje a upevňuje již získané dovednosti a návyky
- rozšiřuje písňový repertoár a interpretuje ho technicky i stylisticky správně
- s jistotou zpívá hlavovým tónem, se správnou dechovou oporou
- zpívá dvojhlasně, trojhlasně písně různých období a žánrů
- rozlišuje odlišnosti vedení vícehlasu v rámci různých stylů
- dokáže vyjádřit hodnocení konkrétního hudebního projevu a své hodnocení obhájit
- chápe hudební pojmy
- orientuje se v hudebním instrumentáři

Ročníková zkouška

- na konci každého ročníku žák zazpívá 2 lidové a 2 umělé písně rozdílného charakteru

Absolventská zkouška

- 1 přednesová píseň různého stylu a z různého slohového období

1. - 3. ROČNÍK
Žák: - uplatňuje pěvecké schopnosti získané na 1. stupni   - používá hlas v celém svém rozsahu, nepřepíná ho a důsledně dodržuje hlasovou hygienu   - má povědomí o hlasových rejstřících a v rámci možností s nimi pracuje   - používá správné dýchání, snaží se o kultivovaný tón, správnou tvorbu tónu a artikulaci   - umí se chovat na pódiu, je dobrým příkladem ostatním, zejména mladším členům sboru
4. ROČNÍK
Žák: - využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu   - uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)   - orientuje se ve struktuře složitějších sborových partitur   - při zpěvu využívá celou škálu dynamických a agogických změn, je schopen pohotově reagovat na gesta sbormistra   - zpívá z listu jednodušší skladby   - ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem   - je schopen aktivní a zodpovědné práce s ostatními   - zná základní sborovou literaturu různých slohových období a na základě vlastních zkušeností je schopen jednotlivé skladby interpretovat
Postupové a závěrečné zkoušky: Žáci konají všechny zkoušky formou veřejného vystoupení. Žáci, kteří projevují větší míru předpokladů a zvýšený zájem, dostávají příležitosti k sólovým výstupům. Tyto výstupy jsou chápány vždy především motivačně směrem ke každému jednotlivci i celému kolektivu. Hodnocení provádí komise v následujícím složení: vyučující - dirigent, korepetitor a vyučující sólového zpěvu. Tito jsou přítomni na veřejném vystoupení.

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA TRUBKU

Charakteristika

Trubka je dechový žesťový nástroj, u kterého vzniká tón chvěním rtů hráče. V současné době se používají dva typy nástrojů – se svislými písty a otočnými ventily. Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v hudbě klasické, jazzu, popu, latinsko-americké hudbě, lidové hudbě a v dalších různých typech orchestrů.

S výukou hry na trubku začínáme podle fyzických dispozic (zejména vzrostlé druhé přední zuby). Jako přípravný nástroj nedoporučujeme zobcovou flétnu – jako příprava může posloužit pěvecký sbor nebo jiný melodický nástroj. Škola nabízí začínajícím žákům k zapůjčení trubky a nátrubky, ale později je nutné pořídit vlastní nástroj. Žák se účastní kolektivní hry v souboru či orchestru (od 4. ročníku povinně). Tyto soubory vyjíždějí do zahraničí (zejména partnerského města Baunatal) a účastní se soutěží.

Učební osnovy

Přípravné studium
Žák: - cílevědomě prohlubuje zájem o hru na trubku, umí popsat jednotlivé části nástroje   - zaujímá správný uvolněný postoj, popíše a případně i předvede správné dýchání   - správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón, dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu   - zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku
Postupová zkouška: Tónová řada

1. ROČNÍK	I. stupeň
Žák je veden k osvojení plného dýchání, správného a uvolněného postoje při hře (využívá zrcadlo). Hraje zprvu na nátrubek, později si osvojuje tvorbu tónu a jeho nasazení na trumpetu. Základem jsou dechová a intonační cvičení, později přibydou rytmická. Žák si začíná osvojovat nátiskové návyky (je požadováno každodenní cvičení), nasazuje tón na slabiky ty a ta. Přednost má nácvik stabilního a dlouhého tónu. Dále se přistoupí k nácviku tónové řady (chromatická řada v rozsahu; G Dur: g – g¹) a jednoduchých lidových písní	
Ročníková zkouška: Tónová řada + lidová píseň	

2. ROČNÍK	I. stupeň
Základem jsou stále dechová, intonační a rytmická cvičení. Rozšiřuje se rozsah. Žák provádí každodenně jednoduchá nátisková cvičení. Začíná nacvičovat retní vazby. Nacvičuje zejména nasazení tónu. Žák aplikuje základní návyky týkající se dechu, postoje, nátisku, intonace, rytmu. Hraje durové stupnice a T5 v rozsahu a lidové písně, případně jednoduché etudy (Kolář: Praktická škola pro cornet a pistons, trubku a křídlovku 1; Arban: Sto elementárních etud).	
Ročníková zkouška: Stupnice Dur + rozložený T5, lidová píseň.	

3. ROČNÍK	I. stupeň
Žák rozšiřuje rozsah, upevňuje intonaci tónu. Začíná pracovat s dynamikou. Prohlubuje a automatizuje základní návyky. Začíná být kladen důraz na hru podle not. Péče je věnována nácviku retní vazby a nátlakových cvičení. Žák se seznamuje s rytmickými útvary (synkopy, trioly, tečkovaný rytmus). Žák hraje z paměti lidové písně, durové stupnice a T5 s obraty v rozsahu. Začíná se s nácvikem etud – legato, staccato. Hraje případně jednoduché přednesové skladby – dle svých možností.	
Ročníková zkouška: Stupnice G Dur + T5, lidová píseň/jednoduchá přednesová skladba.	

4. ROČNÍK	I. stupeň
Žák prohlubuje znalosti a dovednosti z předchozích ročníků. V rámci možností rozšiřuje rozsah. Důraz se přesouvá na rozvoj prstové techniky (H. L. Clarke: Technical Studies; A. Vizzutti: Trumpet method: Book 1) a ke skupinové hře (dueta, orchestrální party). Žák hraje durové i mollové stupnice (nejčastěji paralelní). Začíná nácvik hry z listu. Žák začíná veřejně vystupovat – v souboru či samostatně.	
Ročníková zkouška: Stupnice Dur a moll + T5. Jednoduchá přednesová skladba/ etuda/ lidová píseň.	

5. ROČNÍK	I. stupeň
Žák hraje v souboru, rozvíjí hru z listu, hraje stupnice Dur, moll, případně vybrané církevní stupnice (dórská, mixolydická). Rozšiřuje tónový rozsah a technické dovednosti (Arban: Conservatory Method, Sto elementárních etud; Clarke a Vizzutti viz 4. ročník). Rozvíjí nácvik retních vazeb (Ch. Collin: Advanced Lip Flexibilities; W. M. Smith: Lip Flexibilities; Arban: Conservatory Method) a rychlého nasazení na t (etudy Kolář, Arban). Zpívá intonační cvičení a analyzuje vlastní hru. Hraje stupnice v rozsahu s různými rytmicko-melodickými variacemi. Nacvičuje akcentaci a různé druhy artikulace.	
Ročníková zkouška: Stupnice Dur a moll + rozložený T5 v rozsahu. Přednesová skladba/ lidová píseň a etuda.	

6. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: Dochází k rozvoji stávajících dovedností, viz 5. ročník. Dbá se na rozvoj širší výrazových prostředků a artikulace. Rozvíjí se schopnost hry z listu. Zrychluje se a zpřesňuje se nasazení tónu (etudy Kolář, Arban). Žák nacvičuje přednesové skladby, jazzové standardy či orchestrální party.	
Ročníková zkouška: Stupnice Dur a moll + rozložený T5 v rozsahu. Přednesová skladba/ lidová píseň/ jazzový standard. Etuda.	

7. ROČNÍK	I. stupeň
Žák: Důraz je kladen na kvalitu tónu a variabilitu technických dovedností. Začíná se s nácvikem melodických ozdob. Prostor je dán také frázování jazzových a tanečních žánrů. Etudy a přednesové skladby hraje žák v různém tempu, dynamice a s různým výrazem. Žák pravidelně cvičí nasazení, retní vazby a vydržované tóny s dynamikou uplatňuje se ve školních souborech, vylepšuje hru z listu. Učí se hrát doškolné septakordy. Je veden ke sluchové sebekontrolě, hraje z listu i z paměti	
Žák ukončí studium prvního stupně základního studia závěrečnou zkouškou, nebo absolventským koncertem (ca 15 minut).	

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň
Žák bude veden k prohloubení dovedností získaných v prvním stupni vzdělávacího cyklu. Hraje tónové řady včetně patřičných akordů, rozšiřuje tónový rozsah a kvalitu. Zdokonaluje technické dovednosti, hru z listu, kolektivní hru a reflektuje je. Podle žánrového zaměření a hráčské úrovně se bude žák učit interpretovat přednesové skladby různých období: žesťové intrády, drobnější skladby – sonáty a koncertní etudy, některá z vět jednoho z nejznámějších trumpetových koncertů (autoři Haydn, Hummel, Neruda), nebo jazzové etudy, duety, standardy (včetně základů improvizace).	
Souhrnná zkouška za 1. a 2. ročník: Stupnice, Dur a moll + T5 a D7; přednesová skladba (jedna složitější, nebo dvě lehčí) a etuda.	

3. - 4. ROČNÍK	II. stupeň
Žák: Žák pokračuje v trendu nastoupeném v 1. a 2. ročníku - rozvíjí dovednosti technické, rytmické, interpretační. Důraz je kladen na kvalitu tónu a celkový výraz v různých žánrech. Žák se soustředí na různé frázování a další specifika jednotlivých hudebních stylů. Uplatňuje získané dovednosti v souborech ZUŠ, a to zejména při veřejných vystoupeních. Je schopen již i samostatně pracovat na skladbách různých žánrů. Žák nacvičuje obtížnější etudy (Arban, Kolář, Vizzutti), přednesové skladby období baroka (Vejvanovský, Bach), klasicismu (Haydn, Hummel, Neruda) i novějších (Goedike, Martinů, Hindemith) a srovnává interpretaci těchto děl současnými světovými trumpetisty (Wynton Marsalis, Maurice André, Tine Thing Helseth, Alison Balsom), jazzové standardy s rytmikou (Aebersold aj.)	
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Souhrnná zkouška za III.-IV. ročník: Přednese 3 sólové či komorní skladby různého charakteru (např. jazzový standard, sonátu, část koncertu pro trubku). Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem (v délce odpovídající jeho schopnostem – min. 15 minut).	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA VARHANY

Charakteristika

Tento hudební obor vznikl na naší škole v roce 2006, kdy byly k výuce pořízeny nové cvičné varhany. Ke studiu hry na varhany je třeba, aby měl žák vyvinuté hudební cítění, které se u něho bude v průběhu studia nadále rozvíjet. Proto naši budoucí varhaníci hrají nejprve na klavír, aby dosáhli určité technické vyspělosti a byli na varhanní hru náležitě připraveni. Poté usednou poprvé za královský nástroj a začnou se věnovat tomuto nádhernému nástroji. Brzy zjistí, že varhany nabízejí obrovské zvukové možnosti, že umí hrát velmi potichu, ale že umí také pěkně „zahřmět“. K tomu pomáhá také prostředí, ve kterém se varhanní hře učí – výuka probíhá v barokním klášterním kostele v místnosti, která je vytápěna. Tam jsou umístěny digitální varhany, určené ke cvičení. Hodiny probíhají buď na digitálních varhanách, nebo na velkých varhanách na kůru či chórovém nástroji v presbytáři. Žáci během studia poznají více nástrojů, aby zjistili, že každý nástroj je opravdu jiný a každý má jiné zvukové možnosti. Postupně tak usednou za všechny nástroje, které se nacházejí ve městě a v rámci exkurzí a varhanních výletů poznají také nástroje v okolí.

Součástí studia hry na varhany je seznámení se s konstrukcí a stavbou nástroje – žák ví, co se ukrývá ve varhanní skříni, dokáže popsat rozdíly mezi druhy traktur a má povědomí o historii nástroje, varhanní literatury a uvědomuje si historický význam Vrchlabí jako nejstarší varhanářské dílny na území Čech.

„Varhany jsou v mých očích a uších královským nástrojem.“

Wolfgang Amadeus Mozart

Učební osnovy

Přípravné studium	Hlavní předmět: Hra na klavír
Žák: - ovládá hru portamento, staccato, - sedí u nástroje s chodidly pevně opřenými o podložku, - má přirozené postavení ruky na klaviatuře, - zahraje z not v rozsahu f-g1 ve čtvrtvých taktech, - zahraje podle sluchu lidovou píseň v rozsahu kvinty, - hraje lidové písně ve čtyřruční hře s doprovodem učitele	
Postupová zkouška: - 2 skladbičky dle možností žáka	

1. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klavír
Žák: - využívá správné návyky a dovednosti, získané v přípravném studiu, osvojuje si elementární druhy úhozu, - je veden k přirozenému sezení u nástroje, příprava ke hře stupnic a akordů dle možností žáka - rozvíjí schopnost vyhledat na nástroji jednoduché písně nebo říkadla, - je učitelem veden k uvědomělému metrickému a rytmickému cítění - pěstuje smysl pro souhru hrou s doprovodem učitele, seznamuje se se čtením not v houslovém a basovém klíči		
Ročníková zkouška: - stupnice a akordy dle možností žáka - 3 skladbičky oběma rukama dohromady různého technického a výrazového charakteru (ne 4 ručně)		

2. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klavír
Žák: - rozvíjí všechny osvojené technické a výrazové prvky získané v I. ročníku - je veden ke sluchové sebekontrolě - rozvíjí uvolněnou hru, hru dvojhmatů a akordů v propojení s pohotovou orientací na klaviatuře - pracuje na rozvíjení koordinace obou rukou - ve hře využívá dvojhmaty, kvintakord dur od bílých kláves, zvládá hru stupnic přes jednu až dvě oktávy zvlášť od bílých kláves - hraje tonický kvintakord s obraty tenuto, staccato, rozložené zvlášť - seznamuje se s elementárními základními hudebními útvary různých stylových období		
Ročníková zkouška: - durová stupnice oběma rukama dohromady přes 2 - 4 oktávy, akordy ten., stacc., rozkl., zvlášť jedna etuda - 2 skladbičky různého výrazového charakteru (ne 4 ručně)		

3. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klavír
Žák: - využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji) a používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem na základě rytmického čtení, prstová technika na základní úrovni, používání pedálů podle návodu pedagoga) - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu - vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky - využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře u jednoduchých doprovodů		
Ročníková zkouška: - jedna stupnice dur i moll, dohromady v rovném pohybu přes 3.-4. oktávy, akordy ten., stacc., rozkl., dohr. jedna etuda - dvě přednesové skladby odlišného charakteru, z nichž jedna musí být z období baroka		

4. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na klavír
Žák: - je schopen nastudovat skladbu podle pokynů učitele a s využitím osvojených technických a výrazových prostředků - zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakter interpretované skladby - prohlubuje schopnost vyjádřit emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků (barvitá dynamika, uvědomělá agogika, stylotvorné prvky) - rozvíjí technickou zručnost, pasážovou a úhozovou techniku, melodické ozdoby a kultura prstokladu dle dispozic žáka, rozvíjí pedalizační techniku na základě sluchové kontroly - seznamuje se s dalšími melodickými ozdobami v souvislosti s probíraným hudebním materiálem, - je veden ke správnému frázování - seznamuje se s většími hudebními formami, uvědoměle propojuje fantazii se správnými výrazovými prostředky, seznamuje se se skladbami různých stylů a při hře aplikuje adekvátní výrazové prostředky		
Ročníková zkouška: - jedna stupnice dur i moll od stejného tónu v rovném pohybu přes 4 oktávy, obraty tříhlasého kvintakordu tenuto, staccato dohromady, malý rozklad kvintakordu ve 4 hlasé úpravě zvlášť - nebo jedna delší nebo dvě kratší etudy - 3 přednesové skladby odlišného charakteru, z nichž jedna musí být z období baroka, jedna z období klasicismu, jedna dle výběru		

5. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na varhany
Žák: - umí nastavit varhanní lavici ke správnému sezení u nástroje - seznamuje se s rozdíly klavírní a varhanní hry, a to zejména s druhy úhozu - umí podkládat správně palec, zdokonaluje hru legato - váže dvojhmaty - tercie, sexty - dokáže použít manuálů jako prostředku k docílení zvukové rozmanitosti - umí popsat základní části nástroje - seznamuje se s hrou pedálu a využívá prodlev jako základního prostředku k použití pedálu - dokáže správně zahrát čtyřhlasý chorál - bez použití pedálu		

6. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na varhany
Žák: - zdokonaluje se ve hře různých způsobů úhozu - seznamuje se se zásadami artikulace - hraje různé hudební formy - pastorale, preludium, snadnější fugy - u hry čtyřhlasých chorálů používá pedál - nejprve jako zdvojený bas, později jako samostatný hlas - dokáže naregistrovat varhanní pléno - seznamuje se s použitím kolektivů, pevných kombinací a ostatních pomocných zařízení - na pedál hraje patami a špičkami a postupně osamostatňuje pedálovou linku - dokáže jednoduše popsat základní rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových epoch		
Souhrnná zkouška za 5. a 6. ročník: Pedál - stupnice C,c; D,d; nebo E, e + rozklad kvintakorduakordu 1 cvičení pro pedál sólo (např. A.Zalánfy) 1 cvičení manuál + pedál Čtyřhlasý chorál nebo duchovní píseň Jedna skladba z varhanní literatury		

7. ROČNÍK	I. stupeň	Hlavní předmět: Hra na varhany
Žák: - zdokonaluje se ve hře různých způsobů úhozu - artikulaci chápe jako jeden z nejdůležitějších výrazových prostředků varhanní interpretace - hraje různé hudební formy - pastorale, preludium, fugy, příprava na triovou hru - u hry čtyřhlasých chorálů používá pedál - nejprve jako zdvojený bas, později jako samostatný hlas - dokáže naregistrovat interpretovanou skladbu na různých typech varhanních nástrojů - je zběhlý v používání kolektivů, pevných kombinací a ostatních pomocných zařízení - na pedál hraje patami a špičkami a v oktávách - dokáže jednoduše popsat základní rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových epoch - dokáže jednoduše popsat rozdíly jednotlivých specifík varhanních nástrojů v Evropě		
Studium ukončí závěrečnou zkouškou nebo absolventským koncertem. Čtyřhlasý chorál nebo duchovní píseň Jedna skladba J.S.Bacha (BWV 553 - 560) Jedna chorálová předehra z období baroka Jedna skladba starých českých mistrů		

1. - 2. ROČNÍK	II. stupeň	Hlavní předmět: Hra na varhany
Žák: - ovládá techniku hry na obou manuálech a pedálu – manuálové skoky, techniku sóla a doprovodu, polyfonní techniku v manuálech i v pedále - zahraje napoprvé sazbu, především homofonní, využije této schopnosti při hře z listu a nácvičku doprovodu - samostatně zvládne registraci skladby – vybere kombinaci rejstříků nebo rozhodne z více variant - opírá se o sluchovou představu, taktové schéma i barvu nástroje, přizpůsobí svoji hru akustice daného prostoru - reaguje na různé typy nástrojů - krátkou oktávou, s dobovou dispozicí nebo s krátkým pedálem - ovládá elementární základy varhanní improvizace - ovládá základy generálbasu a dokáže doprovodit danou skladbu na více typech klávesových nástrojů (varhany, pozitiv, cembalo)		
Souhrnná zkouška za 1. – 2. ročník: 1 skladba z období baroka 1 skladba z období romantismu 1 skladba z období 20. století Jedna lidová píseň z římskokatolického kancionálu nebo jeden protestantský chorál		

3 - 4. ROČNÍK	II. stupeň	Hlavní předmět: Hra na varhany
Žák: - reaguje na různé typy nástrojů - krátkou oktávou, s dobovou dispozicí nebo s krátkým pedálem - ohodnotí hru jiných interpretů a vznese argumenty pro své názory - upraví doprovod z klavírních not, nebo klavírního výtahu, zpracuje aranžmá pro varhany s pomocí rejstříků, manuálů a crescendo - zahraje z listu skladbu podle jeho individuálních schopností - orientuje se v literatuře pro varhany a jejich interpretech, zařadí jednotlivé skladatele do hudební epochy a rozpozná různá stylová období - dokáže dle svých možností improvizovat nejméně tyto formy: bicinium, preludium, chorálová předehra - kolorovaný cantus firmus - ovládá základy generálbasu a dokáže doprovodit danou skladbu na více typech klávesových nástrojů (varhany, pozitiv, cembalo)		
Studium ukončí absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou Závěrečná zkouška: 1 skladba z období baroka 1 skladba z období romantismu 1 skladba z období 20. století Varhanní improvizace		

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA VIOLONCELLO

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na violoncello je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu si žáci osvojují základní návyky pro hru na violoncello, zejména správné držení nástroje a smyčce. Hravou formou se seznamují s nástrojem, získávají základní návyky a dovednosti nezbytné pro navazující výuku samotné hry na violoncello.

I.stupeň základního studia trvá 7 let. Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují správné návyky (uvolněný postoj, držení nástroje). Repertoár žáka se sestavuje na základě jeho individuálních dispozic. Žák je od počátku studia veden k veřejnému vystupování na školních i mimoškolních akcích jak v sólové hře na nástroj, tak při hře ve školních souborech a orchestrech.

II.stupeň základního studia je čtyřletý a plynule navazuje na I. stupeň. Při studiu žák využívá nabyté schopnosti a dovednosti, které dále rozšiřuje a zkvalitňuje.

Od 4. ročníku je povinná skupinová praxe.

Cílem studia hry na violoncello je v obou stupních základního studia je rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, seminářích, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - dokáže popsat nástroj, pojmenovat jeho jednotlivé části - zvládá základní návyky v držení violoncella - tahá smyčcem na prázdných strunách - zvládá přechody ze struny na strunu při hře na prázdných strunách	Postupová zkouška: - vybrnká jednoduchou píseň podle sluchu

I. stupeň

1. ROČNÍK	
Žák: - využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla a správné držení nástroje, koordinace levé a pravé ruky - hra pizz.) - používá část základních technických prvků hry (ovládání části smyčce hlavně dolní polovina) - ovládá hru v 2. Poloze na strunách G, D, a - ovládá přechody ze struny na strunu - je schopný zahrát jednoduché lidové písně	Ročníková zkouška: - dle svých možností zahraje lidovou píseň z paměti
2. ROČNÍK	
Žák: - využívá při hře další dovednosti a návyky (správná koordinace levé a pravé ruky při hře smyčcem) - ovládá základní smyky détaché, legato po 2 a 4 - hraje lidové písně smyčcem dle sluchu - orientuje se v rytmech 4/4, 2/4, 3/4 - zahraje stupnice C-dur, G-dur v jedné oktávě	Ročníková zkouška: - 1 durová stupnice v rozsahu 1. oktávy, etuda, dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu
3. ROČNÍK	
Žák: - využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace - pohybu pravé a levé ruky) durová - používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce a jeho částí) - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky (forte, piano)	Ročníková zkouška: - 1 durová stupnice v rozsahu 2. oktáv, akord, etuda, podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
4. ROČNÍK	
Žák: - používá základní technické prvky hry (zvládá hru détaché, staccato, legato a jejich kombinace) - ovládá hru v 7. poloze - využívá při hře výměnu 2. a 7. polohy - orientuje se ve stupnicích a akordech do 3 křížků a 2 béček v rozsahu 2 oktáv - uplatňuje se v souhře s dalším hudebním nástrojem	Ročníková zkouška: - 1 durová stupnice a akord v rozsahu 3 oktáv, etuda, 1 přednesová skladba

5. ROČNÍK	
Žák:	
- zvládá hru v 1 až 7 poloze a umí tyto polohy spojovat pomocí výměn - ovládá odklony - hraje kultivovaným tónem - zahraje stupnici D a G-dur v palcové poloze - zahraje mollovou stupnici melodickou a její akord	
	Ročníková zkouška:
- 1 durová stupnice a akord (3 oktávy) a 1 mollová stupnice(1 oktáva), stupnice v palcové poloze, etuda, přednesová skladba	
6. ROČNÍK	
Žák:	
- zvládá hru ve všech polohách a na všech strunách - zahraje v palcové poloze lidovou píseň - je schopen částečné samostatnosti při výběru a studiu skladeb - uplatňuje se při hře v souborové, komorní či orchestrální	
	Ročníková zkouška:
- dur a moll stupnice a akord (3 oktávy), lidová píseň v palcové poloze, etuda, přednesová skladba	
7. ROČNÍK	
Žák:	
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu - využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmoty - pod vedením učitele rozvíjí vlastní představy o interpretovaných skladbách - zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu - uplatňuje se při hře v různých uskupeních - využívá vibrato k lepší kvalitě tónu - samostatně nastuduje jednoduchou skladbu	
	Studium 1. stupně zakončí absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou.
	Závěrečná zkouška:
- durová a mollová stupnice a akord v rozsahu 3 oktáv, etuda, etuda v palcové poloze, přednesová skladba.	

II. stupeň

1. - 2. ROČNÍK	
Žák:	
- dokáže vyjádřit svůj názor na provedení skladby - při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby - dokáže vyjádřit svůj názor na způsob provedení skladeb v souboru - vlastní interpretací a poslechem hudby se seznamuje s hudbou různých období - na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu	
	Souhrnná zkouška za I.-II. ročník:
2 přednesové skladby různého charakteru a období, 1 skladba komorního charakteru	
3. - 4. ROČNÍK	
Žák:	
- používá celou škálu barevnosti nástroje - rozvíjí obtížnější techniky (výměny poloh, smyčkové techniky) - navštěvuje koncerty, semináře a vytváří si svůj názor	
	Studium ukončí závěrečným koncertem.
2 přednesové skladby různého charakteru a období, 1 skladba komorního charakteru	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na zobcovou flétnu je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu si žáci osvojují základní návyky pro hru na flétnu, zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na základní úrovni se seznamují s nástrojovými dovednostmi a dokážou zopakovat a zahrát jednoduchou melodii. Žáci hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k hudbě a ke svému nástroji.

I. stupeň základního studia trvá 7 let. Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují správné dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na správnou a odpovídající artikulaci. Repertoár žáka se sestavuje na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím řady flétnových škol a dalších dostupných notových materiálů. Žák je od počátku studia veden k veřejnému vystupování na školních i mimoškolních akcích jak v sólové hře na nástroj, tak při hře ve školních souborech a orchestrech.

II. stupeň základního studia je čtyřletý a plynule navazuje na I. stupeň. Při studiu žák využívá nabyté schopnosti a dovednosti, které dále rozšiřuje a zkvalitňuje. Od 4. ročníku je povinná skupinová praxe.

Cílem studia hry na zobcovou flétnu v obou stupních základního studia je rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, seminářích, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Učební osnovy

Přípravné studium

Žák: - cílevědomě prohlubuje zájem o hru na zobcovou flétnu - umí popsat jednotlivé části nástroje - dovede správně pečovat o nástroj - zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje - popíše a případně i předvede správné dýchání - správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón - dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary - zahraje lehkou píseň podle sluchu - zvládá jednoduchou píseň s doprovodem - rozlišuje základní dynamiku (p – f)	Postupová zkouška: - žák zahraje 2 skladbičky z Flautoškoly I.

I. stupeň

1. ROČNÍK	
Žák: - zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech) - zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr) - umí správně nasadit a ukončit tón - uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulační model TÝ – DÝ - vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje - ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 – d2 - dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti - je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů - opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace - orientuje se v základních rytmech (2/4, 3/4 a C takt) - zahraje jednoduchou píseň z paměti - umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD - zahraje jednoduché moderní techniky	Ročníková zkouška: - stupnice C nebo D, lidová píseň z paměti, 1 skladba s doprovodem, 1 starý tanec
2. ROČNÍK	
Žák: - na odpovídající úrovni zvládá základní technické dovednosti - rozlišuje nálady skladeb a věnuje pozornost nádechům a intonaci - nasazuje artikulaci TÝ – DÝ - pozná podle sluchu i notového zápisu staccato a legato - dokáže vytvořit drobné technické cvičení na konkrétní technický problém (žížalky) - je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti - ovládá základní hmaty v rozsahu c1 – g2 - zahraje stupnice C, G, D, F, e, - využívá základní dynamiku s důrazem na intonaci - hraje čistě v unisonu s učitelem - orientuje se v dalších rytmech (3/8, 6/8) - uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem - je schopen vytvořit jednoduchý rytmický doprovod k písničkám a tancům - na odpovídající úrovni dokáže pracovat s výrazem vybrané skladby	Ročníková zkouška: - stupnice dur (C, F, G, D), moll a iolská, 1 etuda nebo skladba z Flautoškoly, 1 skladba s doprovodem.

3. ROČNÍK	
Žák:	- při hře využívá správné návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika) - orientuje se ve stupnicích a akordech do 2 a 2b - rozšiřuje repertoár o další styly a zachovává formální přehlednost skladeb (píseň, tance...) - hraje z paměti i z listu - hraje podle notového zápisu staccato i legato - hraje jednoduchý tečkovaný rytmus - zná základní melodické ozdoby (nátryl, trylek) a prakticky je používá v přednesových skladbách - věnuje větší pozornost komorní hře, zahraje v duu, triu, s doprovodem klavíru nebo cemballa
	Ročníková zkouška: - 1 dur a 1 moll stupnice, T5, 1 etuda nebo skladba J. van Eycka, 1 přednesová skladba s doprovodem, - pokročilejší žáci zahrají skladbu komorního charakteru.
4. ROČNÍK	
Žák:	- na odpovídající úrovni zvládá hru na sopránový nástroj - dle svých možností a fyziologické vyspělosti začíná hrát na altový nástroj - hraje v rozsahu c1 – c3 - hraje kultivovaným tónem - zvládá náročnější dechová a zvuková cvičení a je schopen je samostatně vytvořit - pozná a správně rytmicky zahraje notu šestnáctinovou až celou, čtvrtovou, půlovou a osminovou s tečkou, pomlky šestnáctinové až celé v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 6/4, 3/8, 6/8 - používá více druhů artikulace - ovládá hru stupnic dur a moll do 3 a 3b - vybrané skladby hraje v rychlejším tempu - rozumí jednoduché transpozici - je schopen samostatně posoudit náročnost skladby - je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu a souborový part - uplatňuje se při hře ve flétnovém souboru nebo v jiném komorním seskupení
	Ročníková zkouška: - 1 dur a 1 moll stupnice, T5, D7, 1 etuda nebo skladba J. van Eycka, 1 přednesová skladba s doprovodem (C nebo F nástroj), pokročilejší žáci zahrají skladbu komorního charakteru.
5. ROČNÍK	
Žák:	- hraje v rychlejším tempu stupnice a akordy do 4 a 4b - postupně se seznamuje s rozsahem altové flétny a repertoárem nástroje - přiměřeným tempem čte zápis altové flétny - na odpovídající úrovni interpretuje na sopránový nástroj vybrané repertoárové skladby - má základní návyky a schopnost práce v kolektivu, ke které přistupuje zodpovědně - je schopen částečné samostatnosti při výběru a studiu skladeb - dle svých možností je schopen kultivovaného veřejného vystoupení - soustředí se na svůj výkon, klade důraz na intonaci
	Ročníková zkouška: - 1 dur a 1 moll stupnice, 1 etuda nebo skladba J. van Eycka, - 1 náročnější skladba s doprovodem (sonáta), skladba komorního charakteru.
6. ROČNÍK	
Žák:	- hraje etudy i rozsáhlejší skladby, ve kterých využívá a zároveň prohlubuje své technické dovednosti - samostatně navrhuje a využívá dynamiku, agogiku a frázování - je schopen jednoduché analýzy skladby - zná základní moderní techniky (frullato, zpívané tóny, glissando) - dle svých fyzických a mentálních možností hraje na další nástroje (tenorová, basové flétna) - dokáže rozeznat styl skladby ze základních okruhů typických pro zobcovou flétnu a zahrát ji - zvládá základní zdobení v renesančních a barokních skladbách - dokáže zahrát z paměti kratší skladby - uplatňuje se při ansámblové hře a je schopen posoudit práci ostatních žáků
	Ročníková zkouška: - 1 dur a 1 moll stupnice, 1 náročnější skladba s doprovodem, 1 skladba komorního charakteru, 1 drobná skladba z paměti.

7. ROČNÍK
Žák: - je vybaven širokým spektrem technických dovedností, které uplatňuje při hře   - hraje v celém rozsahu sopránového a altového nástroje   - dle svých možností kultivovaně interpretuje skladby od renesance po současnost   - umí zahrát z listu v komorní nebo souborové hře, při hře duet s učitelem   - v ansámblové hře hraje na různé nástroje a je oporou a rádcem mladším žákům   - rozlišuje typické stylové odlišnosti   - navrhuje a sestavuje vhodný repertoár dle svých možností   Studium I. stupně zakončí absolventským koncertem.
Absolventské vystoupení: - 1 sólová náročnější skladba, 1 skladba většího obsazení. (minimálně 2 skladby většího rozsahu).

II. stupeň

1. - 2. ROČNÍK
Žák: - používá analýzu jako prostředek jejího základního pochopení   - při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby   - dokáže vyjádřit svůj názor na způsob provedení skladby v souboru   - vlastní interpretací a poslechem hudby se seznamuje s hudbou všech stylových období a žánrů   - na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu
Souhrnná zkouška za I.-II. ročník: - 2 skladby rozdílného charakteru, většího rozsahu, z toho jedna dle možností komorního charakteru.
3. - 4. ROČNÍK
Žák: - používá celou škálu barevnosti tónu nástrojů   - samostatně se stará o nástroj   - rozvíjí obtížnější techniky a práci s dechem v moderních technikách   - navštěvuje koncerty, semináře, festivaly a vytváří si vlastní názor   - je schopen pracovat v souboru s mladšími žáky a nastudovat samostatně souborovou skladbu   Studium zakončí absolventským koncertem.
Souhrnná zkouška za I. a II. ročník nebo absolventský koncert: 2 skladby rozdílného charakteru, většího rozsahu, z toho jedna dle možností komorního charakteru.

SKUPINOVÁ PRAXE

Charakteristika

Předmět Skupinová praxe je naplňován různými soubory. Některé mají několikaletou tradici, jiné vznikají na začátku školního roku s ohledem na momentální potřeby školy. Předmět Skupinová praxe je povinný od 4. ročníku. Pokud žák prokáže odpovídající schopnosti, může ho na základě doporučení učitele navštěvovat i v nižším ročníku.

Učební osnovy

I. stupeň

---

4. - 5. ROČNÍK

Žák:

- žák reaguje na základní požadavky a gesta vedoucího souboru nebo učitele
- zvládá základní rytmické hodnoty a takty při hře v souboru
- nacvičí správnou souhru na začátku i konci skladby - zrakový kontakt s ostatními hráči
- v souboru uplatní základní dynamiku
- reaguje na základní požadavky a gesta vedoucího souboru nebo učitele
- žák zahraje z listu jednoduchý part
- poslouchá své spoluhráče a vnímá tak skladbu jako celek
- je si vědom spoluodpovědnosti za provedení skladby
- orientuje se v notovém zápise - pokračování ve hře od označených taktů
- dbá na čistou intonaci, kvalitní tón, respektuje ostatní hlasy v souboru
- uspořádá prostor pro společnou práci
- spolupracuje s ostatními členy souboru, respektuje různou úroveň technické vyspělosti a individualitu spoluhráčů
- hraje v souboru písně, delší skladby a melodie ve dvojhlasu a tříhlasu
- interpretuje skladby s důrazem na dynamiku a tempo; samostatně kontroluje intonaci

6. - 7. ROČNÍK

Žáci:

- vyjadřují se ke způsobu provedení skladby,
- vyjadřují se, navrhují i případně samostatně volí obsazení jednotlivých hlasů skladby, včetně doplňujících efektů,
- navrhují způsob provedení skladby, včetně úpravy tóniny,
- navrhují úpravu formy skladby – předehra, mezihry, dohry apod.,
- navrhují samostatně příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby,
- jsou motivováni i k účasti v souborech fungujících mimo školu,
- jsou vedeni ke schopnosti samostatně organizovat zkoušku skupiny nebo souboru a komunikaci v rámci seskupení,
- jsou schopni kontrolovat své chování na podiu i mimo něj,
- jsou samostatní v nástupu jednotlivých hlasů ve hrané skladbě,
- uvědomují si zodpovědnost ke svým spoluhráčům.

1. - 2. ROČNÍK

Žák:

- správně prostuduje svůj part - tempo, zpomalování, zrychlování, fráze, artikulace, rytmus, pomlky nástupy, ukončení apod. žák reaguje na tempové a dynamické změny
- domluví se s ostatními hráči na společném postupu při nácviku skladby
- poradí a pomůže méně zkušeným spoluhráčům
- zdokonalí nástupy a ukončení skladeb, těžší dynamické a tempové změny
- rozlišuje interpretaci klasickou a jazzovou (správné frázování apod.)
- uplatní stálou sebekontrolu pro kultivovaný projev
- plně chápe a prožije umělecká díla přiměřeného obsahu a formy

3. - 4. ROČNÍK

Žák:

- hraje v souboru s rytmickou jistotou, takže méně zkušení a mladší hráči se ho mohou „držet“
- orientuje se v partituře, ne pouze ve svém partu
- je schopen zastoupit učitele na zkoušce souboru
- poradí mladším členům souboru, například ve věci prstokladů
- předloží vlastní podnět k tempu, přednesu, výrazu skladby
- naladí svůj nástroj s ostatními v souboru bez pomoci ladičky
- naslouchá učiteli, plní jeho pokyny a tak dává příklad mladším členům souboru
- hraje v přesné souhře s ostatními hráči

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

HUDEBNÍ ŠKOLKA

Charakteristika

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a na základě těchto předpokladů rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky.

Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových.

Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Učební osnovy

Přípravné studium

HUDEBNÍ ŠKOLKA
Žák: - seznamuje se s základními hudebními pojmy (zvuk, tón, pomalu, rychle, silně, slabě, nota, notová osnova, hudební nástroj, hudební skladatel, skladba, orchestr, dirigent apod.)   - umí rozpoznat základní hudební nástroje a jednoduše přiřadit do skupin   - zvládá základní rytmické modely (sudý a lichý takt), vyjádří jej hrou na tělo nebo prostřednictvím Orffova instrumentáře   - umí zopakovat jednoduché rytmické modely   - dokáže pohybem vyjádřit pravidelný rytmický puls (chůze, tleskání, dupání), vnímá těžkou a lehkou dobu   - umí spolupracovat ve skupině a přizpůsobit se kolektivu   - umí sluchově rozlišit durový a mollový tónorod, stoupající a klesající melodii   - je schopen aktivního (s pohybem nebo jinou aktivní činností) i pasivního poslechu skladeb, dokáže slovně vyjádřit náladu skladby, používá výtvarných prostředků   - ovládá základní řadu lidových a umělých písní, dokáže si zapamatovat text a melodii   - umí doprovodit pomocí Orff. instrumentáře píseň v 2/4 a 3/4 taktu   - seznamuje se se základními kompozicemi sféry umělé i nonumělé hudby   - seznamuje se se základy správného a vhodného chování při veřejných vystoupeních

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a na základě těchto předpokladů rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky.

Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových.

Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Učební osnovy

Přípravné studium

PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA	
Žák:	
- rozumí pojmům notová osnova, houslový klíč, taktová čára, repetice - ovládá zpěv jednoduchých lidových písní, k nimž zvládne jednoduchý rytmický doprovod - rozezná 2/4, 3/4 a 4/4 takt - intonuje noty v rozsahu kvinty - rozpozná stoupající a klesající melodii - sluchově rozezná dur a moll tóninu - orientuje se v základním dělení hudebních nástrojů - umí číst a psát noty v rozsahu c1-c2 - ovládá hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová)	
Zkouška pro přijetí do 1.ročníku I.stupně základního studia: Žák: - zazpívá lidovou píseň - vytleská rytmický model ve 2/4 a 3/4 taktu - je schopen pojmenovat noty v jednočárkované oktávě - zazpívá podle not v sestupný a vstoupný melodický model v rozsahu kvinty - hra na nástroj nebo sólový zpěv - viz výstupy přípravných ročníků v učebních osnovách jednotlivých nástrojů	

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

RECEPCE A REFLEXE HUDBY -

HUDEBNÍ NAUKA

Učební osnovy

I. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: •umí definovat pojmy tón a jeho vlastnosti, notová osnova, houslový a basový klíč, takt a jeho značení, taktová čára, hudební abeceda, stupnice, tónina, tempo, dynamika, legato, ligatura, staccato, první a druhý závěr   •rozliší pojmy stupnice a tónina   •rozumí pojmům tónika, subdominanta, dominanta   •rozumí pojmu repetice, celý tón, půltón, tečka u noty   •ovládá čtení a psaní not v houslovém klíči (rozsah: g-c3)   •ovládá čtení not v basovém klíči (c-c1)   •rozliší základní tempová označení (andante, moderato, allegro) a dynamická označení (pp, p, mf, f, ff)   •charakterizuje pojmy accelerando a ritardando   •rozumí funkci posuvek (křížek, béčko, odrážka)   •umí vyjmenovat a zapsat stupnice do 2 křížků a 1 b   •orientuje se v hodnotách not a pomlk, zapíše je správně   •opakuje po učiteli melodické a rytmicko-melodické útvary   •sluchově rozezná durový a mollový kvintakord
2. ROČNÍK
Žák: •rozumí pojmům crescendo a decrescendo   •umí rozeznat předtaktí a úplný takt   •zná pojmy synkopa, akcent   •umí pojmenovat intervaly a zpívá opěrné písně   •zapíše čisté a velké intervaly vrchní   •zná základní hlasy pěveckého sboru   •umí vyjmenovat a charakterizovat skupiny hudebních nástrojů   •umí zapsat stupnice do 4# a 4 b   •zvládá čtení a psaní noty a pomlky šestnáctinové   •v zápisu rozpozná čtvrtovou notu s tečkou a umí jí používat   •samostatně čte a píše noty i s posuvkami v houslovém klíči   •dokáže zapsat krátký rytmický model v 2/4, 4/3 a 4/4 taktu s využitím základních notových hodnot

3. ROČNÍK

Žák:

- rozumí pojmům stupnice, předznamenání, půltón, celý tón
- dokáže rozpoznat a zapsat durový kvintakord a jeho obraty
- rozezná základní harmonické funkce (tonika, subdominanta, dominanta)
- umí zapsat předznamenání pro stupnice s křížky a béčky
- zná a ovládá stavbu stupnice dur a moll
- definuje pojem stupnice paralelní a stupnice stejnojmenná
- zapíše durové a mollové stupnice do 4# a 4b s příslušným kvintakordem a jeho obraty
- rozumí pojmu transpozice a enharmonická záměna
- sluchově rozliší tón, interval, akord
- dle poslechu určí hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální, komorní a symfonickou
- na základě jednoduchého hudebního příkladu pozná malou písňovou formu
- se seznámí s odlišnostmi jednotlivých stylových epoch
- charakterizuje období romantismu
- se seznámí s životem a se stěžejní tvorbou B. Smetany a A. Dvořáka

4. ROČNÍK

Žák:

- se orientuje v rozdělení oktáv
- zařadí hudební nástroje do příslušných nástrojových skupin a stručně popíše jejich funkci
- se orientuje samostatně v durových a mollových stupnicích
- umí vytvořit a určit odvozené intervaly
- chápe princip kvartového a kvintového kruhu
- rozšiřuje své znalosti o tempová a dynamická označení (grave, largo, lento, adagio, andante, moderato, allegretto, allegro, vivace, presto, prestissimo) a změny v tempu (accelerando a ritardando, a tempo)
- vyjmenuje základní melodické ozdoby
- zná princip sestavení a dominantního septakordu
- prakticky použije enharmonickou záměnu a transpozici
- zapíše a intonuje čisté a velké intervaly spodní
- zapíše intervaly malé
- seznámení s nejdůležitějšími kulturními institucemi v českých dějinách (Národní divadlo, Stavovské divadlo, Rudolfinum)
- získává přehled o nejznámějších českých hudebních tělesech a festivalech
- charakterizuje a rozpozná stylová období – baroko a klasicismus
- se seznámí se životem a stěžejní tvorbou J.S.Bacha, W.A.Mozarta a L.van Beethovena

5. ROČNÍK

Žák:

- zná všechny stupnice dur i moll, 4 druhy kvintových akordů a rozumí jejich stavbě
- rozumí pojmům polyfonie a homofonie a je schopen je rozpoznat v aktivním poslechu
- zná základní stavební prvky skladby (motiv, téma, předvěti, závěti, perioda a základní písňové formy ab, aba, abc)
- má povědomí o velkých hudebních formách: variace, rondo, fuga, barokní svita, concerto grosso, sólový koncert, symfonie, koncert, sonáta, píseň, opera, symfonická báseň
- chronologicky se orientuje v hudebním vývoji z hlediska historického a hudebně imanentního (od středověku po hudbu 20.století)
- popíše jednotlivá stylová období
- seznámí se s předními osobnostmi a dílem hudební historie
- dle možností se orientuje v sféře nonartificiální hudby (jazz, pop, divadla malých forem, muzikál)
- získává přehled o kultuře ve svém regionu

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

RECEPCE A REFLEXE HUDBY -

NAUKA O HUDBĚ A POSLECHOVÝ SEMINÁŘ

Učební osnovy

I. stupeň

6. - 7. ROČNÍK

Žák:

- rozvíjí veškeré získané znalosti z předmětu Hudební nauka
- seznamuje se hlouběji s dějinami hudby od nejstarší hudby až po hudbu 21. století
- dále rozvíjí své znalosti v oblasti hudební teorie, harmonie, kontrapunktu
- umí posoudit a popsat rozdílné přístupy v interpretaci hudby různých stylových období od různých interpretů
- při rozbořech skladeb dokáže hlouběji chápat obsah a podstatu díla
- zná ladění základních hudebních nástrojů a ví o jejich vývoji v průběhu historie
- na základě poslechu vnímá rozdíly hudby jednotlivých stylových období
- má přehled o hudebním dění ve městě a regionu a zná významné události a osobnosti z regionu

II. stupeň

1. - 4. ROČNÍK

Žák:

- rozvíjí veškeré získané znalosti z předmětu Hudební nauka
- seznamuje se hlouběji s dějinami hudby od nejstarší hudby až po hudbu 21. století
- dále rozvíjí své znalosti v oblasti hudební teorie, harmonie, kontrapunktu
- umí posoudit a popsat rozdílné přístupy v interpretaci hudby různých stylových období od různých interpretů
- při rozbořech skladeb dokáže hlouběji chápat obsah a podstatu díla
- zná ladění základních hudebních nástrojů a ví o jejich vývoji v průběhu historie
- na základě poslechu vnímá rozdíly hudby jednotlivých stylových období
- má přehled o hudebním dění ve městě a regionu a zná významné události a osobnosti z regionu
- sám si uvědomuje hodnotu a kvalitu hudebního díla
- zná základní principy ladění hudebních nástrojů
- umí popsat základní rétorické figury a afekty

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

TECHNIKA ZÁZNAMU, ZPRACOVÁNÍ A REPRODUKCE ZVUKU

Charakteristika

Seminář Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku je určen pro žáky 2. stupně základního studia, kteří projeví zájem o oblast nahrávacích digitálních technologií, práci se zvukem a využívání PC pro své hudební vyjadřování.

Učební osnovy

II. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: - má znalosti v oblasti akustiky, je seznámen s vyzařováním zvuků u jednotlivých nástrojů   - se postupně seznamuje se studiovou technikou   - ovládá softwarový syntetizátor od firmy Arturia dle vlastního výběru
2. ROČNÍK
Žák: - je seznámen s umisťováním mikrofónů k jednotlivým nástrojům pro potřeby koncertů nebo nahrávání   - rozumí ovládacím prvkům mixážního pultu   - ovládá základy nahrávacího softwaru   - rozumí subtraktivní syntéze
3. ROČNÍK
Žák: - rozumí základnímu vybavení studia (efekty, mikrofón, mixážní pult...)   - prohlubuje znalosti v oblasti nahrávacích softwarů a softwarů pro další zpracování zvuků a zvukové stopy   - je schopen nahrát a zvukově zpracovat skladbu z oblasti elektronické hudby
4. ROČNÍK
Žák: - prohlubuje znalosti získané v předchozích ročnících   - je schopen ozvučit menší koncert, využívá svých znalostí pro nahrávání hudebních těles či sólistů ZUŠ   - dokáže pracovat s MIDI a používá pro své nahrávky MIDI klávesnici   - je schopen jednoduchého notového zápisu v programu Finale

ZÁKLADNÍ STUDIUM HUDEBNÍHO OBORU

Studijní zaměření :

ZÁKLADY SKLADBY A ARANŽOVÁNÍ

Charakteristika

Je určen žákům, kteří mají schopnosti a zájem hudbu vytvářet a následně ji dále upravovat. Základem je znalost, nebo alespoň dobrá orientace v předmětech, které jsou k hudební tvorbě a aranžování potřebné. Jsou to především: Všeobecná hudební nauka, Harmonie, Nauka o hudebních nástrojích, Nauka o hudebních formách a Kontrapunkt (alespoň základy o vedení jednotlivých hlasů). Výuka tohoto předmětu je pro vybrané žáky.

Učební osnovy

I. stupeň

6. ROČNÍK
Žák: – je schopen vytvořit vlastní melodii   – umí melodii upravit pro různé nástroje a vokální hlasy   – dokáže melodii podložit vhodnými harmonickými funkcemi   – umí k melodii vytvořit melodický bas, jako základ horizontálního dvojhlasu
7. ROČNÍK
Žák: – ovládá práci s hudební myšlenkou - tematem   – je seznámen s běžně užívanými hudebními formami   – umí vytvářet jednoduchý tříhlas a čtyřhlas   – vytvoří skladbičku pro zadané nástrojové, nebo vokální obsazení

II. stupeň

1. ROČNÍK
Žák: – umí vypracovat particello, jako výchozí materiál hudebního díla   – je schopen particello aranžovat pro různá obsazení   – dokáže zhudebnit text a napsat píseň, jako základní formu vokální hudby   – umí pracovat s lidským hlasem i bez textu   – je schopen zapsat do not zahraniou, nebo zazpívanou melodii
2. ROČNÍK
Žák: – rozumí instrumentaci, jako základu pro aranžování   – dokáže pracovat s hudebními nástroji různého ladění   – umí již vytvořené dílo aranžovat a instrumentovat pro jiné obsazení   – je seznámen s partiturou pro zápis díla většího nástrojového, nebo vokálního obsazení
3. ROČNÍK
Žák: – pracuje s dostupným notačním programem   – je schopen jednoduché analýzy vlastních i cizích skladeb   – dokáže pracovat s hudebním nápadem různým způsobem   – zhudebňuje delší a náročnější texty   – umí vytvořit dílo volné hudební formy a proměnlivého metra
4. ROČNÍK
Žák: – dokáže hudebními prostředky vyjádřit různé pocity a nálady   – pracuje s delší hudební plochou   – využívá ve své tvorbě pentatoniky, celotónových postupů i vlastních modů   – usiluje o veřejné provedení svých skladeb   – zkomponuje absolventskou práci podle svých představ a schopností

VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

VÝTVARNÝ OBOR

Charakteristika výtvarného oboru

Snahou výtvarného oboru je poskytnout žákům co nejširší rozhled na poli výtvarného vnímání a vyjadřování. Proto se úzce nespécializujeme pouze jedním či dvěma směry. Důležitým cílem výtvarného oboru je dovést žáky ke schopnosti volně interpretovat a použít znalosti a dovednosti z široké oblasti výtvarné tvorby.

Výuka je rozčleněna do 3 etap : přípravné studium, studium I. stupně, II.stupně.

Výuka je organizována ve skupině do 15ti žáků, ve 3 vyučovacích hodinách týdně.

Předměty:

- Plošná tvorba /kresba, malba, grafka, koláž.../
- Prostorová tvorba /především modelování z různých materiálů /
- Objektová a akční tvorba / práce s méně obvyklými materiály, výtvarné hry, experimenty.../
- Teorie výtvarné kultury /uměleckohistorický přehled z oblasti výtvarné kultury/

Plošná tvorba

zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Je postavena na objektivně volené tematice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentace s materiály, nástroji nebo postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívá až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Prostorová tvorba

učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešení drobných sochařských tvorbu doprovází studijní modelování, užitá tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou, skicami. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování, konstruování. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování, užitá tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou.

Objektová a akční tvorba

vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

Teorie výtvarné kultury

prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Proto má výtvarná kultura v přípravné výtvarné výchově a v základním studiu I. a II. stupně volný časový rozsah a není klasifikována. V základním studiu I. a II. stupně se informace řadí do přehledného souboru znalostí.

Přípravné studium trvá 1 – 2 roky. Je určeno pro 5 – 6leté děti. Úkolem Přípravného studia je citlivě rozvíjet dětskou představivost pomocí výtvarného zpracování námětů, ke kterým mají děti vlastní citový vztah. Zároveň se učí jednoduché výtvarné techniky spojené se zvládáním základních pracovních návyků.

I. stupeň má 7 ročníků. Napříč těmito ročníky žáci získávají a dále rozvíjí odborné znalosti a dovednosti v jednotlivých předmětech. Navíc se volně prolíná celou šíří vyučování prvního stupně teorie výtvarné kultury, která není samostatným předmětem, nýbrž je začleňována průběžně do obsahu učiva. Nesoustřeďuje se pouze na chronologický vývoj, ale na chápání a smysl výtvarné kultury v jednotlivých obdobích a vlastní využití těchto znalostí v praxi. Na konci 7. ročníku každý žák ukončuje I. stupeň vzdělání závěrečnou absolventskou prací, která prokáže odpovídající výtvarnou vyspělost.

II. stupeň výuky je určen pro starší žáky, kteří zde dále rozvíjí svůj výtvarný názor. Výuka je více individuálně zaměřená podle zájmů a zaměření jednotlivých studentů. Teorie výtvarné kultury se zde stává samostatným předmětem, který žáky podrobněji seznamuje s jednotlivými obdobími dějin výtvarné kultury.

Učební plán PŘÍPRAVNÁ VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Plošná tvorba	1	1
Prostorová tvorba	1	1
Celkem	2	2

Učební osnovy

Předmět: PLOŠNÁ TVORBA

Žák: - formou hry je seznámen se základními kreslířskými a malířskými výtvarnými technikami /např. kresba tužkou, pastelkami, dřívkem, perem, rudkou, uhlím, malba vodovými a temperovými barvami.../.   - kombinuje výtvarné techniky podle pokynů učitele.   - rozeznává základní druhy barev.   - bez větších obtíží dokáže pracovat s pastelkami, voskovými a suchými pastely, tužkou, rudkou   - dovede spontánně nakreslit či namalovat své zážitky a představy   - dovede, ve větší či menší míře, uplatnit svou fantazii.

Předmět: PROSTOROVÁ TVORBA

Žák: - zvládne jednoduché úkoly ze základních plastických materiálů, vyzkouší si zpracování těchto materiálů.

Základní studium I. stupně

Učební plán - Výtvarná výchova

Povinný předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK	5. ROČNÍK	6. ROČNÍK	7. ROČNÍK
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	1
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	0	0	0	0	0	0	1
Celkem	3	3	3	3	3	3	3

Učební osnovy

Předmět: PLOŠNÁ TVORBA

1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Žák: - dokáže svobodně experimentovat s různými charaktery lineární kresby ve vztahu ke kreslícím materiálům, - dokáže si hrát se základními prvky výtvarného jazyka, umí uplatnit svou fantazii. - zvládá vyšší nároky než v přípravných ročnících výtvarného oboru při práci se základními kreslířskými a malířskými prostředky - dovede rozlišit malbu vodovými barvami a temperovými barvami - rozezná teplé a studené barvy a dokáže jich využít pro vyjádření pocitů, atmosféry, dojmů, event. lidských vlastností a nálad - dokáže ztvárnit s využitím základní barevné škály technikou malby osobní prožitek, čtenářský či filmový zážitek - zvládne v oblasti grafiky nejjednodušší formy grafiky /monotyp, papírotisk/. Vyzkouší si a zvládne, dle výběru učitele, některé další výtvarné techniky, jako např. jednoduchou koláž či asambláž....	Žák: - umí rozlišit základní výrazové prostředky kresby /linií/ a malby / plochu/ - umí prozkoumat vlastnosti linií, barev, struktur, světla a stínu - dokáže experimentovat s vlastnostmi výtvarných prvků, intuitivně umí vytvořit výtvarné etudy soustředěné na poznání a uplatnění těchto výtvarných prvků - citlivě rozeznává teplé a studené barvy, ale daří se mu míchat i sekundární barvy - v oblasti grafiky žák zvládá s pomocí učitele i složitější grafické techniky, např. linoryt.
3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Žák : - je schopen najít vlastní výraz lineární kresby k danému tématu / tvar, linie, intenzita.../. - v tematické kresbě žák zvládne výstižně charakterizovat prostředí, zvýraznit ústřední dějový prvek, vyjádřit atmosféru děje.... - ve volné tvorbě si dovede hrát s hledáním různých variací na dané téma, dovede uplatnit svou originalitu a fantazii, využít svých zkušeností a nápadů, vlastními „slovy“ umí formulovat své pocity - intuitivně používá výtvarnou kompozici. - v malbě dokáže citlivě experimentovat s mícháním terciárních barev - v grafické tvorbě je schopen zvládnout téměř samostatně i složitější grafické techniky, jako např. linoryt, suchá jehla. - tyto grafiky si dovede i samostatně vytisknout na grafickém lisu - dle pokynů učitele zvládne i různé kombinované techniky, koláž...	Žák: - zná základní výtvarné prvky, jejich zásobu rozšiřuje o bod, tvar, plochu a prostor - dovede v kresbě pracovat s linií, světlem a stínem - dokáže pomocí kresby vyjádřit objem, prostor /studijní kresba/ - v malbě dokáže pracovat též se světlem a stínem, chápe pojem světelný kontrast a je ho schopen malířsky vyjádřit - uvědomuje si výrazové prostředky barev - dokáže experimentovat s vlastnostmi linií /skvrn, struktur, plochy, prostoru, tvaru, světla nebo barvy/ - dovede kombinovat malířské nebo malířské a kreslířské techniky podle vlastních záměrů nebo záměrů učitele - bez obtíží zvládá složitější grafické techniky /suchá jehla, linoryt/, včetně návrhu a jeho zpracování - v souladu s učivem ZŠ se v krátkých besedách seznamuje s nejstarším uměním.
5. ROČNÍK	6. ROČNÍK
Žák: - ve studijní kresbě dovede uplatnit objektivní zpodobení věcí, zátiší a portréty - dokáže samostatně pomocí kresby vyjádřit zejména objem, umí použít různé druhy stínování /šrafura, plošné stínování.../ - v malbě je žák schopen malířsky vyjádřit základní barevné vztahy / barevný kontrast, barevná harmonie, barvy příbuzné, barvy kontrastní.../ - maluje subjektivně laděné studie reality nebo objektivní studie – malba zátiší, portréty. - umí využívat výtvarný jazyk k nfigurativnímu vyjádření emocí, jevů a vztahů - v souladu s učivem ZŠ se v krátkých besedách seznamuje s uměním antiky.	Žák: - je schopen kresebného přepisu tvaru a jeho stavby - dokáže výstižně vyjádřit podstatné rysy kresleného objektu - orientuje se v ltenově barevném kruhu, dokáže míchat barvy, daří se mu stínování. - seznamuje se s některými uměleckými díly /dle výběru učitele/ a dokáže experimentovat s parafrázemi uměleckých děl - komponuje výtvarné etudy s různými výrazovými aspekty - v návaznosti na učivo ZŠ žák poznává umění románské a gotické. Tyto poznatky dovede uplatnit ve své tvorbě.
7. ROČNÍK	
Žák: - při studijní kresbě dokáže kresebně vystihnout kontrasty světlých a tmavých ploch a jejich přechody - při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice, ale i dovede odvodit účinky jejich porušení - bez obtíží využívá výtvarný jazyk v celé jeho šíři - dovede komponovat výtvarné etudy s různými výrazovými aspekty /sestava náhodná, klidná, dynamická, atd./ - dovede si rozplánovat soubor variant pro dané téma a hledá originální řešení - seznamuje se s uměním baroka , secese a moderním uměním /základy/ - znalosti některých směrů výtvarného moderního umění se uplatňuje i při své tvorbě.	

Předmět: PROSTOROVÁ TVORBA

1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Žák: - si dovede hrát s různými tvárnými materiály, jako např. nejprve papír, papír a škrob, později hlína - dokáže vytvořit s pomocí učitele jednoduchý reliéf.	Žák: - dokáže vytvořit samostatně jednodušší reliéf - naučí se prostorově vnímat skutečnost - rozezná ploché a plastické seskupení materiálu - dokáže využít hmotu k vytvoření objemu.
3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Žák: - plasticky ztvárňuje skutečnost a řeší plynulé přechody objemů - umí vytvořit nefigurativní plastiky inspirované přírodou, přírodními motivy - dokáže vymodelovat i jednoduchou trojrozměrnou zvířecí plastiku.	Žák: - má již jisté zkušenosti se zpracováním modelovací hmoty, hlíny, umí používat modelovací nástroje /špachtle, oko.../ a vytvářet s jejich pomocí hmotný objem - dovede vytvořit i trojrozměrné plastiky menšího formátu.
5. ROČNÍK	6. ROČNÍK
Žák: - dokáže v prostorovém pojetí ztvárnit figurální a jiné motivy - plasticky ztvárňuje skutečnost a umí řešit plynulé přechody objemů - dovede pracovat s vnitřním i vnějším prostorem plastiky.	Žák: - dovede vymodelovat portrétní skicy nebo podobizny - pomocí nástrojů zanechává při zpracování hlíny osobitý rukopis.
7. ROČNÍK	
Žák: - dokáže vymodelovat vysoký reliéf, trojrozměrnou plastiku - dovede v souladu se stavbou a obsahem projektů uplatňovat tvárné materiály v objektech různých velikostí - dovede kombinovat i různé materiály.	

Předmět: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Žák: - dokáže, v rámci svých věkových možností a zkušeností, hledat a shromažďovat přírodní materiály pro tento předmět - z těchto nahromaděných přírodních i jiných materiálů s pomocí učitele vytvoří elementární „objekt“.	Žáci: - se učí pracovat ve skupině, konzultovat své nápady a návrhy se spolužáky - dokážou společně vytvořit jednoduchý skupinový objekt.
3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Žák: - dokáže výtvarně myslet, inspirován ukázkami z tvorby známých výtvarníků, - dovede hledat vhodné materiály pro objektovou tvorbu. - prozkoumává vlastnosti výtvarných a jiných materiálů, event. nástrojů a tyto náhodné objevy dovede rozvíjet ve své tvorbě.	Žák: - dovede samostatně vytvářet kompozice v ploše /některé formy landartu/ - struktury z přírodnin vyplňující daný tvar - prostoru komponuje pravidelné i nepravidelné sestavy, dodržuje požadavky na členitost tvarových variací.
5. ROČNÍK	6. ROČNÍK
Žák: - je seznámen se scénografií, dovede vytvořit ve skupině kulisy pro hudební či dramatický obor naší školy.	Žák: - se seznamuje s architekturou a jejími znaky, epochami, směry.... - na základě této inspirace žák dovede sestavit jednoduchý architektonický návrh
7. ROČNÍK	
Žák: - komponuje prostorové etudy z různých, nových materiálů - komponuje objekty i větších rozměrů, event. vytváří jednoduché kinetické objekty.	

Učební plán - Výtvarná výchova

Povinný předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Plošná tvorba	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	3	3	3	3

Poznámka: Počet hodin je orientační. Předměty se v průběhu výuky prolínají. Výuka je organizována ve skupině do 15 žáků.

Učební osnovy

Předmět: PLOŠNÁ TVORBA

1. - 4. ROČNÍK
Žák: - navazuje na znalosti a zkušenosti ze studia na I. stupni, zkvalitňuje své výtvarné dovednosti   - ovládá techniky z prvního stupně a zdokonaluje se.   - ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojeté tvorby, je otevřený odlišnostem, argumentuje, prezentuje práci vlastní i druhých, dovede pracovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci..., rozlišuje a propojuje obsah a formu, originálně řeší výtvarné problémy, experimentuje, vědomě uplatňuje kompoziční a výrazové vztahy   - z různých úhlů zkoumá podoby světa, zvládá kresbu tužkou, rudkou, uhlím, perem, studie podle modelu, zátiší, kresba portrétu   - v grafce zvládá složitější papírořet, linoryt, techniku suché jehly   - teoreticky se seznamuje s ostatními grafickými technikami, v malbě postupně začíná uplatňovat svůj malířský rukopis. Citlivě zachází s barvou, má vlastní představu o barevné symbolice. Je schopen barevného vyjádření vztahu vůči okolnímu světu a vyjádření vlastních emocí. Tyto představy svobodně uplatňuje v autorské malbě.

Předmět: PROSTOROVÁ TVORBA

1. - 4. ROČNÍK
Žák: - s využitím všech předchozích znalostí a dovedností je schopen samostatně pracovat na určitém tématu, a to od návrhu až po konečnou realizaci v materiálu   - dovede vymodelovat hlavu, v základních rysech dokáže vystihnout charakter portrétovaného   - dovede vymodelovat plastickou studii lidské ruky, nohy, event. jiných částí lidského těla, umí odlít reliéf do sádky.

Předmět: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

1. - 4. ROČNÍK
Žák: - orientuje se a podle svých výtvarných záměrů dovede využívat různých možností objektové a akční tvorby   - podle vlastních představ a záměrů přistupuje k akční malbě, ke street-artu, land-artu..., dokáže experimentovat

Předmět: VÝTVARNÁ KULTURA

1. - 4. ROČNÍK
Žák: - má představu o základních znacích jednotlivých slohů a stylů v dějinách umění   - postupně dovede svými slovy chronologicky popsat vývoj výtvarné kultury od pravěku po modernu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR

Charakteristika literárně dramatického oboru

Literárně dramatický obor je syntetizujícím oborem, jehož základem jsou tvořivé čdramatické (pohybové, mluvní), pře a slovesné. Obor rozvíjí schopnost dětí vnímat a tvořit v lidské chování a jednání.

Dramatická výchova je významným nástrojem, jak u žáků rozvíjet schopnosti kooperovat, kolektivně žít, řešit obtížné sociální situace, má v sobě terapeutický potenciál. Při výuce je kladen důraz na vztahy mezi členy skupiny a uvědomění si jejich vzájemné závislosti. Je také nástrojem rozvoje uměleckých vloh k divadelní a slovesné č. Vyučovací proces v průběhu školního roku vede k uvedení divadelního představení, avšak za důležitější považujeme samotný proces jeho tvorby.

Součástí výuky jsou i základy historie dramatické a slovesné tvorby, návštěvybraných divadelních a filmových pří, výstav, koncertů.

Vzhledem k zaměření oboru je vhodná spolupráce s ostatními obory ZUŠ, výchovně vzdávajícími zařízeními a kulturními institucemi.

Učební plán č.1

Přípravné studium pro děti 6 - 7 leté, délka studia 1 - 2 roky

Předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Přípravná dramatická výchova	2	2

Poznámka: Maximální počet žáků ve skupině je 10

Učební osnovy

Předmět: PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

- žáci se učí především vzájemné kooperaci a respektu při dramatické hře   - žáci se učí vzájemně si naslouchat   - žáci se učí respektovat autoritu a vedení při dramatické hře   - žáci jsou vedeni k aktivní účasti při společné hře   - žáci jsou vedeni k uvědomění si své důležitosti ve skupině a zároveň zodpovědnosti vůči ostatním členům skupiny   - výuka probíhá prostřednictvím pohybových a rytmických her, řečových cvičení   - žáci se učí vnímat zvuky, hudbu, pohyby v prostoru   - základem výuky není vytvořit představení, ale formovat osobnost žáků

Základní studium I. stupně

Učební plán č.2

První stupeň pro žáky od 8 let, délka studia 7 let

Povinný předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK	5. ROČNÍK	6. ROČNÍK	7. ROČNÍK
Dramatická průprava	2	2	1,5				
Dramatická tvorba				1,5	1,5	1,5	1,5
Práce v souboru			0,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Celkem	2	2	2	3	3	3	3

Poznámka: Maximální počet žáků ve skupině je 10

Učební osnovy

Předmět: DRAMATICKÁ PRŮPRAVA, DRAMATICKÁ TVORBA

1. ROČNÍK	2. - 3. ROČNÍK
Žák : •aktivně se účastní hry •rozlišuje stav napětí a uvolnění •vyjadřuje pohybem a hlasem náladu, pocit •jedná přirozeně v daných okolnostech a situacích •uplatňuje a rozvíjí vlastní představivost a fantazii ve hře s rekvizitou •vnímá ostatní členy skupiny a v rámci hry na ně reaguje	Žák : •využívá výměny rolí k zvládnutí jednoduché dramatické formy •uplatňuje vlastní nápady a myšlenky vcítuje se do postavy a jedná v daných okolnostech •osvojuje si pohybové, hlasové a mluvní dovednosti •vnímá prostor, partnera, skupinu a aktivně spolupracuje •zvládá svoji roli v rámci jednoduchého dramatického děje •improvizuje (text) na elementární úrovni •přijímá nové podněty z divadelního nebo jiného uměleckého zážitku a otevřeně sděluje své postřehy •dokáže čerpat podněty, získané četbou literatury
4. ROČNÍK	5. ROČNÍK
Žák : •využívá kontakt s partnerem v rámci jednoduchého dramatického výstupu •využívá jednoduché rekvizity •využívá pohyb v prostoru k zvýraznění přidělené role •projevuje vlastní názory a postoje respektuje ostatní členy skupiny a ve spolupráci i konfrontaci s nimi nahlíží sám sebe •rozvíjí dále pohybové, hlasové, mluvní, výtvarné a hudební schopnosti, znalosti a dovednosti	Žák : •využívá prvky stylizace a uplatňuje je v kolektivní práci •improvizuje (vlastní text) •odhaluje motivy činnosti dějových postav •dokáže čerpat podněty, získané četbou literatury, návštěv divadelních představení a koncertů Žák má: •znalosti z dějin mimického divadla
6. ROČNÍK	7. ROČNÍK
Žák při své interpretaci: •využívá prvky stylizace a tvořivě je uplatňuje v kolektivní práci v návaznosti na charakter ztvárněné postavy •využívá srozumitelný projev pracuje s rekvizitou ve spojení s kostýmem •uplatňuje kritické myšlení – rozlišuje, třídí, pojmenovává své zážitky •z divadelního představení (v roli aktéra i diváka) •je schopen zpětné vazby k sebehodnocení •využívá diskuse k formulování vlastních názorů k vytvářeným postavám ve spojení se vzájemným hodnocením ve skupině	Žák: •využívá vhodné pohybové, (hudební a taneční prvky, umí zacházet s rekvizitou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci •vybírá s pomocí učitele či sám vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (nap ř. poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a kultivovaně ji interpretuje •vystaví a realizuje vlastní jednoduchý námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, aj.) •komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) •porozumí režijnímu plánu dramatického tvaru, podílí se na jeho naplnění, dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce, experimentuje v různých formách •orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní •rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem •tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary •využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci

Předmět: PRÁCE V SOUBORU

3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Žák •jednoduše, citlivě hodnotí výkony spolužáků •získané dovednosti uplatňuje při vlastním dramatickém projevu-jednoduchého děje •dovede přijímat rady učitele a s přibývajícím zkušenostmi si uvědomuje své přednosti i nedostatky.	Žák •je schopen hodnotit jednoduchá improvizovaná sdělení •vnímá svého partnera v rámci jednoduchého dramatického výstupu •umí smysluplně zpracovat připomínky.
5. ROČNÍK	6. ROČNÍK
Žák •získané dovednosti je schopen využít při vyjádření vlastního námětu •je schopen využít různé formy zpracování daného námětu (např. dramatické pohybové improvizace) •zvládá techniku psaní jednoduchého dialogu •umí formulovat hodnocení vlastního dramatického projevu	Žák •se seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislosti •je schopen zhodnotit dramatické a literární dílo •je schopen reflexe a hodnocení práce druhých, •přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je
7. ROČNÍK	
Žák •je schopen zhodnotit technické a výrazové zvládnutí dramatického celku •optimálně, citlivě využívá výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka •vnímá a hodnotí obsah dramatického celku – společného projektu vytvořeného v rámci LDO •hodnotí svůj podíl na společném projektu	

Základní studium II. stupně

Učební plán č.3

Druhý stupeň pro žáky od 15 let, délka studia 4 roky

Povinný předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Základy dramatické tvorby	1	1	1	1
Sólový dramatický projev	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

Poznámka: Maximální počet žáků ve skupině je 10

Učební osnovy

Předmět: ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY

1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Žák : •správně artikuluje •pracuje s pauzou ve sdělovaném obsahu využívá vhodné stylotvorné prvky využívá vhodné technické prostředky s ohledem na různost dramatických žánrů •zvládá předat sdělení textu způsobem odpovídajícím obsahu a formě •dokáže naplnit vyšší nároky v oblasti hlasové a mluvní vybavenosti •plně si uvědomuje význam spolupráce a v ní •svůj vlastní přínos	Žák : •využívá mimoslovní prostředky ve vztahu k partnerovi a situaci děje •vyjadřuje smyslové a citové prožitky pomocí získaných hereckých dovedností •spolupracuje v oblasti dramaturgie, režie a výtvarného zpracování •zpracovává kritické připomínky vzešlé ze vzájemného hodnocení •zvládá předat sdělení textu způsobem odpovídajícím obsahu a formě
3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Žák: •dovede interpretaci obohatit osobním a osobitým přístupem •pro specifikaci vytvářené postavy umí využít vhodně zvolené, charakteristické rekvizity, hudbu, kulisy •je schopen přijmout a sdílet sdělení společné vize při realizaci scénáře •vědomě využívá žánrové stylizace využívá předepsanou choreografii k charakterizaci postavy (prvky chůze, gestikulace, taneční, prvky apod.) •ke zdokonalení charakterizace postav využívá zpracování zpětné vazby •má osvojen divadelní jazyk, chápe jeho specifika •artikulační dovednosti je schopen přizpůsobit aktuálnímu prostředí •prohlubuje schopnost vnímání a citění, sebepoznání a sebevyjádření v oblasti dramatického umění	Žák: •pracuje s námětem, tématem, myšlenkou, divadelními prostředky je schopen je dovést do podoby celistvé výpovědi •je schopen samostatně vybrat vhodnou předlohu pro individuální tvorbu •vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování, je schopen vytvořit charakter postavy, zvládne vědomou stylizaci v daném žánru •uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru •aktivně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografe – dramaturgie, scénická hudba, režie, výběr vhodných rekvizit, apod.) •dokáže naplnit vyšší nároky v oblasti hlasové a mluvní vybavenosti •ukončuje studium ve řejném absolventským vystoupením.

Předmět: SÓLOVÝ DRAMATICKÝ PROJEV

1. - 2. ROČNÍK	3. - 4. ROČNÍK
Žák: •vnímá přirozenou a výraznou interpretaci smyslového a citového zážitku zhodnotí psychofyzické jednání •umí sdělit obsah např. pro sdělení např. vztahu k partnerovi, okolnostem děje apod. využívá mimoslovními prostředky •spolupracuje ve skupině •srozumitelně hodnotí vystoupení ostatních a současně chápe a přijímá jejich připomínky, vychází z nich pro zlepšení vlastní práce	Žák: •zvládá přípravu vlastního jednoduchého scénáře •dovede scénář realizovat dokáže fixovat svoji roli •zhodnotí nedostatky inscenace, ve spolupráci s ostatním je odstraní •hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného projektu

Předmět: PRÁCE V SOUBORU

1. - 4. ROČNÍK
Žák: •vnímá vzájemnou závislost členů skupiny (divadelního souboru) herectví (loutkoherectví), dramaturgie, režie, scénografe, hudby   •podílí se na vytváření inscenace,   •uplatňuje své znalosti a dovednosti spolupracuje a uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo   •vnímá vzájemnou provázanost divadelních oborů: herectví, dramaturgie, režie, scénografe, hudby

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V naší škole bude žák se speciálními potřebami zařazen do výuky pouze na základě žádosti rodičů a na doporučení PPP/SPC na daný školní rok. Poté může být ředitelem školy schválen individuální studijní plán. Škola je připravena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářet vstřícné a podnětné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením. K výuce je možné využívat didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření umožní žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění a podpoří jejich sociální integraci. Obsah jednotlivých předmětů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je vždy individuálně upraven v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými očekávaným výstupy jednotlivých studijních zaměření či uměleckých oborů školy a skutečnými možnostmi těchto žáků. Pro zajištění výuky projdou příslušní učitelé speciální odbornou přípravou, škola spolupracuje s odbornými pracovišti (PPP, SCP), s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky mimořádně nadané zajistí ZUŠ Vrchlabí individuální podmínky pro rozvoj jejich talentu. Na návrh učitele může ředitel navýšit týdenní hodinovou dotaci až na 2 hodiny, jak je uvedeno v poznámce k učebním plánům základního studia.

Mimořádně nadanému žákovi třídní učitel vytvoří individuální roční plán příslušného studijního zaměření vždy k 1.9. školního roku. Na konci 1. pololetí a na konci školního roku žák prokáže talentovou zkouškou před komisí složenou z pedagogů ZUŠ Vrchlabí a ředitele školy své schopnosti a na základě výsledku této zkoušky tomuto žákovi je či není pro další období navýšena hodinová dotace.

Cílem studia žáka s mimořádným talentem by pod vedením jeho učitele měla být přijímací zkouška na konzervatoř nebo jinou střední, případně vysokou školu s uměleckým zaměřením.

Mimořádně nadaným žákům a žákům se zájmem o další vzdělávání v oblasti umění na dalším stupni vzdělávání (např. konzervatoře) škola zprostředkuje kontakt a konzultace s vyučujícími a profesory a vytvoří žákům vhodné podmínky pro jejich další umělecký rozvoj.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Smyslem každého hodnocení je dát žákovi zpětnou vazbu, tj. informovat ho o míře naplnění předem stanovených cílů. Informovat ho jasně a srozumitelně a vnitřně ho motivovat k dalšímu učení.

Formy hodnocení

1/ **Slovní hodnocení** - poskytuje informaci žákovi i rodičům o výsledcích vyučování, o individuálním výsledku vyučování a učení žáka, o posouzení žáka v jeho vlastním vývoji a ve vztahu k jeho minulým výkonům. V žádném případě není cílem slovního hodnocení srovnávat žáka s jiným žákem.

Způsoby slovního hodnocení

- průběžné ústní
- průběžné písemné

2/ **Sebehodnocení** - žáci jsou postupně od nejnižších ročníků vedeni k sebehodnotící dovednosti. Cílem je získání schopnosti vidět sebe sama a své vlastní výkony realisticky. Sebehodnocení by mělo vést k zamyšlení se žáka nad svým výkonem a uvědomění si svého pokroku, nebo naopak svých chyb.

3/ Písemné hodnocení

- průběžné – toto hodnocení se vztahuje především na známky, které žák získává v individuálních hodinách a kolektivní a skupinové výuce
  - v individuální výuce hodnotíme žáka známkou do žakovského sešitu minimálně 2x za měsíc
  - ve skupinové výuce hudebního oboru se zaměřujeme na hodnocení spolupráce v týmu, individuální přípravu i výkon, aktivitu samotného žáka minimálně 2x za pololetí známkou do žakovského sešitu
  - učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem
  - při zhoršení prospěchu žáka je učitel povinen informovat rodiče a tuto situaci s nimi řešit
- celkové – na konci každého pololetí je žák hodnocen výslednou známkou na vysvědčení, za 1. pololetí lze žákovi vydat výpis z vysvědčení.

Žák je písemně ohodnocen čtyřmi známkami:

- 1 – trvalý růst, žák dosahuje svého osobního maxima
- 2 – postup v práci, žák přesto nevyužívá všechny své možnosti a dispozice
- 3 – vývoj stagnuje, žák neprojevuje zájem o práci, pasivita
- 4 – dlouhodobá nepřipravenost, úroveň dovedností a vědomostí postupně klesá

Pravidla hodnocení a klasifikace

Výsledky žáka v ZUŠ se klasifikují 4 stupni podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. a základním uměleckém vzdělávání, par. 3, odst. 3., v platném znění.

Známka na vysvědčení odráží hodnocení žáka dle všech kritérií žakovy práce za pololetí a celý školní rok.

Kritéria hodnocení žáků

- 1/ žák dochází pravidelně na výuku do ZUŠ
- 2/ žák se doma na výuku pravidelně a kvalitně připravuje, má snahu o sebezdokonalování se v domácí přípravě
- 3/ žák se v hodinách aktivně zapojuje, uplatňuje vlastní tvůrčí přístup
- 4/ žák se zapojuje do komorní či souborové hry, komunikuje v kolektivu, aktivně přistupuje k řešení problémů ve vztazích během výuky i při společném prezentování nastudovaných skladeb, výtvarných prací a dramatických vystoupení
- 5/ vyžaduje-li to ŠVP, žák se podrobí postupovým zkouškám, ročníkovým vystoupením, výstavám...

Na konci každého ročníku probíhají v hudebním oboru postupové zkoušky. Požadavky zkoušené látky vycházejí z ročníkových výstupů daného ročníku. Jsou uvedeny v samostatném dokumentu. Zkušební komise je tříčlenná, musí být přítomen pedagog hlavního předmětu, který navrhuje známku za výkon. Znamka nemusí být totožná se známkou na vysvědčení.

- Obsah ročníkové a absolventské zkoušky je dán požadavky každého hudebního oboru a je součástí osnov pro jednotlivá hudební zaměření.
- Ve výtvarném oboru žádná ročníková zkouška není, žák je hodnocen na základě celoroční aktivity a práce v hodinách.
- V literárně-dramatickém oboru je místo zkoušky ročníkové vystoupení, kde je žák hodnocen na základě účasti a svého výkonu.
- Žákovi, který úspěšně reprezentuje školu na soutěžích, může být odpuštěna část ročníkové zkoušky.
- Pololetní přehrávky jsou určeny jednak žákům s horším prospěchem, kterým na základě jejich „výkonu“ může být ukončena docházka do ZUŠ nebo je můžeme motivovat ke kvalitnější domácí přípravě a zvýšení výkonů.
- Nadaný žák svým výkonem prokáže, zda je navýšená hodinová dotace opodstatněná. V opačném případě může ředitel hodinovou dotaci snížit.

Oblast vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je prováděno od školního roku 2014/2015 jednou za dva roky.

Okruhy vlastního hodnocení školy:

- Hospitační činnost ve všech uměleckých oborech v rámci výuky a v rámci výstupů (koncertní činnost, výstavy, divadelní vystoupení)
- Dodržování plnění ŠVP
- Podmínky vzdělávání na naší škole
- Spolupráce se zákonnými zástupci a s veřejností
- Řízení školy
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vlastní hodnocení školy směrem k veřejnosti probíhá zejména formou elektronických dotazníků či dotazníků v papírové podobě.